

İngiliz - Fransız Başvekil ve Hariciye Nazırları bugün Londrada toplanıyorlar

ÇEMBERLAYN İKİNCİ MÜLÂKATA MUSSOLİNYİ DAVET ETTİ

Mussolini bugün Triyestede siyasî mühim bir nutuk söyleyecek

Beynelmilel vaziyet vehametini muhafaza ediyor, Papa bir beyanname neşretti. İngilterede, Yunanistanda kiliselerde toplananlar sulh için dua etmeye başladılar

Londraya dönen Lord Ransimen'in Çekoslovakya'da bulunduğu sırada faaliyetine aid iki intiba: Solda: Südet Almanlarına hitab eden Ransimen halkı Nazi usulü selâm-larken, sağda: Südetler Ransimeni selâmlıyorlar. (Ransimen okla gösterilmiştir.)

İngiliz kabinesi dün beş buçuk saat süren bir toplantı yaptı, Çemberlayn izahat verdi

Londra 17 (Hususi) — Kabine bugün, başvekil Çemberlaynın riyasetinde beş buçuk saat süren iki toplantı yapmıştır. Kanadada bulunan Lord Stanliden maada, diğer bütün nazırlar içtimaa iştirak etmişlerdir. (Devamı 11 inci sayfada)

Alman gazetelerinin şiddetli hücumları

“Çekoslovakya dünya haritasından silinmeli”

Berlin 17 — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Bu sabah çıkan bütün gazeteler, Be-neş'e ve Çekoslovak demokrasisine şiddetle hücum etmekte ve son derece (Devamı 10 ncu sayfada)

Karikatüristlere göre buhran

Harb tehlikesi karşısında sigorta primleri artırılıyor mu?

İzmir, 17 (Hususi) — İzmirdeki sigorta acentaları umumî merkezlerinden aldıkları talimat üzerine ticarî emtiyaya kar- (Devamı 11 inci sayfada)

İstanbulda yağmurlar dün de devam etti

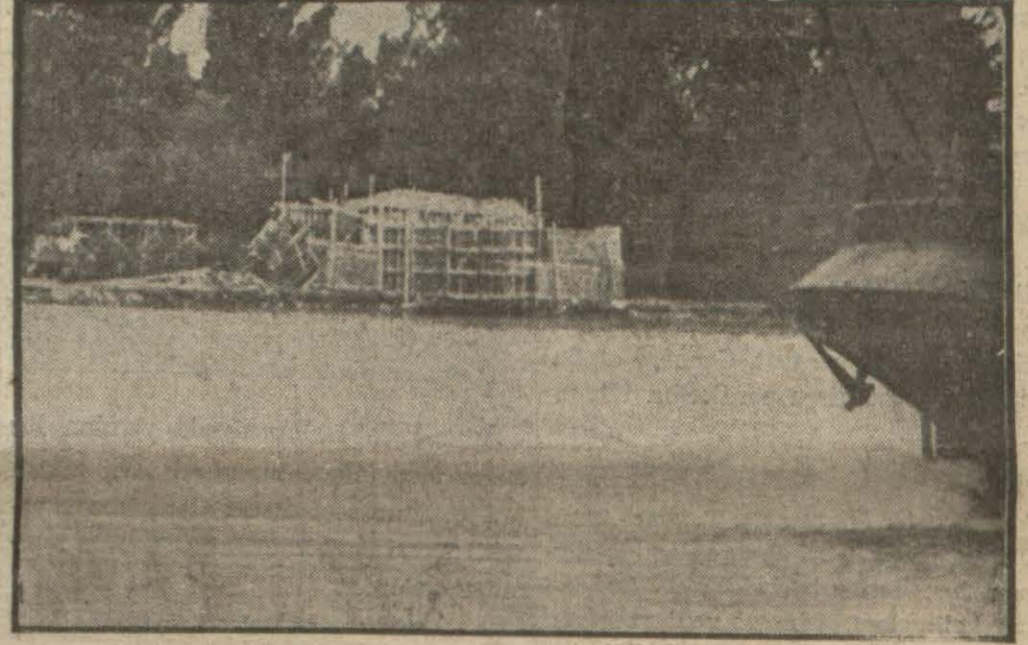
Köprü üstünün dünkü manzarası (Yazısı 11 inci sayfada)

Südet Almanları ikiye ayrıldılar

Praga 6 bin, Almanyaya da 27 bin Südet Almanı iltica ettiler

Beneşin riyasetinde toplanan Çek Nazırları vaziyetin vahim olduğunu itiraf ettiler

Almanyada 22 Çek tevkif edildi. Henlayn Südetleri gönüllü yazılmıya davet etti

Almanların Ren sahillerinde yapmakta oldukları istihkâmlardan birinin bir Fransız tarafından çekilen resmi

Prag, 17 (Hususi) — Bütün Südet mın-takalarında dün gece ve bugün, tam bir harriyat yapılmakta ve parti evrakile si-küknet hüküm sürmüştür. (Devamı 11 inci sayfada)

Çek ordusu muhasımlarını düşündürecek kadar mühim bir kuvvet midir?

Çekoslovakyanın müdafaasını güçleştiren iki mühim sebep vardır. Bu sebepler yüzünden bir harb halinde Bohemya ve Moravyadaki askerî kuvvetlerin vazifesi mümkün mertebe vakit kazanarak Slovyakya doğru çekilmek olacaktır.

Yazan: General H. Emir Erkilet

[Yazısını 9 uncu sayfamızda bulacaksınız]

Başvekil ve Dahiliye Vekili dün geldiler

Başvekil ve Dahiliye Vekili Haydarpaşa istasyonundan çıkarılarken (Yazısı 3 üncü sayfada)

Hergün

Milletler Cemiyeti
Ve günün buhranı

Yazan: Muhittin Birgen

Çekoslovakya'da hâlâ tektük kan dökülüyor. Avrupanın birinci derecedeki adamları ve birçok hariciyeleri hareket ve faaliyet halinde. Her tarafta, sınırlar son gerginlik haddini bulmuş ve herkes soluk almaktan korkarak Çekoslovakya dramının son perdesini ve son meclisini bekliyor. Bir delinin atacağı bir taşla bütün Avrupanın, hiç değilse dörtte üç Avrupanın bir anda birbirine girebileceği korkusu, bütün kalbleri tiril tiril titretiyor. «Harb olmayacak!» diyoruz; fakat, sulh te şimdi ancak büyük emeklerle kurtarılabilir bir halde bulunuyor!

Bugünkü buhran, 919 danberi Avrupanın hiç görmediği derecede şiddetli bir buhran oldu. Onun muhtelif safhaları karşısında dünya titreşirken, evvelki gün de Cenevrede meşhur Milletler Cemiyeti umumî bir içtima akdetti. Koskoca bina, geniş salonlar, yavaş yavaş dolaşan diplomatların günahla ağırlaşmış ayakları altında hiç ses çıkarmayan koridorlar geniş bir hareket ve faaliyetle dolu. Fakat, garib şey, bu heybetli meclisin haşmetli salonlarında bir şey, bir ruh eksik. Onu uzaktan seyrederken bile bu eksikliği hissediyoruz ve karşımızdaki sahneyi, bütün baş aktörlerinden tecerrüd etmiş bir çıplaklık içinde görüyoruz!

Bununla beraber, Cemiyet umumî içtimamı akdetmiş, her biri bir milletin mümessili olan baş azalar konuşuyorlar; fakat, neden bahsediyorlar? Harbden ve sulhten mi? Çekoslovakya derdine deva olacak siyaset ilâçlarından mı? Hayır, ellerine, Cemiyetin statüsünden bir madde almışlar, bu madde üzerinde akademik bir münakaşa yapmakla meşguldürler. Söyledikleri sözlerin her kelimesi milletlerin bütçelerine kim bilir kaç bin liraya malolan bu diplomatların temin ettikleri yegâne menfaat, Cenevre otellerinin kasalarına giren paralardır. Üst tarafı havat!

★

Asıl aktörler öte tarafta: Tayyare, tren, otomobil, hareket... Fakat, onlar hiç söylemiyorlar; İngiliz başvekilinin ağzından çıkan kelimeler, birbirini yeni tanıyan her insanın hemen hergün söylediği sözlerden ibaret:

«Tanışmaktan çok memnun oldum!»

Diyor ve konuşmak lâzım geldiği zaman iki taraftan maroken kaplanmış kapıları sınıksı kapayıp ağzını ondan sonra açıyor. Bu kapıların öte taraflarında, hatâ merdivenlerden aşağıda, ellerinde kalem gazeteciler, bekleyip duruyorlar ve bütün gayretlerine rağmen hiçbir şey öğrenemiyerek dönüyorlar. Yegâne muvaffakiyet fotoğraf makinelerinde. Hiç olmazsa bu makinelerin birkaç hareketi bize görülmeye değer levhalar veriyor: Çatık kaşlı, derin düşünceli, sırtlarındaki yükün ağırlığı alınlarındaki çizgilerden belli devlet adamları...

Milletler Cemiyeti Cenevrede 11 inci madde üzerinde bol bol konuşurken öte tarafta milletlerin hayatları, insanların saadet veya felâketleri, iki, üç veyahud dört adamın kafalarındaki kararlara bağlanmış bulunuyor ve onlar da hiçbir şey söylemiyorlar. Biz, insanlar da, ötede merak ile bekliyoruz: Canlı neticeyi, hayatımızı şu veya bu şekilde sokacak olan kararları. 11 inci madde üzerindeki münakaşa, bizim için sivrisinek vızlıtı bile değildir!

★

Bu esnada Cenevrede bir ses duyuyoruz. İngiliz murahhası diyor ki:

«Yaşamakta olduğumuz günler bütün insanlık için çok karanlık olan gündür; neslimize terettüb eden vazife, hayatı yaşanılmaya layık bir hale getirmeye çalışmak ve bu maksadla etrafa ümit ve iman vermektir!»

Elli millet murahhasının karşısında söylenen bu sözler, bugünkü dünyanın ümitsiz halini tasvir etmek için en büyük feylezofların cildleri dolduracak sözlerinin yerini tutabilir. İnsanlık çok karanlık günler yaşamakta değildir; bütün Avrupa yirmi senedenberi daima karanlık içinde yaşadı ve henüz ortada aydınlık günlerinin gelmekte olduğuna delâlet eden âlâmetler görmüyoruz! Milletler Cemiyeti, iki cümle içinde bütün bir

Resimli Makale:

Umumiyet itibarile insan hakikati sevmeyiz. Hakikate bakmaya cesaret etmez. Kendi istediğine inanmayı tercih eder ve gözü görmediği için önüne çıkan ilk çukura düşer..

Hakikat ne kadar acı olursa olsun ona bakmaktan çekinmeyiniz. İlk zamanlarda duyacağınız his acısı hastaya şifa veren acı bir ilâç kabilindedir. İyi olmak istediğiniz takdirde bu ilâci içeceksiniz.

SÖZ ARASINDA

Üzüm kraliçesi

Amerikada Kaliforniyada yapılan bir üzüm festivalinde bu güzel kız, üzüm kraliçeliğine seçilmiştir. Genç kıza soyarak, muazzam bir üzüm yığınının içine oturtmuşlardır.

İsviçre bankaları altınlarını saklıyorlar

İsviçre millî bankasının altın ihtiyat akçeleri Alp istihkâmlarında hususî surette yapılmış olan gizli kasalara taşınmıştır.

Zurichteki bankalardan biri de, müsella kuvvetlerle, Cenevredeki mahzenine 300 milyon Türk lirası değerindeki altın ve diğer tevdiatı yollamıştır.

felsefenin ifade edildiği bir akademi halinde kaldıkça ne gözlerimizin aydınlığa kavuşabileceğini ümit edebiliriz, ne de yaşadığımız hayatın yaşanılmaya layık bir ömür olacağına inanırız! Dünyaya hocalık ve babalık vazifesini gören İngiltere de dahil olmak üzere, bütün memleketler bu ümede ve bu imana çok muhtaç oldukları halde hiç kimsenin kalbinde ümit etmek ve inanmak kuvveti kalmamış olduğu muhakkaktır. Hattâ, hakikati daha açık ifade etmek lâzım gelirse diyebiliriz ki insanları bu ümitsizliğe ve bu imansızlığa sevkeden Milletler Cemiyeti denilen müessesenin tâ kendisidir. Ortada bu cemiyet olmasaydı, hiç değilse hayatımızda onu yaratmaya çalışır ve ümit ederdik. Koskoca ismi ve heybetli bina-

Hergün bir fıkra

Traş etmeye gidiyorum

Bir Marsilyalı berber, bir sabah dükkânına açarken dükkân komşusu bakkala:

«Haberin var mı, demişti, bugün İmanın ağzına bir balina balığı gelmiş; fakat liman onun cüssesine göre çok dar olduğu için içeri girememiş.

Onun bu yalanı, öğle vaktine kadar ağızdan ağza dolaşmıştı. Öğle vakti yalanı söyleyen berber, kendi söylediği yalana kendi inanmıştı.

Ustularının, makaslarının, taraklarını çantasına doldurdu. Dükkânından çıktı. Görenler:

«Nereye gidiyorsun?»

Dediler. Berber cevap verdi:

«Hani limana bir balina balığı gelmiş ya.. komşum bakkal, onun traş olmak için bir berber aradığını söyledi. Ben de takımlarımı aldım. Traş etmeye gidiyorum.

Yere uzanma grevi

Kalkütada Kısavye koleji talebesi, üzerinde (Hürriyet, Sulh, Terakki) diye yazılı bir bayrağı ellerinde tutarak (Yere uzanma grevi) ilân etmişler, mekteb kapısının önüne yatarak, başkalarının içeri girmesine mani olmuşlardır.

İşitilmemiş bir boşanma sebebi

Fransada (Nansi) şehri hâkimlerini düğünceye sevkeden bir boşanma davası görülmektedir. Yedi senedenberi kocasına mes'ud bir hayat sürmekte olan Andrée adındaki genç bir kadın kocasını kayırbiraderinden bir türlü tefrik edemediğinden dolayı boşanma kararı almış ve bu yüzden mahkemeye müracaat etmiştir. Gazeteler bu hususta şu tafsilâtı vermektedirler:

«Andrée evlenmeden evvel kocasının bir kardeşi olduğundan haberdar idi. Bu iki kardeşin birbirlerine çok, hem pek çok benzediklerini, herkesin onları tefrik edemediklerini pek iyi biliyordu. Fakat bu benzeyişin aile hayatına tesir edeceğini ummuyordu..

İki kardeş aynı ticarethaneyi idare etmekte kalmıyarak, aynı evde otururlar, aynı şekilde giyinirlerdi.. Andrée bazı kere kocası yerine kayınbiraderine tebessüm ederdi..

Her gün aynı saatte apartımandan çıkan, aynı saatte avdet eden iki kardeşi Andrée artık ayırd edemez oldu, kendisini iki kocalı bir kadın zannetmeye başladı. Kocasına müracaat ederek kardeşinden ayrılması teklifinde bulunur. Kocası, kardeşinden ayrılmaktansa kendisinden ayrılmağı tercih eylediğini söyledi.

Kadın nihayet mahkemeye müracaat etti. Bakalım Nancy hâkimleri neye karar verecekler?..»

Bu resimde kaç tane kız var?

Siz de bu genç kızın aynaya bakarak makyaj yaptığını sandınız, değil mi?.. Haklısınız.. fakat hemen haber verelim karşı karşıya dudaklarını boyayanlar Cenevri İngiltere sakinlerinden 19 yaşlarında bulunan ikiz kız kardeşlerdir.

sile, sanki büyük bir turizm komisyoncusu gibi, Cenevre otellerine müşteri celbeden bu müessese, bugünkü insanlık nesli için, muazzam bir ümitsizlik, riyakârlık ve imansızlık timsali oldu. Hiç olmazsa onu ortadan kaldırmalı!

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul hapishanesi binasının yıkılıp yıkılmaması etrafında çıkan ihtilâfın yeni bir safhaya girdiğini işitiyoruz: Bina'nın yıkılmasında mahzur olup olmadığının tedkike memur komisyon ekseriyetle yıkılması icab edeceği neticesine varmış, kararını da Adliye Vekâletine bildirmişti, Adliye Vekâleti ise yıkılmamasını ilzım eden ekalliyetin içinde Tarih Kurumunun da bulunduğunu görekere Kültür Bakanlığının fikrini almaya lüzum görmüştü. Şimdi bütün bu müzakere, münakaşa ve tedkiklerin vardiği netice şudur:

«Tarihî kıymeti haiz olduğu söylenen koşulların önünde, arkasında, sağında, solunda bazı binalar vardır ki, bun-

ların sonradan yapıldıkları için hiçbir kıymeti haiz olmadıkları üzerinde ittifak edilmiştir. Evvelâ bunlar tamamen yıkılarak kıymetli denilen koşullar meydana çıkarılıp herkesin gözü önüne konulacaklardır. Bunların da yıkılıp yıkılmayacaklarına çıplak hakikat meydana çıktıktan sonra karar verilecektir.

Bir arkadaşımıza bakılırsa bu karar, mesele üzerinde verilebilecek kararlardan en münasibidir. Filhakika biz de bu fikirdeyiz ve bir defa sonradan yapılan binalar yıkılınca, ortada «tarihî» denilebilecek hiçbir şey kalmıyacağına inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen;

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Tufan

E. Talu

Yenimahalle'den kalkıp, yolun asfalt olmasına rağmen, sarsıla sarsıla bizi İstanbul'a, Taksime ileten sabah otobüsünde hergün rastlaşa rastlaşa aramızda âşinalık peyda olan bu adamın gehresi, dün, fena halde asıktı.

Başka vakitler onun tatlı ve neş'eli gevezeliği, bize bu kapalı, havasız kümesin içinde, yolculuğun meşakkatini unutturuyordu.

Bu sebeble, bütün yaz müddetince onu ilk defa böyle somurtkan görmek, merakımızı mucib oldu.

«Ne o? Bugün yataktan ters kalktın galiba?» dedik.

Bam teline dokunmuşuz.. elle, otobüsün camlarını kamçılıya kamçılıya yağın yağmuru göstererek, çenesini açtı:

«Yataktan ters kalkan ben değilim, gökyüzünün musluklar kâhyası. Mübarek, hepsini açık bırakıp piyasaya mı çıktı ki, nedir? Bıktık, usandık gayri! Eskiden poyraz yağmur getirir, hava lodoslayınca açardı. Yahud ki lodosla gelen yağmuru poyraz dağıtırdı. Şimdi, günde dört defa hava değişiyor, yağmura tesiri yok. Doğma büyüme İstanbulluyum. Otuz senedir de Boğazda otururum; bu mevsimde böyle devamlı, acı yağmur görmemişim. Evde hepimiz de sınırlıyız. Hava bulutlanınca insanı dalamiya başlıyan sinekler gibi, sebatsız, birbirimizi yiyoruz. Bakıyorum: Durup dururken çocukların biri ağlıyor. Bayağı vakit evlâdlarını incinmesinler diye öpmeğe kıyamayan bizim karı, ters elile bir tokat yapıştırmış.

«Neye dövdün bu çocuğu?»

Cevap yok. Azıcık ısrar etsem maraza hazır. Kırk yıllık dirlikli yuvam. köhné ahsab evler gibi, çatır çatır bel veriyor. Bu evdeki.. bir fasıl da yazıhanede var. Evvelisi gün, dört senedir yaumunda çalışkan akıllı uslu kâtibim kovdum; kalbini kırdım. Telefonda benimle iş görüşen müşteriye tersledim. Sebabi hep bu yağmur.. bitmek, dinmek bilmeyen bu mübarek!

Bir de bunun adına rahmet derler. Neresi rahmet? Belki de, temmuz ortalarında, şöyle, bir iki saat iri ve muntazam tanelerle ortaha serinlik saçan, mis gibi taze toprak kokusu ile dimağımıza ferahlık veren yaz yağmuru rahmet olabilir. Lâkin bu, sulu insanları, civık âşıkları, şirret karlıları, arsız çocukları hatırlatan müz'ic, isyan ettirici, sinir yıpratıcı nesneye ben nasıl rahmet derim?

Dün gece kendi kendime, yatağın içinde, dışarıdan akseden şarılıya ister istemez kulak verirken düşündüm: Kısast Enbiya'daki tufan efsanesi ötedenberi bana gülünç geldi. Yağmurun insanları hakkında ciddi ve müessir bir ceza olabileceğine ihtimal vermezdim. Halbuki şimdi kanaatim değişti. Biz, bir haf talha zor dayanıyoruz.. Nuh peygambere rin çoluğu çocuğu bunun kırk gün devam edenine, deli olmadan nasıl dayanabilmişler?

Ve bu sabah kalkınca, katıla katıla gülerekten bizimkinin yanına gittim..

(Devamı 6 ncı sayfada)

Büyük müsabaka

[Yalnız çocuklar için]

25 lira, 15 lira, 10 lira ve 100 kişiye de muhtelif hediyeler vereceğiz

Bu sütunda her gün muntazam çıkacak birden on sekize kadar numaralı resimleri kesip saklayınız. Müsabaka faydalı, eğlenceli, ve kolaydır. Hal şeklini son resim çıktığı gün ilân edeceğiz.

TELGRAF HABERLERİ

BALKAN, SÂDÂBAD ANTANTLARI

Cenevrede yapılan toplantılardan sonra birer tebliğ neşredildi

Cenevre 17 (A.A.) — Balkan antantı toplantısının sonunda aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Balkan Antantı devletleri müessesileri, Milletler Cemiyeti nezdindeki Yunan hey'etinin merkezinde toplanmışlardır.

Bu toplantıya, Yunanistan namına Mavrudis, Politis, Polihroniyadis, Romanya namına Komnen, Pella, Kretzianu, Türkiye namına Rüştü Aras, Necmeddin Sadak ve Yugoslavya na-

mina da Andreht ve Subotić iştirak etmişlerdir.

Sadâbad Antantı

Cenevre 17 (A.A.) — Sadâbad Antantı devletleri müessesileri, toplanmışlardır. Bu toplantı hakkında aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

Sadâbad paktını imza eden devletlerin hariciye nazırları, perşembe günü İran hariciye nazırı Muzaffer Alam'ın riyaseti altında toplanmışlardır.

Bu toplantıda, Rüştü Aras, Irak ha-

riciye nazırı Tevfik Süveydi ve Efganistanın Londra elçisi Ali Muhammed Han hazır bulunmuşlardır.

Bunlar, Sadâbad paktını imza eden devletleri alâkaaar eyliyen muhtelif meseleleri tedkik etmişler ve hükümetleri noktai nazarları arasında tam bir birlik bulunacağını müşahade etmişlerdir.

Cenevrede şimdiki içtima devresinin sonundan evvel bir celse daha aktecelecektir.

Güreş müsabakalarına Ankara'da başlandı

Dün yapılan grekorumen güreş müsabakalarında Adliye, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri de bulundular

Ankara 17 (Hususî) — Bugün 19 Mayıs stadyumunda Türkiye Grekorumen güreş müsabakaları başladı. Seyirciler arasında Adliye, gümrük ve inhisarlar vekilleri de bulunuyorlardı.

Müsabakalara Bursa, Kastamonu, İstanbul, İzmir, Ankara güreşçileri iştirak ettiler. Merasimden sonra güreşlere başlandı.

Ağır sikkette Osman Doğan (Ankara), Şerif Ünal (Bursa) ile, Murad Merd (Kastamonu) Ahmed Yılmaz (İstanbul) ile karşılaştılar. Şerif Ünal sayı hesabına, Murad Merd ittifakla hükmen galib geldiler.

Ahmed Yılmazın bir kaburga kemiği kırıldığından yarın Çobanla güreşmeyecektir.

87 kiloda Rıza Çökmez (Ankara) Ali Demirkaya (Kastamonu) ile, Dursun Yılmaz (İstanbul) Mehmed Tokay (İzmir) le karşılaştılar. Ali Demirkaya 12, Dursun Yılmaz 58 saniyede tuşla galib geldiler.

79 kiloda Adil Yener (Ankara) Selman Boğuşkanın üç dakikada sırtını yere getirdi. Özdemir (İstanbul) altı dakikada İsmail Esringünü tuşla yendi.

72 kiloda iki Ankaralı güreşçi Süleyman Denk, Celâl Atik karşılaştılar. Celâl altı dakikada tuşla, Faik Ülken İstanbul Doğan Erdiç İzmirli 19 dakikada, Beslen Kisenbay (Bursa) Hamdi Tüzüne 4 dakikada tuşla galib geldiler.

66 kiloda Nureddin Özşen Kastamonu İhsan Erünsal Ankaraya hükmen galib geldi. İzzet Kılıç (İstanbul) Sadık Soğanç (Ankara) ile, Feridun Akınal (İzmir) Şeref Büyükgörle karşılaştılar. Sadık ve Feridun sayı hesabına galib kazandılar.

61 kiloda Mahmud Oktay İstanbul Tevfik Koç Kastamonuyu 5 dakikada, Abdullah Elâgöz Ankara Niyazi Yıldız Bursayı 7 dakikada, Mustafa Beton (Ankara) Ali Bayrak (İzmir) i bir dakikada tuşla yendiler.

56 kiloda Hüseyin Yalçinkaya (Kastamonu) Niyazi Birinci Ankaraya Sürrur Can (Bursa) Şefik Kandemir İzmirli sayı hesabına galib geldiler.

Yarın müsabakalara devam edecek ve neticeler radyo ile neşredilecektir.

Milletler Cemiyetinin dünkü toplantısı

Cenevre 17 (A.A.) — Milletler Cemiyeti asamblesinin üçüncü komisyonu bu sabah toplanarak, silâhsızlanma meselesi hakkında umumî müzakereye başlamıştır.

İspanya delegesi, bombardımanların İspanyayı tahrib etmek isteyen ecebillerin eseri olduğunu söylemiş ve bu hususta İspanyada sîr'atle tedbirler alınmasını Milletler Cemiyetinden istemiştir.

Fransız Cumhurreisinin Bulgar Kralına ziyafeti

Paris 17 (A.A.) — Başvekil Daladye, Reiscumhurun kral Boris şerefine verdiği öğle yemeğinde hazır bulunmuştur.

Polatıda bütün yollara kaldırım yapıyor

Polatlı (Hususî) — Kazanın bütün işlek cadde ve sokakları muntazam bir şekilde kaldırım lanmaktadır. Kaymakam Abdullah Parla bu işle bizzat meşgul olmaktadır. Şimdiye kadar binlerce metre yol yapılmış, bu suretle kasaba daha güzel bir hal almıştır.

Manisa mntakası üzümüleri

İzmir, 17 (Hususî) — Son günlerde yağın bol yağmurlar Manisa mntakasındaki üzümle yüzde yirmi beş nisbetinde zarar vermiştir.

Filistinde birçok evler berhava edildi

Kudüs 17 (A.A.) — İngiliz kıtaatı bugün, Ramleh civarında Masmia köyünde birçok evi bomba ile atmıştır.

Diğer taraftan Taberiye civarında Ebuşuşa köyünde taharriyat yapılmıştır. Müsademe esnasında 92 Arab ölmüştür.

Kalbur makinelerinden hangar ücreti alınmayacak

Ankara, 17 (Hususî) — Kalbur makinelerinden hangar ücreti alınmaması hakkında alâkadarlara şu tebliğ gönderilmiştir:

Demiryollarımızla sevkedilecek zahirelerin temizlenmesi için sahibleri tarafından istasyonlarımıza getirilip hangarlar altında çalıştırılacak kalbur makinelerinden hangar ücreti alınmayacaktır.

Nafia Vekili şehrimizde

Ankara, 17 (Hususî) — Nafia Vekili Ali Çetinkaya bu akşam hareket eden 19,15 trenle İstanbula gitmiştir. Vekil istasyonda Vekâlet erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Çinde harb vaziyeti

Tokyo 17 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor: Japon kuvvetleri, Hankov'un 120 kilometre cenubu şarkisinde ve Yangtse nehrinin şimalinde bulunan müstahkem Suieh mevkiini zaptetmiştir.

Kocasını terkeden bir kadın kardeşi tarafından yaralandı

İzmir 17 (Hususî) — Bugün Karantınada bir aile faciası olmuş, Huriye adında evli bir kadın kardeşi Kahraman tarafından tabanca ve bıçakla ağır surette yaralanmıştır. Cinayetın sebebi şudur:

Huriye sekiz senedenberi evlidir. Bir de çocuğu vardır. Son zamanlara kadar sakin bir hayat geçirmekteydi. Fakat son günlerde bir erkekle tanışmış ve sevişmişlerdir. Huriye yuvasını terkederek aşıkının Karantinada tuttuğu evine taşınmağa karar vermiştir. İşte tam bu sırada kardeşi Kahramanla karşılaşmış, aralarında başlıyan ağır kavgası gittikçe büyümüşür. Neticede Kahraman kardeşini tabanca ve bıçakla yaralamıştır. Hastaneye kaldırılan kadının hayatı tehlike dedir.

İskandinavya ve Baltık devletlerinin vaziyeti

Riga 17 (A.A.) — «Rahvaleht» gazetesi, bir harb takdirince İskandinavya ve Baltık devletlerinin pek muhtemel olarak bitaraf kalacaklarını yazarak, Estonya ordusu başkumandanı general Laidonerbin Estonya topraklarından ecebi kıtaatın geçmesine müsaade edilmiyeceği hakkında mükerreren yapmış olduğu beyanatı hatırlatmaktadır.

İngilterenin Yeni tayyareleri

Londra 17 (Hususî) — Hükümetin Amerikaya sipariş etmiş olduğu 400 tayyareden, 200 ünün tesrinisanide İngiltereye teslim edileceği resmen bildirilmektedir.

Bu tayyarelerin istimal suretini izah etmek üzere on beş mütehassıs ta İngiltereye gelecektir.

Trendeki yolculara Çekilen telgraflar Nasıl verilecek ?

Ankara, 17 (Hususî) — Trenlerdeki yolculara da telgraf kabulü muamelesinin ihdasına dair Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü alâkadarlara gönderdiği bir tebliğde şöyle demektedir:

15/9/938 tarihinden itibaren trenlerdeki yolcular namına da hususî telgraf kabul ve keşidesine başlanacaktır. Bu kabil teller katarın muvasalat edeceği ilk istasyona keşide edilecek ve mevrii istasyon gelen telli usulüne göre kapatarak tanzim ederek sahibine teslim edilmek üzere katar başmemuruna tevdi edecektir. Katar memuru ya bizzat veya bilet konduktörleri vasıtasile aldığı telli imza ettirmek suretile mürselünileyhine teslim edecek, varacağı ilk istasyonda nümüneye kayden teslim edecektir.

Balkan oyunlarının ikinci günü

Müsabakalar Yunanlılarla Yugoslavlar arasında çekişme halinde devam ediyor

Belgrad 17 — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Dokuzuncu Balkan oyunlarının ikinci günkü müsabakalarına bugün devam edildi. Sahada, iştirak eden milletlerin sefirleri, birçok mümtaz zevat ve on bin kadar seyirci vardı. Alınan teknik neticeler şunlardır:

200 metre seçme, birinci seri: Birinci Yugoslav 22.4, ikinci Yunan, üçüncü Rumen, bizden Gören girdi. Elimine oldu.

200 metre seçme, ikinci seri: Birinci Rumen 23, ikinci Yunan, üçüncü Türk (İrfan) 23.3.

400 metre seçme, birinci seri: Birinci Yunan 57.2, ikinci Yugoslav, üçüncü Rumen, bizden Faik girdi, elimine oldu.

400 metre seçme, ikinci seri: Birinci Yugoslav, ikinci Yunan, üçüncü Arnavud, bizden Cemal girdi, elimine oldu.

400 metre final: Birinci Mandikas (Yunan) 56, ikinci Pletsek (Yugoslav) 57.3, üçüncü Harlih (Yugoslav) 57.3.

200 metre final: Birinci Kling (Yugoslav) 22.5, ikinci Andreadis (Yunan) 22.6, üçüncü Lambrakis (Yunan) 22.6, bizden İrfan altıncı oldu.

Disk atma: Birinci Silas (Yunan) 49.60, ikinci Kleut (Yugoslav) 46.18, yeni Yugoslav rökoru, üçüncü Flotos (Yunan) 45.52.

Uzun atlama: Birinci Lambrakis (Yunan) 6.94, ikinci Eleftriadis (Yunan) 6.91, üçüncü Stoesco (Rumen) 6.81, bizden kimse girmedi.

5000 metre: Birinci Krevs (Yugoslav) 15.30/9, ikinci Nikas (Yunan) 15.49, üçüncü Kristea (Rumen) 16, dördüncü Artan (Türk) 16.21/4.

Bu müsabaka Yugoslav - Yunan çekişmesi halinde devam etti. Yunan kuvvetli bir atağı ile kazanılmıştır.

Çekiç atma: Birinci Gohiç (Yugoslav) 47.10, ikinci Hiro (Rumen) 44.57, üçüncü Hetropulos (Yunan) 42.57.

Balkan bayrak, 100 × 200 × 440 × 800: Birinci Yugoslav ekibi (yeni Yugoslav rökoru) 3.25/2, ikinci Yunan ekibi 3.25/3, üçüncü Rumen ekibi 3.26/3, dördüncü Türk ekibi 3.29/3.

Bizim ekib Galib, Gören, Fikret ve İrfandan mürekkebbdi.

Bugünkü müsabakalar bir Yugoslav - Yunan çekişmesi halinde devam etti. Yunan alınacak derecelerle Yunanlıların başa geçmek ihtimalleri vardır.

Atletlerimize ziyafet

Belgrad 17 (A.A.) — Belgrad sefaretimiz dün saat 17 de atletlerimiz şerefine bir çay ziyafeti vermiştir. Atletlerimizi bizzat sefirimiz Haydar Akkay, müsteşar Şefkati İstinyeli ve sefarethane erkânı karşılamıştır. Sefir Akkay bütün atletlerimizle ayrı ayrı görüşmüş ve kendilerine iltifat etmiştir.

Puvan vaziyeti

Belgrad 17 (A.A.) — Dokuzuncu Balkan oyunlarının ikinci günkü puvan vaziyeti: Yugoslavya 77.5, Yunanistan 68, Romanya 36, Türkiye 11.5, Arnavudluk 2.

Fransada 25 senedir çalışan Alman casusu

Fransada bir pansiyon sahibi, kiracılarından birinin hastalanıp ta sayıklaması üzerine, 25 senedir Almanlara casusluk eden bir adamla karşılaştığını anlamış, hemen polise haber vermiştir.

Hollandalı bir denizci olan adam, askeri mahkemeye tarafından 20 sene hapse mahkûm edilmiştir.

Casus Daelan 1913 denberi Alman gizli teşkilâtına girmiş, ve yakalandığı güne kadar da faaliyet göstermiştir. Üzerinde çıkan kâğıdlardan, kendisinin büyük harbe Alman casusluğu ettiği, ve malûmat elde etmek üzere İngiltereye 9 sefer yaptığı anlaşılmıştır. Harbden sonra da başka seyahatler yapmış, göster-

Siyaset ALEMİNDE

● Çemberlayn'ın jesti niçin şayanı tebcioldir?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz devleti hayatı realiteleri zamanında kavramak kabiliyetinin fazlalığını, başvekil Çemberlaynı Almanyaya göndermekle bir defa daha isbat etti. Mister Çemberlaynın alelacele ve hayatında ilk defa tayyare ile ihtiyar ettiği bu seyahat münasebetile pek çok şey söylendi. Bir çokları onun sulh davasına hizmet etmek için gösterdiği büyük feragatten bahsettiler. Başkaları ise Çemberlaynı İngiliz menfaatlerinin peşinden koşan bir ticaret komisyoncusu telâkkil ettiler. Kanaatimce hakikat şudur ki İngiliz başvekilî Mister Çemberlayn ne sulh davasının kör ve feragatkâr bir hâdimidir; ne de mahza İngiliz menafiiini korumak için entrikalar çeviren âdi bir politikacıdır. Mister Çemberlaynın son teşebbüsü, bu her iki telâkkinin de çok üstündedir.

Şunu sarahaten kabul etmek lâzımdır ki bir İngiliz başvekilî veya nazırı her şeyden evvel İngilterenin menfaatlerine hizmet eden bir adamdır. Cihanın menfaati onun için daha sonra gelirse, bunda, gayri tabii bir şey yoktur. Nitekim bir Türk vekili için de evvelâ Türkiye'nin, sonra sulhün mukadderatı mevzuu bahsolabilir.

Yalnız, İngiliz başvekilî Çemberlaynın Berlin nezdindeki teşebbüsü cihanın muhafazasile yakından alâkadar bulunduğu sulh davası lehine bir hareket teşkil eylediği içindir ki geniş bir memnuniyet uyandırmıştır. Nitekim, umumî politika sahasında çok defa şayanı tebci görülen hareketler, mahiyetleri bu neviden olup ta âmmenin menfaatine uygun gelmiş olanlardır.

Şu halde Mister Çemberlaynın Berlin nezdindeki teşebbüsü insanlık âleminin büyük bir memnuniyetle kaydetmesi lâzım gelen yüksek bir jesttir. Eğer bu hareket, bize milyonlarca insan hayatı, bir o kadar ana ve babanın göz yaşını tasarruf ettirebilir ve binlerce aile yuvasını harabeden kurtarabilirse, bu memnuniyete haklı bir minnet duygusu inzimam eder. Çemberlaynın jesti her şeyden evvel İngiliz menfaatini istihdaf ediyor diye onun insanî mahiyetini inkâr etmek, bir parça da gayri insanî bir hareket olur.

Selim Ragıp Emeç

Başvekil ve Dahiliye Vekili dün geldiler

Başvekil Celâl Bayar, beraberinde Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Maliye Vekili Fuad Ağralı olduğu halde dün saat on bir buçukta muhtelit katarla eklenen hususî vagonla Ankaradan şehrimize gelmiştir. Haydarpaşada Riyaseticumhur umumî kâtabi Hasan Rıza, seryaver Celâl, kalemi mahsus müdürü Süreyya, sayı-lavlar, Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, İstanbul Komutanı Halis Bıyıktaş, Polis Müdürü Salih Kılıç, İş Bankası Umum Müdürü Muammer Eriş, Denizbank Umum Müdürü Yusuf Ziya ve diğer birçok zevat tarafından karşılanan Başvekil, kendini istikbale gelenlerin ellerini ayrı ayrı sıktıktan sonra rihtında yavaşmış bulunan Acar motörüne binerek Dolmabahçe sarayına gitmiş ve Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

diği liyakat ve hizmetten dolayı askeri haç nişanı ile taltif olunmuştur. Bu nişanı alan yegâne sivil ecebi, Daelendir.

Daelen harbden önce, harb sıralarında ve sonra da Fransaya ve Amerikaya gitmiştir.

Herif, harbde bitaraf devletlerin gemisinde kaptanlık ederek İngiltereye gelmiş ve denizaltı gemilerine aid plânlar hakkında malûmat toplamağa çalışmıştır.

Etrüsk'ün gezinti seferinin tehiri

Denizbank, 19 Eylül pazartesi sabahı tertib edilmiş olan Etrüsk vapuru Yalova gezinti seferinin havanın muhalefeti yüzünden tehir edildiğini sayın davetilerine bildirir.

Bir İngiliz harb filosu yarın limanımıza gelecek

Bir kruvazör ile iki muhribden mürekkebe filo beş gün limanımızda kalacak ve bilâhare Karadenize gidecek

İngilterenin Akdenizdeki filosu mensub üç harb gemisi yarın sabah limanımıza gelecektir.

10000 tonluk Devonshire kruvazörü ile 1850 tonluk Afridi ve Cossack muhriblerinden mürekkebe olan İngiliz filosu, 23 Eylül cuma gününe kadar limanımızda kalacaktır. Genel Kurmay Başkanlığı İngiliz filusunun limanımızı ziyaretine aid bir program hazırlanmış ve alâkadarlara göndermiştir. Bu programa göre yarın saat 8 de Köprünün Haliç iskelesinden hususi bir motörle hareket ederek Türk İrtibat subayları Marmarada filoyu karşılayacaklardır.

İngiliz gemileri Selimiyeye bir mil yaklaştıkları zaman 21 pare top atmak suretile şehri selâmlıyacaklardır. Bu selâma Selimiyeden 21 pare top atılmak suretile mukabele edilecektir. Filo Dolmabahçe önüne geldiği zaman ayrıca 21 pare top atarak Reiscumhuri selâmlıyacak, Kabataş ve Beşiktaş önlerinde demirleyecektir. Gemiler demirledikten sonra Türk ve İngiliz gemileri arasında müted olan ziyaretler yapılacaktır. İngiliz

gemileri komutanı saat 11 de Dolmabahçe çıkacak ve rıhtımda bir deniz kıtası tarafından selâmlanacaktır. Misafir komutan evvelî saraya giderek defteri mahsus imza edecek, bundan sonra İstanbul valisi Muhiddin Üstündağ ile İstanbul komutanını makamlarında ziyaret edecektir. İstanbul valisi saat 12,30 da komutan da 12,45 de misafir komutanın ziyaretini gemide iade edecekler ve amiral gemisine girerken topla selâmlanacaklardır. Saat 13,30 da misafirler şerefine Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ tarafından Parkotelde bir ziyafet verilecektir.

İngiliz gemicileri salı günü saat 10 da merasimle Taksimdeki Cumhuriyet âbidesine çelenk koyacaklardır.

21 Eylül çarşamba ve 22 Eylül perşembe günleri misafirler müretteb gezintiler yapacaklardır. Perşembe günü saat 17 de deniz komutanlığı tarafından Tarabyada Tokatlıyan otelinde bir çay ziyafeti verilecektir. İngiliz filosu cuma günü limanımızdan ayrılacak ve Karadenizde bazı cenebi limanlarını ziyaret edecektir.

Bir hamal demir kasa altında kalarak ezildi

Dün Bahçekapıda çok acıklı bir kaza olmuş, bir hamal bir yerden bir yere nakletmek istediği 700 kilo sıkletindeki kasanın altında kalarak ezilmiştir.

Bahçekapıda Emlâk Bankasına aid büyük bir kasa, Ankaraya nakledilmek üzere Bekir, Samoil ve Rupen isminde üç hamal tarafında dışarı çıkarılırken, Rupenin ayağı kayarak düşmüş, arkadaşları kasayı zaptedemediklerinden kasa da üzerine düşmüştür. Hâdiseyi gören kalabalık bir halk kütesinin yardımı ile kasa kaldırılarak Rupen vücudunun bir çok yerleri ezilmiş olarak kurtarılmış ve sihhî imdad otomobili ile Ermeni hastanesine kaldırılmıştır.

Çocuğunu kurtarmak isteyen anne dereye düşerek yaralandı

Evvelki gün Feriköyde çok acıklı bir kaza olmuş, bir anne dereye yuvarlanmak üzere olan çocuğunu tehlikeden kurtarmış, fakat müvazenesini temin edemiyerek aynı dereye kendisi yuvarlanmıştı.

Feriköyde Buhurlu sokağında 14 numaralı evde oturan 30 yaşında Şahende evvelki gün 5 yaşında çocuğu Sevimle evlerinin civarındaki dere kenarında dolaşırken çocuk bir aralık anasının elinden kurtulmuş ve dereye doğru koşmağa başlamıştı. Tehlikeyi gören zavallı anne derhal yavrusunun imdadına koşmuş ve tam düşmek üzere olan çocuğu kolundan tutup bir kenara aldıktan sonra bu sefer kendi müvazenesini kaybederek dereye yuvarlanmıştı. Biraz sonra vak' mahalline yetişen polisler başından ağır ve tehlikeli bir surette yaralanmış olan Şahendeyi cankurtaranla Beyoğlu hastanesine kaldırmışlardır.

Kültür işleri:

Maarif Vekâleti müsteşarının tedkikleri

Şehrimizde bulunan Maarif Vekâleti Müsteşarı Rıdvan Nafiz, dün şehrimizde kültür işleriyle meşgul olmuş ve muhtelif maarif müesseselerinde tedkikler yapmıştır.

Toplantılar:

Basın kurumunun toplantısı

İstanbul Basın Kurumundan: İstanbul Basın Kurumu fevkalâde kongresi 20 Eylül 1938 Salı günü saat 13,30 da tekrar toplanarak hazırlanmakta olan Basın Birliği kanununu nazımname profesinin müzakeresine devam edilecektir. Muhterem âzanın tedkikleri rica olunur.

TAKVİM

EYLÜL	
Rumi sene 1364	Arabi sene 1367
18	18
Eylül 5	Resmi sene 1933
5	136
PAZAR	
GÜNEŞ	
S. D.	S. D.
5 21	4 03
11 25	9 47
Receb	
23	
İMSAK	
S. D.	S. D.
5 21	4 03
11 25	9 47
Oğle	
S. D.	S. D.
12 08	15 38
5 02	9 22
Akşam	
S. D.	S. D.
12 08	15 38
5 02	9 22
Yata	
S. D.	S. D.
12 08	15 38
5 02	9 22

İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bu akşam İzmir Fuarında Çifte Keramet

Her gün kaç para sarfettiğini bilmeyen tasarruf edemez. Yurdada: Hesabını bil, tasarruf et. Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Dış ticaretimizde devamlı bir artış başladı

938 yılının ilk beş aylık ihracatı evvelki altı seneye nazaran yüzde 45 bir fazlalık iktisab etti

Dış ticaretimiz son seneler içinde büyük bir inkişaf göstermektedir.

İçinde bulunduğumuz senenin ilk beş aylık ihracat yekünü 49,458,068 lira, idhalât yekünü ise 64,208,230 liradır. Bu itibarla beş aylık dış ticaret müvazenesinde idhalât lehine 14,750,162 lira bir fark mevcuttur.

Son yedi senenin ilk beş aylık ihracat kıymetleri içinde 937 senesinin beş aylığı 50,1 milyon lira ile en üstün, 1934 senesinin beş aylığı ise 24,6 milyon lira ile en düşük bir seviye göstermişlerdir. Bu senenin ilk beş aylığı ise 937 ye hemen hemen müsavi ve 1934 e nisbetle yüzde 101 nisbetinde, yani bir misli üstündür. Ve gene 1938 ilk beş aylık devresindeki ihracat, evvelki altı senenin aynı devrelerindeki ihracat yekünları vasatısına göre yüzde 45 nisbetinde yüksek bir seviye iktisab etmiş bulunmaktadır.

Son bir yıl içinde Almanya, Fransa, İsviçre, İtalya, Polonya, Romanya, Yunanistan ve Japonya yapılan ihracatta artış kaydedilmiştir. Bu senenin ilk beş ayına kadar 49,5 milyon lira olan ihracatın 17,6 milyon lirası Almanya yapılmıştır. Bu mikdarın umum ihracata nazaran nisbeti yüzde 35,6 dir. Geçen senenin aynı devresinde Almanya yapılan ihracat 23,2 milyon lira olduğuna göre, Almanya dış ticaretimizde geçen ve bu sene başta gelmektedir.

Bu senenin ilk beş ayında Almanya başlıca 5 milyon liralık tütün, 2,5 milyon liralık iç fındık, 2,4 milyon liralık çekirdeksiz üzüm, 1,8 milyon liralık buğday, 651 bin liralık ham deri, 553 bin liralık krom cevheri, 420 bin liralık kereste, 367 bin liralık portakal, sevkedilmiştir. Beş aylık ihracatta Almanyadan sonra 9,5 milyon lira ile İtalya ikinci, 3,3 milyon lira ile Çekoslovakya üçüncü gelmektedir. Bundan sonra sırasıyla Amerika, Fransa, İngiltere, Avusturya, Holanda, Polonya, Romanya, Yunanistan, Japonya yapılan ihracatımız da, evvelki yıllara nazaran hayli inkişaf göstermektedir.

Amerikan ticaret heyeti bu akşam Ankaraya gidecek

Evvelki gün şehrimize gelen beynelmilel Ticaret Odaları Başkanı Mr. Thomas'ın riyasetindeki Amerikan ticaret hey'eti, dün şehrimizde bazı tedkikler yapmış ve bu arada tarihî âbideleri ve müzeleri gezmişlerdir. Hey'et âzaları bu akşam Ankaraya hareket edecekler ve Perşembe günü şehrimize döneceklerdir. Misafirler Ankarada Türkofis tarafından misafir edileceklerdir.

lecekler ve bazı temaslar yapacaklardır. Ticaret hey'eti âzaları cuma günü memleketimizden ayrılacaklardır.

Sanayi umum müdürü petrol ve benzin fiyatlarını tedkik etti

İktisad Vekâleti Sanayi Umum Müdürü Reşad, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bay Reşad Sanayi Müfettişliğinde bir müddet meşgul olduktan sonra benzin ve petrol fiyatları üzerinde Sokoni müessesesi direktörü ile görüşmeler yapmıştır. Sanayi Umum Müdürü, şehrimizde birkaç gün kalacak ve kooperatif işleri üzerinde Sanayi müfettişlerinin bir müddettenberi yapmakta olduğu tedkikler etrafında izahat alacaktır.

Dokuma sanayii kongre hazırlıkları tamamlandı

Birinciteşrin sonlarına doğru Ankarada toplanacak olan el dokuma tezgâhları kongresine aid hazırlıklar ikmal edilmek üzeredir. Bu kongrede memleketimizin muhtelif el dokuma işleri yapan yerlerinden gelen murahhaslar hazır bulunacak ve dokumaların standardizesi etrafında görüşülecektir.

Sanayi müfettişlerinden mürekkebe bir hey'et de, Karadenizdeki dokuma sanayii mntakalarında tedkikler yapmak üzere birkaç güne kadar Rizeye gideceklerdir.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakerelerine devam edildi

Türk - İtalyan ticaret anlaşması temaslama dün de devam olmuştur. Müzakerelerin esasını hazırlamak olan tâli komiteler, yarın bir toplantı yapacaklardır. Komitelerin verecekleri rapor, umumî toplantıda müzakere edilecektir.

Elim teşekkür

İstanbul 2 numaralı Askerî Dikim evi müdür muavini binbaşı Tefvik İmrenin, iki küçük evlâd bırakarak hazin vefatı sebebiyle, gerek cenaze merasiminde bulunmak ve gerek mektub ve telgraf göndererek derin elemimize iştirak suretile alâkalarını gösteren dost ve ahibbimize ayrı ayrı teşekkürle teessürümüz imkân ve zaman bırakmamaktadır.

Silâh arkadaşları ile mesai arkadaşlarına ahibbimize gazete vasıtasıyla teşekkürümüzün kâfi görülmesini dileriz

Zevcesi: Şerife İmre ve çocukları.

Kayınpederi: Belediye memurlarından Hayri.

Kardeşleri: Hadımköy müstahkem mevki levazım müdürü Hamdi İmre, doktor Kemal Nuri İmre. (1153)

Poliste:

Tramvay arabası bir ameleye çarptı

Vatman Mustafanın idaresindeki 207 numaralı tramvay arabası, Harbiyeden geçenken Siraselvilerde mermer fabrikasında çalışan Mustafa Bakıra çarparak vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, vatman yakalanmıştır.

Bir otomobil kazası

Şoför Niyazinin idaresindeki 2716 numaralı otomobil, Okcumusa caddesinden geçenken Avram oğlu Frankoya çarparak başından yaralanmış, şoför yakalanmıştır.

Bir amelenin parmakları ezildi

Gazlıçesmede İyanın deri fabrikasında çalışan Ahmed isminde bir işçi, kazaca elini makineye kaptırması ve parmakları ezilmiştir. Yaralı Ermeni hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Benzin ocağı parladı

Zorapağa yokuşunda Şark hanında bir düğme fabrikasında çalışan Refailin kızı 18 yaşında Sara düğme cilâlamak için yakıldığı benzin ocağının parlaması neticesinde yüzü ve elleri yanmış, Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Bir ana oğlunu döverken yaraladı

Samatyada Yokuşçesme sokağında 54 numaralı evde oturan Mehmedle annesi Ayşe arasında geçimsizlik yüzünden kavga etmiş, Ayşe Mehmedle sopa ile dövmüş ve bacağından yaralanmıştır.

Bir çocuk incir ağacından düştü

Üsküdar'da Çömlekçi bayırında oturan Hasanın oğlu 7 yaşında Fuad, mahalledeki incir ağacından düşerek başından yaralanmış ve Nümune hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Şehir işleri:

Belediye Meclisi âza namzedleri tesbit edildi

Belediye meclisi azalığına intihab olunacak namzedler Parti tarafından tesbit edilmiştir. Eski Şehir Meclisi azalarının hemen hemen hepsi gene namzed gösterilmişlerdir. Yeni mecliste altı, yedi kadar yeni âza bulunacaktır. İntihab hazırlıkları tamamlanmak üzeredir.

Et narkı değiştirilmeyecek

Piyasada et miktarının azlığı ve mevsim dolayısıyla halkın son zamanlarda fazla et istihlak etmeğe başlaması üzerine kasablar Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü tarafından çağırılarak görüşmeler yapılmıştır.

Et narkı Belediyece gene eskisi gibi kırk kuruştan tesbit edilecek ve fiyatlar değiştirilmeyecektir.

Belediye şehrin et ihtiyacını karşılamak üzere bütün tedbirleri almış bulunmaktadır.

Çakı ile arkadaşını yaraladı

Kadıköyde Fıstık çıkmazı sokağında oturan kundura boyacısı Kemal ile arkadaşı Mustafa arasında iş yüzünden bir kavga çıkmış ve Mustafa, Kemali çakı ile kolundan yaralanmıştır. Yaralı Nümune hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Bir işçi kadın yaralandı

Beyoğlunda Tünel caddesinde cilâci Diratinin mağazasında çalışan Zaron isminde bir kadın dikkatsizlikle kendisini cilâ motörüne kaptırması ve elinden, yüzünden ve başının muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Zaron tedavi altına alınmış ve tahkikata başlanmıştır.

Kuruçesmedeki kömür depolarında mahkeme kararının infazına başlandı

Kuruçesmenin yıllardanberi bir türlü halledemediği bir derdi, nihayet Cumhuriyet adliyesinin kararile, ortadan kalkmıştır.

Asliye 4 üncü hukuk mahkemesinde devam eden Kuruçesme kömür depoları davası, davacı bulunan Kuruçesmelilerin lehine neticelenmiş, kararın esasa aid kısımları Temyiz tarafından da, tasdik edilmiştir.

Ahiren mahkemenin verdiği kararın infazına tevessül olunmuştur. Karara göre, kömür depoları, kömür yığınlarının üst seviyesinden itibaren 5 metre yük-

seklisinde duvarlar inşa edeceklerdir. İnşaat için lâzım gelen tedkikler neticelenmiş ve inşaata başlanmıştır. Ayrıca, kömürler vapurlardan depolara ıslatılmış bir şekilde nakledilecektir. Bütün bu tedbirler, Kuruçesmeyi kömür tozu istilasından kurtaracak, Boğazın en güzel sayfiyesi yeniden eski şen halini alacaktır.

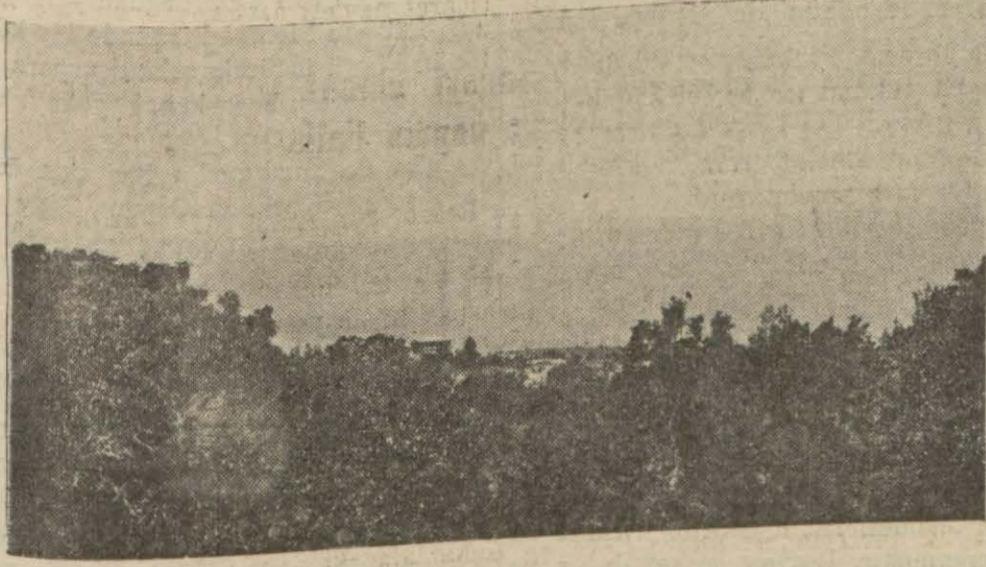
Mahkemenin kararı mucibince, depo sahipleri davacı mevkiindeki Kuruçesmelilere münasib bir tazminat ta vermişlerdir.

Vangölü kenarında güzel ve şirin bir şehir kuruluyor

Burası şimendifere kavuştuktan ve Üniversite yapıldıktan sonra mühim bir sayfiye şehri olacak

Van Edremitten güzel bir görünüş

Vandan yazılıyor: Göl kenarında ve ağaçlıklar arasında eşsiz ve güzel Edremid, Vanın sayfiyesidir. Eski Van tamamen harap olduğundan, burada yeni bir şehir kurulmaktadır. Nüfus ve imar günden güne artmakta, halk azami bir faaliyetle çalışmaktadır. Hudud komutanlığının ve Halkevinin vücutte getirdikleri iki mükemmel bahçe ve

yeni valinin yaptırdığı Van-iskele arasındaki dokuz kilometrelik muntazam bir yol şehre ayrıca bir güzellik vermiştir. Üniversitenin kurulacağı yer tayin edilmiş olup üniversite ve şimendifer ikmal edildikten sonra bu emsalsiz yurd parçasının memleketimiz için mühim bir sayfiye şehri olacağına şüphe yoktur.

Pulatlıda sebebi Anlaşılamayan Bir cinayet

Pulatlı, (Hususi) — Burada sebebi meçhul bir cinayet işlenmiştir. Salımanlı çiftliğinde Ankaranın eski polis müdürü Dilâverin kardeşi Saffet tabanca ile öldürülmüştür. Failler yakalanmıştır. Cinayetin ne yüzden işlendiği henüz anlaşılamamıştır.

Kaşta bir çocuk denizde boğuldu

Kaş (Hususi) — Temre nahiyesinin Taşdibi iskelesinde bir çocuk boğulmuştur.

Temre köyünden 3 çocuk denize girmişlerdir. Bir ara bunlardan yüzmek bilmiyen ikisi, ileri doğru kaymışlar ve sonra kaybolmuşlardır. Arkadaşlarının kaybolduğunu gören yüzmek bilen çocuk, hemen denize dalmış, bunlardan birisini kurtarmıştır. Diğeri ise karaya çıkarıldığı zaman fazla su içmekten mütevellid boğulmuştur.

Kaş sahillerinde izinsiz balık avlıyan 6 Rum balıkçı yakalandı

Kaş (Hususi) — Geçenlerde kazamız sahillerinde, izinsiz balık avlamakta iken 6 Rum yakalanmış, bunlar Elmalya sevk edilerek birer ay hapse mahkûm edilmiştir.

Orman tedkik heyeti Karabükte

Safranbolu (Hususi) — Ziraat Bakanlığı namına iki aydır Kocaeli, Bolu, Zonguldak ormanlarında tedkikatta bulunan orman mütehassısı Doktor Ali Kemal riyasetindeki üç kişilik heyet Karabük'e gelmiştir. Heyet mezkûr ormanlardaki tedkikatını bitirmiş ve Altıntepede istikşafına başlamıştır. Bundan sonra heyet Ankaraya dönecek ve hazırlıyacağı raporu Vekâlete verecektir.

Manisanın kurtuluşu kutlandı

Manisa (Hususi) — On altı yıl önce düşman istilasından kurtulan Manisanın kurtuluş günü büyük ve coşkun tezahüratla kutlanmıştır.

Daha sabahleyin erkenden kalabalık bir halk kütlesi yolları doldurmuş ve şehir hakiki bir bayram manzarası arz etmeğe başlamıştır.

Merasimle ve halkın alkışları arasında şehre giren süvari bölüğü hükümet konağına şanlı bayrağımızı çekmiş ve süvari sübayı bu merasimden sonra halka veda ederek İzmir'e doğru hareket etmiştir.

Müteakiben İstiklâl marşı çalmış ve nutuklar söylendikten sonra geçid resmine başlanmıştır.

Halk geçidi devamlı alkışlarla seyretilmiştir ve «Yaşasın Atatürk» âvâzleri yükselmiştir.

Safranboluda bozuk otomobil ve kamyonlar seferden men edildi

Safranbolu (Hususi) — Safranbolu - Karabük yolunda vukua gelen ve beş kişinin ölümü, on beş kişinin yaralanması neticelenen kazayı müteakib bu yolda işleyen 17 motörlü nakil vasıtası belediye tarafından seyrüseferden men edilmiştir.

Kaşta bir köylüyü öldürdüler

Kaş (Hususi) — Kazamızın Kalkan nahiyesinin Kınık köyünde bir ölüm hâdisesi oldu. Kıvıklı İpir oğlu Halil, Çeltikçi Hasan adında birisi tarafından 15 yerinden bıçakla yaralanarak suretile öldürüldü. Katil yakalanmıştır.

Bursada bir otomobil kazası

Bursa, (Hususi) — Evvelki akşam gece yarısından sonra saat 1.30 da Çekirge'den 7 yolcu ile Bursaya gelmekte olan şehir otobüslerinden birisi Belediye bahçesi önündeki takın bir direğine çarpmıştır. Müsademeye sebep olarak havanın fazla yağmurlu ve sisli olması gösterilmektedir. Çarpıştan sonra direğin yorından oynamış olmasından dolayı takın diğer aksamının otomobil üzerine yıkılması ihtimaline karşı, otomobil ne ileri, ne de geri hareket edememiş, sabaha kadar orada kalmıştır. Sabahleyin yapılan bazı tedbirlerle çıkarılmıştır.

Yalnız otomobilin ön tamponunun biraz eğilmesinden başka bir hasar ve zarar olmamıştır.

Pulatlıda 60 lık bir İhtiyarı esrarengiz Bir şekilde öldürdüler

Pulatlı (Hususi) — Burada feci bir cinayet işlenmiştir. 60 yaşlarında Numan ağa isminde biri üç kurşunla vurulmuş olduğu halde bulunmuştur. Cinayetin sebebi henüz anlaşılamamışsa da ailevi bir meseleden olduğu tahmin ediliyor.

Balıkesirde sahte bir dişçi yakalandı

Balıkesir, (Hususi) — Balıkesirin Karaoğlan mahallesinden Hamdi adında birinin evinde ruhsatsız ve diplomasız gizli olarak dişçilik ettiği anlaşılmış, faaliyette bulunduğu bir sırada cürmü meşhud halinde yakalanmış, yapılan aramada dişçiliğe aid bazı aletlerle diş kalıpları ve kronlar bulunarak müsadere edilmiştir.

Uludağ Dolubabada aile kampları

Bursada birçok aileler toplanarak çadırları ve sepetleri ile Uludağda Dolubabada bir kamp kurmuşlardır. Kamp çok güzel olmuştur. Temiz hava içinde bütün aileler burada çok zevkli ve neşeli bir hayat geçirmektedirler. Resimde çadırını kurmuş bir aileyi istirahat halinde gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki :

— Hasan Bey bu yağmurlardan bıktık, usandık...

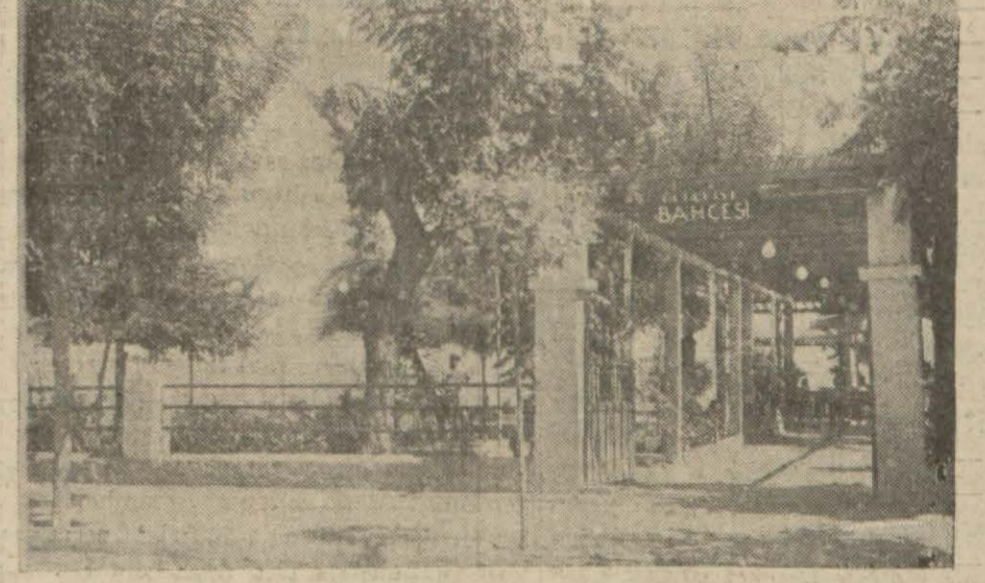
... Kaç gündür nefes almıyor.

... Boralı, fırtınalı bir hava değil ama buna rağmen vatan evler varmış.

Hasan Bey — Sen evlerin dışına bakıyorsun birader, bir de içine baksana... Kış masrafları denen siklonları görmüyorsun...

Güney Anadolu'da modern bir şehir: Mersin

Bir milyon iki yüz bin lira harcıyarak toprakaltı tesisatını ikmal eden Mersin belediyesi az zamanda birçok asrî tesisat ve inşaat yaparak şehri güzelleştirdi

Şehir bahçe sinin. medhali

Mersinden yazılıyor: Toros dağları ile Akdeniz arasında ve İçel adile anılan vilâyetin merkezi olan Mersin, henüz yüz senelik bir tarihe maliktir. Geniş bir hinterlâdın kapısı olmak itibarile nüfusu sür'atle artmış ve on üç yılda on beş bin fazlasile yirmi sekiz bine balığ olmuştur.

Mersinde şehircilik cumhuriyetle beraber başlamıştır. Filhakika, 923 den evvel basit bir kasaba manzarası arz eden Mersin, on beş cumhuriyet yılında büyük bir terakki ve inkişafa mazhar olmuştur. Bunun sebebinin, Mersin belediye meclisinin ve bu meclise dokuz senedenberi riyaset eden Bay Mithat Toroğlunun modern şehircilik zihniyetiyle hareket etmiş olmaları teşkil eder.

Hakiki şehircilik bunu icab ettirdiği için Mersinde işe, toprağın altından başlamıştır. İşe toprağın üstünden başlanmış olsaydı sıra alta gelince üsttekilerden bir çoğunun yıkılması lâzım gelecekti. Üstte daha az para ile aded itibarile on misli fazla eser meydana getirmek kolaylıkla mümkündür. Nitekim, Mersin belediyesinin umumî kanalizasyon şebekesi, elektrik ve su tesisatı için harcadığı 1.200.000 lira ile toprağın üstünde kırk çeşid eser verilebilirdi. Fakat, bu takdirde, bugünkü zihniyete uygun bir şehircilik faaliyeti gösterilmiş olmazdı.

Belediye, yol inşaatını ikinci plâna almış ve bu işe lâyık olduğu ehemmiyeti vermiştir. Son dokuz yıl içinde asfalt, beton, parke ve şose olmak üzere on dört bin metre uzunluğunda yeni yol inşa edilmiş ve bu inşaatla beraber üç yüz bin küsur lira sarfolunmuştur. Buna rağmen Mersinin yol ihtiyacı giderilmiş değildir. Çünkü, Mersin, hinterlâdının genişliği dolayısıyla iktisadî hareketlerin fasilâsız devam ettiği bir şehirdir. İskelelerden depolara ve istasyona, istasyondan depo ve iskelelere âdeta mekik dokuyan muhtelif nakil vasıtaları, günün on sekiz saatini mütemadî faaliyetle geçirir. Bunlardan bilhassa demir tekerlekli arabalar caddelerdeki inti-

zama bozmaktadır. Bir kısım mahallâtin kanalizasyon şebekesine bağlanmaması dolayısıyla da devamlı tamirat ve inşaat lüzum hasıl olmuştur. Mevcud şebekenin ihtiyaca kâfi gelmediğini takdir eyliyen belediye, önümüzdeki çalışma yıllarına aid programında bu işe daha geniş bir mevki vermiştir.

Yeraltı tesisatını en güzel ve sıhhi şekilde sona erdiren Mersin belediyesinin imar faaliyeti yalnız bu sahaya inhisar etmiş değildir, toprağın üstünde de umumî ve zarurî ihtiyaçları gideren birçok eserler meydana getirilmiştir. Bu meyanda; şehir imar plân ve haritası yapılmış, her türlü asrî teşkilâtı câmi yeni bir mezarlık, bir plâj, kişilik yazlık aile parkları, iki fidanlık, gündevası seksen hastanın muayene ve tedavi gördüğü bir dispanser ve çocuk bakım evi, tesis edilmiş, modern bir umumî helâ, beton bir iskele, bir ihracat hangarı ve mayi mahrukat depoları inşa ve eski iskeleler yüz bin lira sarfifle tâmir olunmuş, günde 300 acezeye sıcak yemek veren bir aşevi açılmış, itfaiye kadrosu yüksek tekâmülünü yapmış, eski belediye binası esaslı tâdil ve tamirlerle bu işe senelerce cevap verebilir hale sokulmuştur. Mevcud sebze, kasab ve balık hali 115 bin liraya çıkmıştır. Belediye bu sene iki yüz bin lira sarfifle asrî bir mezbaha inşa edecektir.

Atatürk parkına aid inşaat ilerlemiştir. Memleketimizin en güzel bir eseri haline getirilecek olan parke bu yıl Ulu Önderin büyük kit'ada bir heykelleri dikilmek için bütçeye elli bir lira tahsisat konmuştur. Aynı parkta muhteşem bir Halkevi binası yükselmektedir.

Güney Anadolu'nun yegâne mühim bir iskelesi olan Mersine, on beş cumhuriyet yılında modern ve medenî bir çehre veren ve hiç yoktan üç yüz bin liralık bir varidat bütçesi meydana getiren Mersin şehir meclisi ile genç, enerjik, belediye reisi Bay Mithat Toroğlunun yorulmak bilmez mesailerine şübhesizdir.

Susıgırlığa 150 ev göçmen geldi

Susıgırlıktan yazılıyor: Susıgırlık köylerine gönderilmek üzere dün İzmir trenile 130 ev göçmen gelmiştir. Gelen göçmenler kaymakamın nezaretile taksim edilerek köy muhtarlarına teslim edilmiştir. Resim göçmenlerin köylere gidisini göstermektedir.

Tecrübeleri yapılmakta olan Ankara radyo istasyonunun hususiyetleri

İnşaatı bitmek üzere olan ve muvakkat kabul muamelesine başlanmış dolayısıyla tecrübe neşriyatına başlamış olan Etimesud radyo istasyonunun bu neşriyatı bir ay devam edecektir.

Tecrübe neşriyatı her gün 12,30 ile 13,30 arasında gündüzle bir saat ve 21 ile 22 arasında da geceleri bir saat yapılmaktadır.

Yeni yapılan ve Cumhuriyetin on beşinci yıldönümünde açılması mukarrer bulunan radyo istasyonumuz bir verici diğer de radyo evi olmak üzere iki kısımdır.

Verici istasyonu Ankara'ya 20 kilometre mesafede ve Etimesud'da yüksek bir tepede kurulmuştur. İstasyonun Ankara'dan uzak bir mahalde yapılması Ankara'daki alıcı istasyonların müteessir olmaması içindir. İstasyon, biri 120 kilovat kudrette uzun, diğeri 20 kilovat kudrette kısa dalgalı iki posta olarak yapılmıştır.

Her iki posta, kudret itibarıyla dünyanın en kuvvetli radyo istasyonları arasında yer almaktadır ve radyo tekniğinin en son tekmülünün ihtiva etmektedir.

Uzun dalgalı posta 1630 metre dalga uzunluğunda tesbit edilmiş ve icabında 1000-2000 metre arasındaki bütün dalgalar üzerine çalınabilecek bir vaziyette tesis edilmiştir.

Bu postanın anteni 250 şer metre yüksekliğinde iki pylon tarafından taşınacak

Ankara radyo evinde orta orkestralara mahsus stüdyo

Bu pylonlara çıkmak için asansör tertibatı yapıldığı gibi ayrıca merdivenler de inşa edilmiştir.

Kısa dalgalı posta ise, biri gündüz diğeri gece çalışmak üzere iki dalga üzerindedir. Bu dalgalardan biri 31,70, diğeri 19,74 metre üzerinden çalışacak bir surette tesis edilmiştir.

İstasyonun elektrik kudreti Ankara şehri santralından alınacaktır.

Bunun için Ankara ile radyo istasyonu arasında 1000 kilovat şarj mütehammil bir yeraltı kablosu döşenmiştir. Radyo evi şehrin merkezinde, Atatürk bulvarı üzerinde yapılmıştır. Binada 100 kişilik büyük bir senfonik orkestralar, orta ve küçük salon or-

kestraları, tiyatro ve operet temsilleri, gramofon plak neşriyatı ve konferanslar için ayrı ayrı geniş salonlar vardır.

Stüdyolar tahsis edildiği neşriyatı göre sesin bozulmaması için hususî ve modern tesisatla mücehhezdir.

Büyük stüdyo 17 metre genişlikte ve 22 metre uzunluktadır. Bu stüdyoda 100 dinleyici için hususî koltuklar tesis edilmiştir.

Radyo evindeki tesisat, verici istasyondaki uzun ve kısa dalgalı postaları aynı zamanda gerek aynı programla ve gerekse ayrı programla çalıştırmağa müsalsel bir tarzda hazırlanmıştır.

Radyo evinden çıkan ses cereyanlarının asıllarını muhafaza ederek Etimesud'daki verici postasına kadar nakil için Ankara ile Etimesud arasında yüksek vasıflı müzik kablosu döşenmiştir.

Bu yeni istasyon ile memleketimiz cihan radyo âleminde mümtaz ve kuvvetli bir mevki olacaktır.

İstasyonun son noksanları da ikmal edilmekte ve neşriyat programının teferrüatı etrafında çalışmalara devam edilmektedir.

İSTANBUL RADYOSU

Bugünden itibaren İstanbul radyosu öğle neşriyatını tatil etmiştir. Bunun yerine yeni Ankara radyosunun tecrübe neşriyatı kaim olacaktır. Bu neşriyat 12,30 ile 13,30 arasında yapılacaktır.

İngilterede kabine nasıl toplanır, bilir misiniz?

Loid Corc'un hırka ile, Bonar Lov'un yakasız ve kravatsız geldiği bir kabine içtimalı (İngilterenin eski bir Dahiliye Nazırı yazıyor)

Havada buhran

var. Son iki hafta zarfında, nazırlar tereddüd içinde kaldılar, harb operasının uvertürünü teşkil edecek kabine içtimalarından birine çağırılarak Downing Street'i boylamayı beklediler.

Bugün hâlâ hükümet mekanizmasını idare edenler, İngiltere imparatorluğunun mukadderatını ellerinde tutanlar son günlerde, Downing Street 10 numaraya, yani başvekelet binasına bir çok kereler gitmişlerdir.

Ve eski hükümet zamanlarında nazır bulunan bizler de, bugünkülerin, pek iyi bildiğimiz hareketlerini aklımızda resmi geçid yapılarak, verecekleri nihai kararı sabırsızlıkla bekliyoruz.

Kabine âzası içtimala şu şekilde çağırılır. Her nazıra kısa resmî bir mektub gönderilir. Mektubda şunlar yazılır:

Majeste kralın mutemed hizmetkârına. Filân günü, Downing Street 10 da kabine toplanacaktır. Teşrifiniz.

Başvekil.

Mecburiyet takdirinde kabine başka yerde de toplanır.

Nazırlar telgrafla davet edildikleri gibi, lüzum görülürse, dahilde ve hariçte kralın memurları vasıtasıyla ve tayyare ile aranır bulunurlar, düğünde, konferanslarda veyahud cenazede, hattâ yataklarında bile olsalar, çağırılırlar. Bu saydıklarımız fevkalâde hallerde vâki olur. Ekseriyle alelâde bir mektub, telefon veya telgraf, nazırı toplantıya getirir.

Dünya buhranı umumiyetle cumartesi günleri öğleden sonraları meydana çıkar. (Zira dünya borsaları cumartesi öğleden sonraları tatildir. Maksad para merkezlerle halkın başına inen topuzdan ayılmak için pazardan istifadedir). İngiliz siyaset tarihinde, bazı en mühim hailevî kabine içtimaları pazar veyahud da cumartesi akşamı geç vakit olmuş olur.

Boyle zamanlarda bir çok nazırlar kıliseden apar topar çağırılmış, bir çok büyük şahsiyetler de başvekelete traş olmadan, kaidesince giyinmeden koşturmuşlardır.

1920 senesinde (Karacuma) hâdisesinde, Loyd Corc, gecelik hırkası, pijaması, ve karma karışık saçları ile yataktan fırladığı gibi başvekelete koşmuş, daima şeker yakalısız ve kravatsız içtimala gelen Bonar Law'la diğer şahsiyetlerin bulunduğu bir kabine toplantısına riyaset etmiştir.

Gizli bir kapı ile 10 numaraya iltisak olan Downing Street numara 11 de oturduğum zamanlar, yabancıların asla bilmedikleri, görmedikleri bir çok şeyleri gördüm, öğrendim. Sakin içtimaların mahiyetini tâ yakından anladım. İngiliz kabinesinin içtimalı, askerleşmiş diktatörlerin toplantısından çok farklıdır. Bazan yüksek nazırlardan birini görürsünüz. Arkasında, fotr şapkası giymiş birisi vardır, şaşarsınız, şaşmayınız. Bu nazırın hususî detektifidir. Bu gibi tedbirler hiç te boşuna değildir. Zira vakitile gene bu başvekelette eski başvekillerden birinin kâtibî vurulmuştu. Bir kere de, ben dahiliye nazırı iken kadim bir, havanla pencerecim camlarını kırmıştı.

Umumiyetle kabine âzasının yarısından fazlası başvekelete yaya olarak gelirler. Ve ekseriya tanınmazlar da. Nazırlar binadan içeriye girer girmez holde şapkasını ve paltolarını bırakırlar ve uşakları onları kabine odasına götürürler. İngiliz diplomasisine uygun, binbir türlü girintili, çıkıntılı, eğrilen,

İngiliz nazırları kabine içtimalından çıkıyorlar

kıvrılan merdivenleri, iç içe 40 odasile, kabine salonu, Whitehall'in mühim köşelerinden biridir.

Eski başvekil Mak Donaldın kızı, babasıyla birlikte Whitehall'e geldiğinin ilk günlerinde, el işini odalardan birinde unutmuş, buluncuya kadar akla karayı seçmiş, nihayet binanın daimi adamlarından birinin yardımı sayesinde eliğine kavuşmuştu.

Kabine salonu çifte kapılıdır. Duvarlardan dışarıya sada yamaz. Bu suretle dünya istikbalinin dayandığı gizli kapıların dışarıya çıkmaması sigortalıdır. Kabine kâtibî ile nazırlardan maada kimse bu içtimalarda bulunamaz. Vaktile müzakerelerin zaptı tutulmazdı. Ve o günkü içtimalda konuşulanları, hususî surette not etmek te, nazırlık vazifesini suiistimal telâkki olunurdu. Bu da, bu gibi notların tehlikeli elle düşmesinden korkulduğundan ileri gelirdi. Fakat harbin en buhranlı zamanlarında kabine kâtibî içtimalara çağırıldı. O zamandanberi kabine içtimalarında zabıt tutulur. Bu gibi zabıtların ileride ne kadar işe yarayacağı malûmdur. Onun için de bunların saklandığı yer de mahrem tutulur. Ancak nazırlar, sonraları bu zabıtlardan istifade ederler.

Kabine salonu, takriben 17 metre uzunluğundadır. Ortada uzun bir masa vardır. Nazırlar bu masanın etrafında otururlar. Başvekil veya mümessili başta yer alır. (Ben bir çok kereler başvekil Cenevre konferansında bulunduğu zamanlar orada oturmuş ve kabineye riyaset etmişimdir). Diğer nazırlar, daima her zamanki yerlerini muhafaza ederler. Salona girmek için sıra tertibi yoktur. O günkü müzakere ruznamesi yüklü ise masaya bir muhtıra konur. Müzakereler başlamadan evvel de bu muhtıra tedkik olunur.

Nazırların hepsi gelince, çifte kapılar kapanır, başvekil beyanatta bulunur. Mevcud buhran beynelmilel bir şekilde ise, arkasından hariciye nazırı fikrini söyler. Değilse, muhtıra ismi yazılı olan nazır söylevini verir.

Bu salonu gören her hangi bir yabancı, burada en mühim kararların verilebileceğine inanamaz. Bu odanın bütün eşyası, bir masa, bir düzine kadar iskemle, ve bir de hiç kimsenin okumadığı kara kaplı kitablardan teşekkül eder. Son zamanlarda oldukça güzel bir kütüphane kuruldu.

Kabine içtimalı ne kadar uzun sürerse sürsün içeceğe dair hiç bir şey getirilemez. Benim bulunduğum zamanlar, dolablardan birinde bir sürahi bulunuyordu. Fakat kimsenin içtiğini görmüş değilim, zira buhranlı kabine içtimalarında hava o kadar gerginleşir ki, insan cismanî ihtiyaçlarını unuttur gider.

İçtimalarda bazı formalitelere riayet olunur. Avam Kamarasında olduğu gibi bir nazır, diğer bir arkadaşından bahsedeceği zaman, onu temsil ettiği makale (Devamu 10 ncu sayfada)

Radyo dinleyicileri yeni istasyondan ne istiyorlar?

Ankara radyosunun neşriyat programı etrafında halk arasında bir anket

Ankara'daki yeni ve büyük radyo istasyonunun neşriyatına başlamak üzere olduğu sıralarda radyo dinleyicileri arasında yapmakta olduğumuz ankete devam ediyoruz. Suallerimiz şunlardır:

1 — Yeni radyo istasyonumuzda yapılacak neşriyatın programının nasıl olmasını istiyorsunuz?

2 — Hangi saatlerde neşriyat yapılmalıdır?

3 — Ne gibi şeyler işitmek istiyorsunuz?

Ankete aldığımız cevabları aşağıda neşrediyoruz:

Bay Vedad (Samatya Nuriefendi sokak 26):

Ankara'da neşriyat başlamak üzere olan yeni istasyonun faaliyetini sabırsızlıkla bekleyen her radyo meraklısı gibi ben de o neşriyat başlanmadan evvel kalben bazı temenniler yaptım. Meselâ program yapılırken alaturkanın erken saatlere, yani yemek saatlerine tesadüf etmesini istiyorum. Mem-

Alaturkayı bekliye bekliye uyum geliyor.

leketimizin ta - liye uyum geliyor. nımış san'atkarlarının haftada bir kere yirmi dakika değil, daha sık ve daha uzun okumalarını istiyorum... İstanbul radyosunda, tam iki hava dinlersiniz, arada ya bir konferans koyar, ya bir ders çıkarır... İnsan keyfini kaçırmaz. Halbuki benim hususî radyom yok. Akşam öğünden çıkınca gidip bir gazinoya otururum. Tam kahveni içip bir şarkı dinliyorum derken fizik dersi dinlerim. Derken yemeğe gider, gelirim, bu defa stüdyo orkestrasını işitirim. Ben alafranga musikiiden bilhassa klâsiklerden anlamam. Benim gibi halkın ekseriyeti de stüdyo orkestrası başlayınca radyoyu kapıyor.

İstanbul radyosu alaturkayı çok geçe koyuyor. İnsan bekliye bekliye uykusu geliyor.. Ankara radyosunun aynı hatalara düşmemesi şayanı temennidir. Alafranga kısımlarda ise daha fazla hafif musiki tercih edilse daha iyidir. Konferanslar çok fuzulidir. Hele dil dersleri, fizik derslerinden bıktık, usandık. Bir de amatörler piyes oynamasın. Seslerini mikrofonla göre uydurmasını bilmiyorlar. Pek çirkin tonlarda ses geliyor... Ama haftada hiç olmazsa Ankara tiyatrosu sanatçılarının bir temsillerini işitmek hiç de fena değildir. Cumartesi, pazar günleri ise muhakkak futbol, güreş maçlarını radyoda vermeli. Büyük maç olmazsa vermiyorlar.. halbuki en küçük maçları bile memleketin her tarafında merakla bekleyenler pek çoktur. Gidemiyenlerin bu merakını da unutmamalı...

Bay Mustafa (Tarlabası caddesi):

Ben alaturkadan hazzederim. Fakat alaturkanın curcunasından değil, ağır başlısından. Bunun için yeni radyoda ancak alaturka musikiyi; iyi ellerden ve iyi ağızlardan dinlemek en büyük temennimdir. Plâkla neşriyat da bu taraf nazarı itibara alınmalı, güzel saz semaileri ve ağır besteler çalınmalıdır.

Bütün gün çalışan bir insana tıbbî bir konferans dinlemek kadar...

Radyosu olan insanlar ekseriya dinledikleri ve istirahat ettikleri saatlerde ağız iyi vakit geçirmek isterler. Tam bu sırada tıbbî bir konferans veya radyo dersi dinlemek kadar, bütün gün çalışmış bir insanın sinirine dokunacak hiçbir şey yoktur. Onun için Ankara radyo-

su konferansa, bilhassa mesleki konferanslara programında fazla yer ayırmasa daha iyi olur... Ajans haberleri de pek uzun olmamalı... İstanbul radyosu yarımında başlıyor. On iki bence daha müsalseldir. Akşamları sekiz iyidir.

Bayan Saadet (Şişli):

Ankara radyosunda işitmek istediğim şeyler şunlardır: Memleketimizin muhtelif mıntakalarındaki halk havaları.. bunları oranın yerlileri bizzat çalıp okuyacak olurlarsa elbette çok daha doğru ve çok daha şayanı istifa de olur. Çünkü içimizden bir çoğumuz memleketin yalnız bir tarafını biliriz.. dahili turizm bizde olmadığı için memleketimizi tanımıyoruz. Halbuki hatada bir kere memleketin bir mıntakası hakkında bize konferans verilse.. oranın coğrafi ve içtimalı vaziyeti ve hususî yetleri anlatılsa ve sonra oranın musikişinasları ora bestelerini kendileri okusalar, çalsalar, kendi evimizde oturduğumuz halde memleketimizi gezmiş ve tanımış oluruz. Hem de memleketin her bucağından belki de san'at kıymetleri keşfedilmiş bulunur. Memleketimizde şark musikisini sevdiğini iddia eden bir çok insanlar vardır. Fakat eminim ki musiki kültürü tam yerinde insanlar pek azdır. Bunun için eski ve klâsik Türk musikisini de gene onları bize anlatan bir konferanstan sonra dinlemek benim olduğum kadar bir çok vatandaşın hem zevkini okşayacak, hem de kültürünü arttıracak bir şey olabilir. Garb musikisini de bizde hakkile anlayanlar pek azdır. Bunun için bir program yapıldığı zaman

Memleket havatârını yerli musikişinaslar çağırıp söyleseler...

(Devamu 10 ncu sayfada)

KADIN

Çizgili kumaş modası

Sonbahar ve kış modasında çizgili kumaşlara fazla yer verilmiştir. Yukarıya koyduğumuz iki modelden sağdaki çizgili bir spor kostüm, soldaki de gene çizgili bir şehir kostümüdür.

Güneşin saçlara verdiği zararlar giderilebilir

Yalnız güneş değil, deniz suyu, rüzgâr, toz, yazın saçları açık, serbest bulan bütün bu şeyler onlara az çok zararlı tesirler yapar. Bu tesiri gözle görmek zamanı gelmiş bulunuyor.

Dikkat ediniz. Kiminizin saçları kuru, kiminizin uçları kırık kırık, bazıları dökülüyor; bir kısmı rengini değiştirmiş. İşte bunların hepsi tabiatın yaz günlerinde saçlara ettiği zararların birer neticesidir. Ve hemen düzeltilmelidir.

a) Saçlarımız şayed yalnız biraz kurulağına şü iki ay her yıkamadan bir saat önce diplerini zeytinyağıyla oğunuz. Yahud daha iyisi:

Hulle d'olive	10 gr.
Hulle d'ararchide	10 gr.
Hulle de nayaux d'abricots	10 gr.

Şu tertibi zeytinyağı yerine kullanınız. (Bu reçete bir defa içindir.) İster zeytinyağı, ister bu mahlûl, hangisini kullanırsanız kullanınız, her halde saç diplerine parmak uçlarıyla kuvvetli kuvvetli friksion yapmanız şarttır.

b) Bundan sonra ikinci çare olarak fırça gelir. Muhtelif fırçalar ve kullanma tarzları ayrı ayrı neticeler verir.

Madenî telli fırçalar fazla kuru, kabarıklık saçlar için pek iyidir. Seyrek dişli bir tarak yerine geçer. Ondandır müessirdir, daha az hırpalır. Yazın başı açık geçen hemen her kadının saçları yaz sonunda bu haldedir. Şu halde bu fırça herkese lazımdır.

Yumuşak fırçaların rolü başkadır. Onlar saçlara kaybettikleri parlaklığı iade ederler. Bunun için saça şöyle bir dokumakla kalmamak, yüzü gibi diplerini de kuvvetli kuvvetli fırçalamalıdır.

c) Daha fazla kurumak yüzünden uçları çatlaşan saçları ya kısa kesmeli, bu kırık uçlardan derhal kurtulmalı; yahud bu

uçları yaktırmalı. Bizde hemen her berber bu işi görebilir.

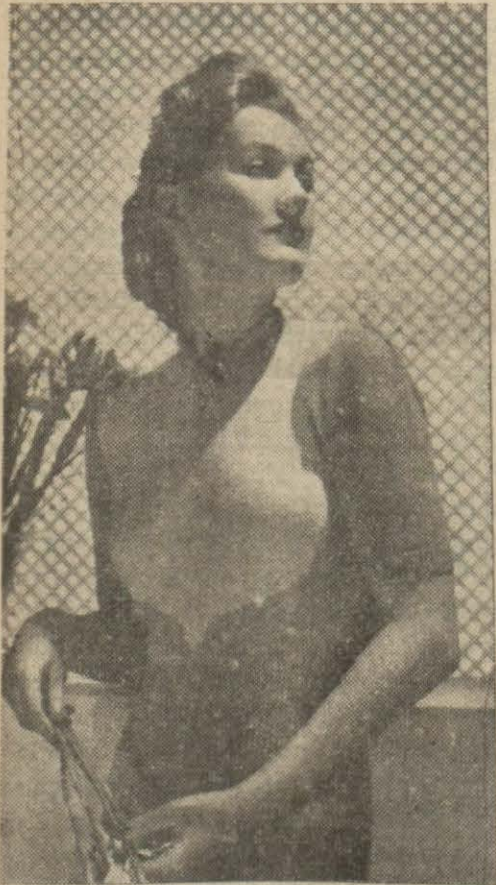
d) Eğer saçlarınız kırılıyorsa rahatsızlık daha mühim demektir. Bir zaman için hindyağı, bir briyantın kullanınız. Yıkamadan evvel de zeytinyağı yerine hindyağı ile friksion yapmalısınız.

Saçlarınızın kuruluşu, lüzumundan fazla kabarıklığı, buna rağmen, hâlâ devam ederse akşamları şu saç suyunu sürünüz.

Teinture de jaborandi	10 gr.
Sulfate de quinine	4 gr.
Rhum	4 gr.
Alcoolat de lavande	60 gr.

Bunlardan (kinin) ile (rom) besleyicidir. Kökü zayıflaşan saça kuvvet verir. Teinture de jaborandi ise saç dibindeki yağ guddelerini tahrik eder, yağ çıkartır. Zaten normal saça o güzel yumuşaklığı veren de kendi yağıdır.

Örgü gündün güne daha çok moda oluyor

Çünkü: Örmek demek istediğiniz, sevdiğiniz kumaşı elinizle hazırlamak demektir. Bundan büyük zevk olur mu? Evet mübalâğa etmiyoruz. Her örgü aşığı yukarı bir kumaşın benzeridir. Ya (desen) i, ya yumuşaklığı, yahud uzaktan görünüşü onu andırır.

Modelimiz açık mavi ve sarı yünlerden örülmüş şık bir bluzdur. Örgüsü son derece basittir. Etekte (22) sıralık geniş bir lüstik. Kol ağzlarında aynı lüstikten (6) sıra. Diğer taraflar çorap örgüsü yani bir sıra ters - bir sıra yüz.

Yakanın dik durabilmesi için bu çorap örgüsünü örerken her ters sıranın arasında bir iplik gezdirilmiştir. Bu ipliği iki ilimkte birine tutturmak kâfidir.

Yaka arkadan açıktır. Modelde önüne ufak bir üzüm salkımı iğne takılmış. Renklerin birbirine uyumunu, dik yakasının şıklığı, iki rengin göğüste birleşirken meydana getirdikleri yürek şekli bu sade bluz eşine az rastlanan bir güzellik vermiştir. Bu modeli kaçırmayınız.

Giyimde tasarruf

Eski elbiselerinizde yapacağınız değişiklikler sizi hem şık gösterir, hem de masraftan kurtarır

Plâj ve açık hava mevsimi geçmek üzere. Pek yakında sortlara, pijamalara, beyaz roblar ve açık bacaklara veda edeceğiz. Koyu ve sade mevsimliklere döneceğiz. Bu dönüş ekseriyeti yeni ihtiyaçlar ve noksanlar karşısında bırakacak. Geçen yıldan ve ilkbahardan kalma elbiseler artık hoş gitmez bir hal almıştır. Biçimlerinden bıkılmıştır. Kumaşları yepyeni görünmüyordur. Belki de renkleri bile solar gibi olmuştur.

Bu sırada yeni bir rob yapmak pratik bir iş değildir. Çünkü: Gelecek mevsimler modasının şekli belli değil. Bugünün görüşüne yapacağınız elbiseyi ihtimal ki bir ay sonra hiç beğenmeyeceksiniz. Bundan başka geçen sonbaharla bu ilkbahar diktirdiğiniz elbiseler öyle bir kenara alacak kadar eski de sayılmazlar.

Bütün bu düşüncelerin sonu çaraya varıyor: Şu sırada yeni bir şey diktirmektense mevcudları günün ihtiyacına uydurmak daha makul olur.

(1) Faraza bolero ilkbaharın en sevilen elbisesi idi. Şimdi bütün bütün gözden düşmüş gibi...

Fakat hâlâ korsajları boleroyu andıran roblar pek moda. Bu tarz bir elbiseniz varsa derhal bir rob haline koyabilirsiniz. Bunun için ya elbisenin korsajının önüne çizgili kumaştan bir jile konulur. Bolero bu jileye pikür, makine dikişi ile rapet edilir. Alt tarafı da eteğe dikilir. İşte sade bir rob. Hele kol ağzlarına bu çizgili kumaştan garnitür koyar, aynı kumaştan eteğine iki de cep

ilâve ederseniz eski bolero - eteğinizi tanımaya imkân kalmaz. (2)

(3) Çizgili kumaş yerine kareli kumaşta kullanabilirsiniz. İhtimal boleronuz etekle birleşmeyecek kadar kısadır. O zaman jile gibi bolero - etek arasını da hep kareli kumaştan koyarsınız. Hattâ daha orijinal bir hal vermek için jilenin parçasını eteğin ön, arka ve yanlarına birer sivri uc gibi indirirsiniz. Bu şekil fazla kısa boleroları eteklerle kolayca birleştirmeye de yarar. Lâciverd - pembe, sarı - siyah, kırmızı - beyaz kareli bir kumaş jile için ne kadar güzel olur. Bu jileye boleronun esas kumaşından, önü sivri bir yaka koyarsanız hem kareli kumaşın ivrilerine uydurmuş olursunuz. Hem de roba bir başkalık katmış olursunuz.

Düz kumaş jilede pek güzel olur. Tabii boleroya zid renkte bir düz kumaştan... Bunu isterseniz tıpkı bolero altından kazak giymiş gibi eteğin üstüne dümdüz uzatırsınız. Önünü de baştan aşağı düğmeli yaparsınız. Hattâ boleronun kolları kısa ise jilenin parçası ile uzatır, yanlarına da düğme dizersiniz.

Biçimini değiştireceğiniz elbiseyi icab ediyorsa söker sökmez temizlenmeye yollarsınız. Rengi solmuşsa boyatırsınız. Herhalde kumaşı elinizden geldiği kadar islah eder, sonra dikersiniz.

Bu robta eylül ve birinciteşrin aylarını rahat rahat geçirebilirsiniz. O zamana kadar da sonbahar ve kış modası iyice anlaşılır. Yeni elbisenizi modayı bilerek seçer ve tam vaktinde giymeye başlarsınız.

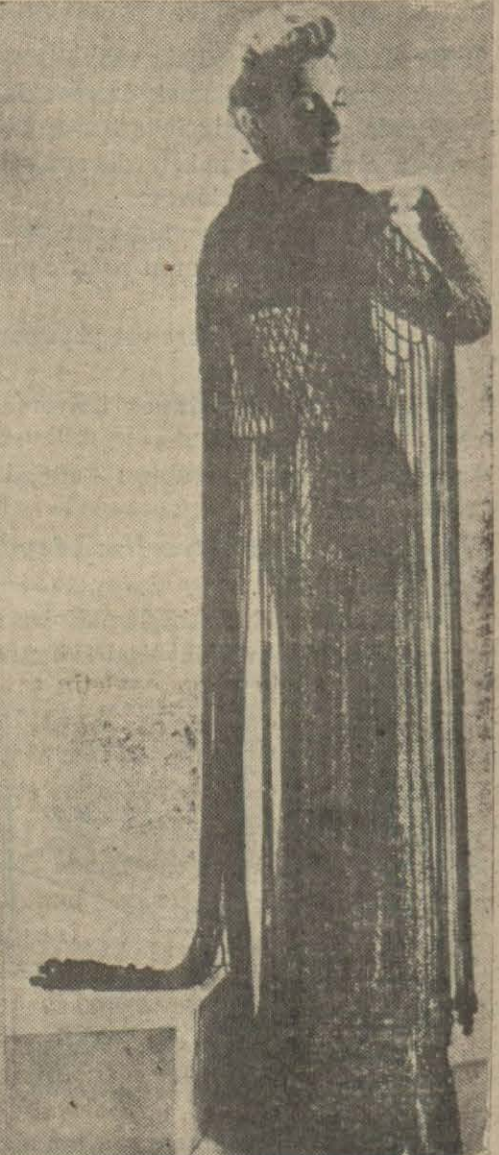
Şunu da söyleyelim ki bu yeni modada iki renk elbiselerin pek rağbet göreceği muhakkak sayılır. Bolerodan başka her türlü demode elbiselerinizi başka bir kumaşla karıştırarak yeni bir hale koymak elinizdedir.

Sokak ve salon elbisesi

Sağda: Şık bir süvare elbisesi, kollar uzundur. Üzerindeki siyah kap siyah ipektendir.

Solda: Tamamile elde örülmüş yün taç kım. Ceket önden gümüş düğmelerle kapalıdır.

Okuyucularımıza cevaplarımız

Maçkadan K. L. imzasile aldığımız mektuba cevap

Hayır, fırça ne saçlara zarar verir, ne de dalgaları bozar. Bilâkis saç diblerini havalandıracağı için saçları kuvvetlendirir. Tozları alıp, saçın tabii yağını her tarafına yaydığı için de briyantın yerini tutar. Saçlara parlaklık verir ve onları kendi yağ ile besler.

Dalgaları bozmasına gelince: Doğru-

dur, az fırçalanmış saçlar. Fakat sıkı muntazam fırçalanmış saçın dalgaları bozulacağı yerde bilâkis derinleşir. Çünkü fırça onları daha ziyade düzleştirir, yatıştırır. Tecrübe için sabah, akşam saçlarımızı birer çeyrek kuvvetli kuvvetli fırçalayınız. Bir hafta geçmeden sözüme hak vereceksiniz. Hattâ saçlarımız sert kıl fırça yerine madeni telli bir fırça kullanınız.

ASKERLİK BAHİSLERİ

Çek ordusu muhasımlarını düşündüren bir kuvvet midir?

Çekoslovakyanın müdafaasını güçleştiren iki mühim sebep vardır. Bu sebepler yüzünden bir harb halinde Bohemya ve Moravyadaki askerî kuvvetlerin vazifesi mümkün mertebe vakit kazanarak Slovyakya doğru çekilmek olacaktır

Yazan: General H. Emir Erkilet

Avrupada ve hattâ bütün dünyada Çekoslovakya derecesinde idare ve müdafaası güç bir memleket yok gibidir. İdaresi güçtür; çünkü, büyük harbin sonunda, Avusturya ve Macaristan imparatorluğunun enkazından vücutte getirilen bu devlet hakiki bir milletler türüdür. Güya hâkim unsur olan Çekler (7,5 milyon kadar), 14,5 milyon tutan umum nüfusun yalnız % 48 ini teşkil ederler. Slovyaklar (2,5 milyon) la birlikte bu nisbet % 64 ü bulursa da Çeklerle Slovyakları bir sanmamalıdır. Bunların her ikisi de Slav ırkıdır; fakat, milliyetçe ayırdırlar.

Asıl müşkülât, bu yeni devletin teşkilinde, 3,5 milyonluk bitişik bir kütle halinde bulunan Südet Almanlarının da Çekoslovakya türüstüne katılmasından çıkmaktadır. Çünkü bu Alman kütlesinin Çeklerin idaresinden, ne şekilde olursa olsun, memnun olması ve kuvvetli bir anavatan ittisalinde rahat durması mümkün değildir. Bu hal muhtelif milletlerden tereküb eden bütün devletlerin başından gelip geçmiştir. Çekoslovakya da yalnız Südet Almanları meselesi değil, aynı zamanda 700.000 Macarın da meselesi vardır. Keza 500.000 kadar Rütenden maada mevcut 82.000 Lehli ve bir mikdar Romanyalı hep kendi ana vatanlarına hasretle bakarlar. İşte bu, türlü türlü ırk ve milliyet an'aneleri ve tarih hatıraları taşıyan, her birinin mukaddesat, akide, terbiye ve nihayet dili başka olan bu muhtelif insan gruplarını birbirine bitiştirerek bunlardan tek fikir ve tek tükülü bir hamur vücutte getirmek tabiiyatı pek güç, bazan muhal bile, olduğu için sunî ve yeni Çekoslovakyanın idaresi çetin bir işdir.

Bu devletin varlığını ve topraklarını müdafaası işi de birkaç sebeble güçtür: Birincisi, yukarıda kısaca tarif edildiği üzere, muhtelif milletlerden müteşekkil olması onun hem devlet bünyesine dahil bir zâf vermekte ve hem de ordusunu mütecanis bir kütle olmak faydasından mahrum etmektedir. Bugün % 52 si Çek, % 22 si Alman, % 15 i Slovak, % 5 i Macar, % 4 ü Ruten ve % 2 si saireden mürekkebin Çekoslovak ordusu, az çok, eski Avusturya ordusunu andırır ki, 1914 de Sırpın mağlûb ettiği, bir milletler halitisi, o eski Tuna imparatorluğu ordusunun, harbde yüksek bir şöhrati yoktu.

Çekoslovakyanın müdafaasını güçleştiren ikinci sebep, onun hemen batı yarısının, 75 milyon nüfuslu Almanya gibi çok kuvvetli ve komşu bir devletin arzusu tarafından çevrilmiş bulunmasıdır. Filvaki Çekoslovakyanın sevkulceyi coğrafya durumu onun müdafaasını güçleştirmektedir.

Bu yeni devlet, Versay masasında biçilen, Romanya ile müşterek hududu olsun için, Karpatlar boyunca Transilvanyaya doğru uzatılmış ve bu suretle uzunluğu genişliğinin hemen hemen beş misli bir tükte doğmuştur. Şöyle ki, bugün lizya ile eski Avusturya hududları arasında, Brünn üzerinden, Çekoslovakyanın malik olduğu genişlik yalnız 150 Km. dardır ve bu varlık memleketin, bilhassa batı yarısının, müdafaasını son derece güçleştirir.

Çekoslovakyanın batı kısmını teşkil eden Bohemya ile Moravya eyaletlerinin vireleri her ne kadar, müdafaaya elverişli ormanlı Orona dağlarıyla ve cenebuda Theis nehri ile çevrili iseler de, Almanya ile tamamen itata edilmiş bir durumda olduğundan, memleketin bu kısmını müdafaası eden bir ordu her taraftan sarılmak tehlikesine maruz bulunur. Bu sebeble, bir harb halinde, Bohemya ve Moravyada hareket edecek askerî kuvvetlerin vazifesi mümkün mertebe vakit kazanarak Slovyakya doğru

Çekoslovak askerî kuvvetlerinin sulh halinde memleket içinde sureti taksimini gösterir harita

çekilmek olacaktır. Ordunun bu vazifesini kolaylaştırmak yani Bohemya ve Moravyadaki kuvvetlerin ansızın bir felâket ve paniğe uğramadan Slovyakya çekilmelerini temin etmek için bilhassa şimal ve ceneb Alman hududlarında tahkimat yapılmakta ve külliyetli para sarfedilmektedir. Çekoslovakyanın mahzurlu sevkulceyi coğrafya durumunu kısmen düzeltmeğe yarıyan bu tahkimat sisteminden, en tehlikeli Breslav - Brünn istikametini kapıyan Grulich istihkâmları, anlaşılacağına göre tamam olmuştur.

Çekoslovakya, teşekkülü günündenberi müdafaası şiddetle mevzuu bahsolan bir devlettir. Bu sebeble daha kururlukken Fransa ve küçük itilâf devletleriyle tedafül askerî ittifaklarla temin olmuştur. Almanyanın tekrar kuvvetlenmeğe başlamasıyla, 1935 mayıs ayında, Fransız ittifakı nümunesine göre, Sovyet Rusya ile de askerî bir ittifak yapılmıştır. Fakat bu ittifaklara göz gezdirince görürüz ki esas itibarile küçük itilâf, Triyanon muahedesi ile ötesi berisi kırıldıktan gayri memnun olan Macaristana, Fransız - Çekoslovak - Rus ittifakları da Almanya karşıdır. Bundan şu çıkar ki, eğer Almanya, Çekoslovakya teca-vüz ederse, buna Fransa ve Rusya ve şayed Macaristan küçük itilâf devletlerinden birine taarruz ederse geri kalan diğer iki itilâf devleti, taarruza düşer olan üçüncüye yardım edeceklerdir.

Fakat bu siyasi terki ve müvazene-yi bozan hâdiseler olmuştur:

- Almanyanın Versay muahedesini yırtarak kuvvetlenmesi.
- İtalya ile Almanyanın mukaddatlarını birleştirerek Berlin - Roma mihverinin teşekkülü.
- Alman - İtalyan - Japon ittifakı.
- Avusturyanın ilhaki.

Onun için, Çekoslovakyanın, bilhassa şu birkaç senede askerî teşkilât ve tesli-hata, var kuvvetile çalıştığını görürüz. Onun eski Avusturyadan bilhassa Bohemya ve Moravya ile tevarüs ettiği geniş, kuvvetli ve mütakâmil harb sayanî de silâhlanmasını gereği gibi kolaylaştırmaktadır. Bu endüstri sayesinde, Çekoslovakya, tepeden tırnağa kadar, ordusunun silâh, mühimmat ve tehezata aid her şeyini ikmal edebildikten başka harice, bilhassa müttefiklerine, top, tüfek, uçak, zırhlı araba, kamyon vesaire satmaktadır. Memleket içinde bol kömürü, ligniti ve ihtiyacına kısmen tekabül edecek demir madeni vardır.

Çekoslovak ordusuna her sene, yuvarlak hesab vatası 75.000 acemi nefer alınır ve 50.000 nefer de ihtiyatın ihtiyatı olarak fazla kalır. Barış zamanında hizmet müddeti, 1934 senesindenberi, iki sene olduğu için barış ordusunun kuvveti 150.000 er (nefer) dir. Buna 10.000 muvazzaf sübay (zabit) ile 20.000 gedikli küçük zabit (erbaş) katılırsa ordunun u-

num barış mevcudu 180.000 e çıkar. Bu kadro sayesinde, bugün Çekoslovakyanın bir milyonu aşan talim görmüş neferi olduğu hesap edilir (umum hizmete kabiliyetli efradı 1,5 milyondur).

Çekoslovakyanın memleket müdafaasına tahsis ettiği paranın umum bütçe mevcuduna nisbeti her sene artmaktadır:

Yıl	Nisbeti (%)
1934	20
1935	21
1936	25
1937	25

Çekoslovakyanın, gençliği askerlik çağından evvel askerliğe hazırlayan teşkilâtı eski ve kuvvetlidir. Millî muhafızlar, Sokullar ve köylü atlılar. Bunlar müstakbelde bir kanun ile tanzim olunacak imiş; şimdilik gençlik teşkilâtı askerî terbiyeyi haiz kıt'alar halindedir.

Barış ordusu 12 piyade fırkası, 2 dağ lıvası, 4 veya 5 süvari lıvası, 3 zırhlı araba alayı, 7 uçak alayı ve 11 de hudud avcı taburundan teşekkül eder. Bunlar 7 kolordu ve 4 de ordu bölgesine tevzi olunmuşlardır. (Haritaya bakınız).

Piyade fırkaları ikişer alaylı 2 piyade lıvasından tereküb ettikleri için 9 değil, 12 piyade taburudur. Fakat anlaşılan piyade fırkaları 9 ar tabura indirilerek barış zamanı için daha 4 fırka teşkil olunacak ve bu suretle sayıları 16 ya çıkarılacaktır.

Piyade alaylarında 3 taburdan başka bir de alay refakat bölüğü vardır ki bunun üç takımından biri hafif bomba, ikincisi zırhlı araba müdafaası topu ve üçüncüsü hava müdafaası silâhı takımındadır. Piyade taburlarının makineli tüfek bölükleri dörder tüfekli üç takıma yani 12 ağır makineli tüfeğe maliktir ki bu suretle Çekoslovak piyadesinin bilhassa ağır makineli tüfek cihetile ateş ve dolayısıyla müdafaası kudretinin fazlalığı göze çarpmaktadır.

Fırka topçusu da çok kuvvetli sayılır. Çünkü her fırkada, biri hafif ve diğeri ağır iki alaydan ve muhtemelen bir de dağ topçu taburundan mürekkebin bir topçu lıvası vardır ki bu hesabca her fırkada hafif ve ağır 60 kadar top vardır. Bu topçunun büyük kısmı motörleşmiştir.

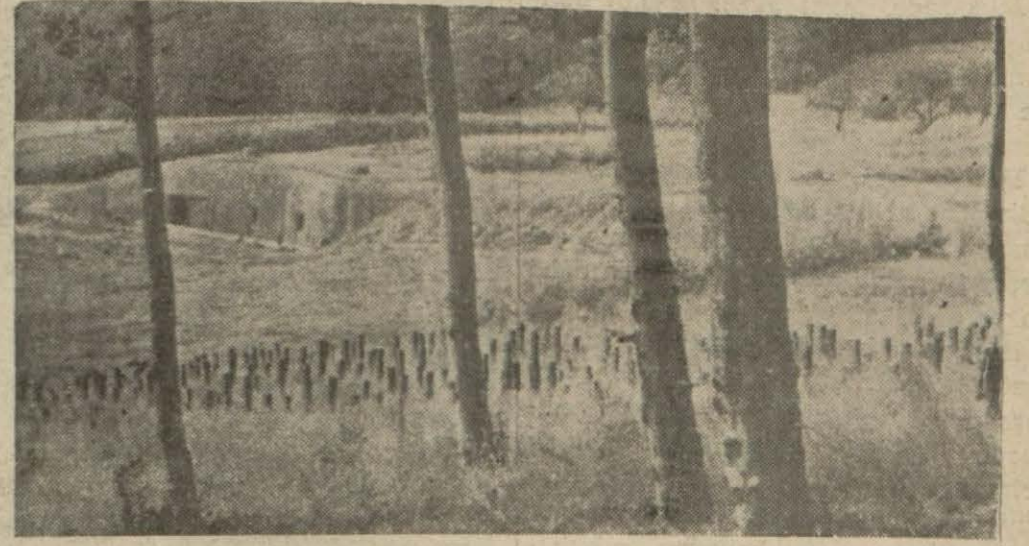
Bir harbde Çekoslovak ordusunun üçer alaylı 32 piyade, 2 dağ ve 5-6 seri (süvari ve motörlü) fırkadan mürekkebin bir milyon mevcudunda seferber olacağı hesap ve tahmin olunur. Bin küsur harb uçağı ile takviye göreceği olan bu bir milyonluk çok asri ve iyi silâhlanmış ordunun, bir harbde üzerine lâakal 1,5-2 milyonluk bir Alman kuvveti ile iki bine yakın harb tayyaresini celb ve cebzedeceği kolayca tahmin olunabileceğinden Çekoslovakyanın Alman ordusunun ve hava kuvvetinin 1-3 ne yakın bir kısmını uzunca bir müddet işgal edebileceği anlaşılır ki, bugün Almanya'yı itidale sevkeden âmillerden birisi budur. Yani, teslihati asri, ateş ve müdafaası kuvveti artık ve geniş bir motörleşme sayesinde hareket ve manevra kabiliyeti ziyade olan bizzat Çekoslovak ordusudur.

H. Emir Erkilet

Fransanın Ren boyunda yaptığı askerî hazırlıklar

Strazburgda askere çağırılan sınıflara mensub gençler ahzıasker şubelerine giderlerken

Fransızların Alman hududundaki Majino istihkâmlarının haricîten görünüşü

Alman hududuna müteveccihen trende

Majino hattının geçtiği memnu mantaklardaki ihtar levhaları

Silâh altına çağırılanların yerlerini tıpkı büyük harbde olduğu gibi kadınlar almış buluyorlar

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

Romana benzeyen ömür

Düro ya orada ayrılıyor, yahud da şayed Napolyon yatmağa, saraya dönecekse, arabaya girip bekliyordu.

Madam Valevskanın konağı, Fuşenin dediği gibi oldukça büyük bir avlunun ortasında idi. Yan tarafta uşak daireleri, ahırlar, bir de İngiliz usulü düzeltilmiş ağaçlıklı bahçesi vardı.

Bina sade, fakat güzel taksim edilmişti. Yer katında geniş bir holden o zamanlar çok moda olan Pompei zevki ile süslenilmiş iki salona ve geniş bir yemek odasına geçiliyordu.

Birinci katta bir kütüphane, iki büyük oda ve bir de duvarlarına siyah desenli beyaz kaşmirler kaplanmış, çuha, cana yakın görünümlü bir oda daha vardı.

Burasının başlıca eşyasını yer yer alaturka sedirlerle bir klavsen, bir yazı masası bir de resim sehpa teşkil ediyordu. Yeri, tüylü halılar tamamen örtmüştü. İşte Mari daima burada oturuyordu. Pencereden baktığı zaman gözleri yazın yeşile boyanan açıklıklara dalar. Burada okur, resim yapar, bilgiden ziyade hisle, İtalyan, Fransız operalarını, Glükün bazı parçalarını ve bilhassa bütün musiki büyüklerinden fazla sevdiği Mozart'ın eserlerini çaldı.

İşte böylece, tamamen asude bir şekilde yaşıyor, dadısı Daşadan ve o sıralarda Parisi görmeğe gelmiş olan acaip tabiatlı titiz görüncesi prenses Joblo-novska ile, yeni üniformasının zevkine başka bir şey düşünmeğe pek aklı ermiyen kardeşi Teodor Laczinskeden başka kimse ile görüşmüyordu.

Tamamen sıhhatî yerinde olmasına rağmen, her hafta Napolyonun emrile hekimbaşı Korvisar geliyor ve onu yokluyordu.

Sık sık da ya Düro'ya Ornano ya da Filip dö Segür imparatorun mektub taşıyor ve bir emri olup olmadığını sorarak şayed bir arzusunun görülmüşse bunu hemen yerine getiriyorlardı.

Ama onun, Napolyonu görmek, onun gelmesini dilemekten başka söylenecek bir isteği yoktu. Gelen hediyeleri, parayı, tahvilâtı, her şeyi reddediyordu. Ne süs, ne de israf düşkünü idi. İleriki günleri hiç umursamıyor, aklını sevdiği erkeğin düşüncesinden öteye götürmüyordu.

O yanında olsun! İşte bu yetiyordu. O vakit, nefes alıştı bile sanki değişiyordu.

Onun ateşli ateşli konuşması, kuvvetli iradesi, gördüğü işler, etrafındaki üstündeki tahakkümü, benliğin den fişkıran bütün o eşsiz kudret havası Mariyi âdeta coşturuyordu. Artık yabancılardan zannettiği gibi, silik, mütevazı bir kadın değildi o.

Konuşuyor, münakaşa ediyor, bazı fikirlerden, hâdiselerden, hattâ bazı erkeklerden bahsederken ateşleniyordu.

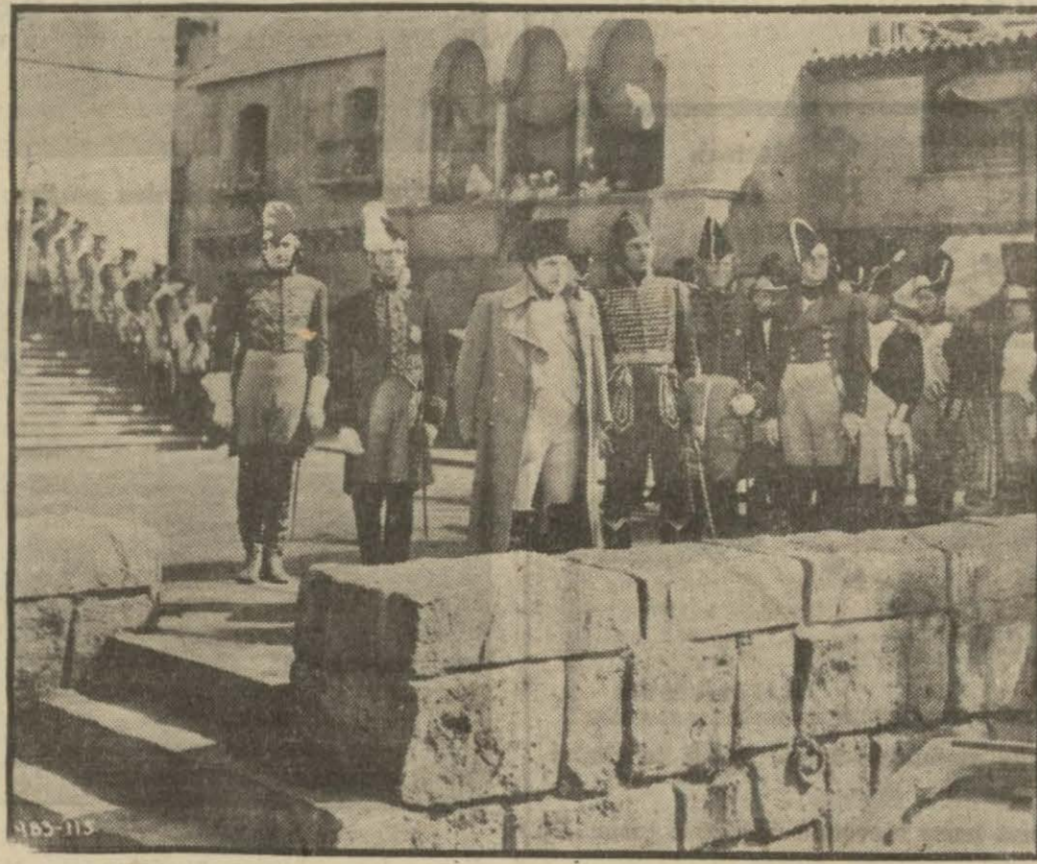
Kimi zaman imparatora karşı inad ediyor, kendi fikrinden vaz geçmiyor, hüsnü niyeti, sebatile de onu kendi sözüne getiriyordu.

Napolyon ona bazan, en çok sevdiği şairlerden Ossian'ın mısralarını garib ve hoş bir sesle okurdu. Fakat Mari bu şairin destanını fazla şişirilmiş ve yapmacıklı bulur, ona çok iyi bildiği Virjil ve Homerle mukabele ederdi.

Uzun zaman tatlı tatlı bunun münakaşasını yaparlardı. Sonra birden susar, klavsenine gider, küçük bir parça çalverirdi.

Genç kadın pek nadiren politika lâfı ederdi. Fakat susuşuna rağmen, ateşli zekâsının bütün kudretile bu bahisle alâkadar olur ve Napolyonun İngiltere müstesna- koca bir Avrupaya hâkim olmak emelini, kurduğu eidal ve ittifak mekanizmasını, ordularının kudretini uzun uzun söylemesini bütün canile dinlerdi.

Yalnız onun, Maniden öğrenmek istediği bir tek mevzu vardı ki, genç ka-

«Mari Valevska Filminden»

dın da bunu zaten anlatmakla doymazdı:

Vatani, Lehistanı!

Tatlı bir sesle milletin tarihini, geçmiş yıllarda yapmış olduğu harblerin şanlı hatıralarını Napolyonun karşısında canlandırır.

Sonra da lâkırdıyı döndürerek, Lehistanın Fransızlarla daima nasıl dost geçinmiş olduklarına getirir, Habsburglar aleyhine kurulmuş ve ne iyi neticeler vermiş eski ittifakları, iki devlet arasında birbirlerine karşı ötedenberi yapılmış hizmetleri, en sonra da Fransa kendi büyük ihtilâline dalmışken içeriden gelme anlaşmazlıklarla zâfa uğrayan millete Prusyalıların, Rusların ve Avusturyalıların birden hücum ederek, kasab eline düşmüş kurbanlık bir koyun gibi onu nasıl parampaşa ettiklerini anlatır.

Sözünü hep şöyle bitirirdi: «Böyle fedakâr, kahraman bir millet, bütün

garba imparatorluk eden Napolyonun eline bizzat Fransanın da menfaati icabı kurtarılmaya lâyık değil mi idi hele?»

O zaman Napolyon gülümserdi. Sade sevdiği adamın ve onun milletin zafarını düşünüyor, istiyor sandığı kadının el'ân vatanına ne kadar bağlı kalmış olduğunu anlardı.

— Sabretmek lâzım, derdi. Bir kere söz verdim mi tutarım ben. Yalnız bu bir günlük iş değil, Henüz birinci basamakta. Ötekileri de sırasile çıkacağız. Bilirsin ben yapacağım şeyleri ne kadar evvelinden tasarlarım. Bir yıl, iki yıl önceden, görülecek bir işin kararını verir, hal içinde değil istikbalde yaşarım. Bu sabah, gelecek yaza yapacağım bir şeyi tesbit ettim Mari. Gel sana bu sırrımı açayım: 1809 temmuzunda Viyanada olacağım ben...

— (A. A. A.)

Alman gazetelerinin şiddetli hücumları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tahkiramiz bir lisan kullanmaktadır.

Volkischer Beobachter gazetesi, Benes'in Avrupa sahnesinden çekilmesi vaktinin geldiğini ve başında bulunduğu devletin de Avrupa haritasından silinmesi lâzım geldiğini yazmaktadır.

Diğer cihetten hücum kit'alarının milislerine hitaben neşrettiği bir beyannameye Göring, bunları Alman milletin demir ihtiyacını karşılamak üzere demir parçalarını toplamağa davet etmekte ve demiri en kıymetli madde olarak tavsif eylemektedir.

(A.A.)

İngiliz gazetelerinin mütaleaları

Londra 17 (A.A.) — Bütün gazeteler, kuvvet istimali suretile meselenin haline teşebbüs edildiği takdirde bir harb patlayacağını ve İngilterenin de bu harbe sürükleneceğini tahmin etmekte mütefiklerdir.

Manchester Guardian, plebisitin Çekoslovakyanın mahvolması demek olduğunu ve Çeklerin kendilerini müdafaa etmeden topraklarının ellerinden gitmesine hiç bir zaman razı olmayacaklarını yazıyor.

Daily Telegraph diyor ki:

«Hitler, talebelerini tefsire mahal kalmıyacak bir şekilde ve müddet tayin ederek bildirmiştir. Alman mahfelleri Çemberlayn'in de hiç şüphe bırakmıyacak bir lisanla Hitlerle meselenin halli için kuvvet istimal edildiği takdirde İngilterenin de kuvvet istimal ederek mukabele edeceğini tasrih ettiğini itiraf etmektedirler.»

Bir gazeteğe göre Hitlerin teklifleri Daily Experss gazetesinin siyasî

muharriri yazıyor:

Berchtesgaden görüşmeleri esnasında tesbit ve Hitler tarafından tasvib edilen plân, söylendiğine göre, şu noktaları ihtiva etmektedir:

1 — Nüfusunun yüzde ellisi ve daha yukarısı Alman olan Südet mıntakalarını Çekoslovakya Almanyaya terkedecektir.

2 — Nüfusu mühim bir ekalliyetini ihtiva eden fakat yüzde elli nisbeti bulmayan mıntakalarda bir muhtar kantonlar sistemi ihdas edilecektir.

3 — Yeni Çekoslovak hududları Almanyaya, Macaristan, Romanya, Yugoslavya ve Polonya tarafından zıman altına alınacaktır.

4 — Bu hududların emniyeti aynı zamanda İngiltere, Fransa ve İtalya tarafından da temin edilecektir.

Hitlerin projesi

Paris 17 (A.A.) — Petit Parisien gazetesi, Romadan ve Berchtesgaden'den aldığı malûmata istinad ederek Hitlerin, Çekoslovakya hakkındaki projesini üç noktaya dayanarak izah ettiğini tahmin etmektedir:

1 — Almanların ekseriyette bulunduğu mıntakaları, plebisiti müteakiben Südet belediye reislerinin kontrolü altında «serbest hükümlere» tabi tutulması.

2 — Südetlerle Çeklerin karışık buldukları muhtelif kantonlarda Çekoslovak Cumhuriyetinin çerçevesi içinde federatif bir sistem ihdası.

3 — Bir komisyon tarafından tahdid edilecek olan yeni Çekoslovak hududlarının Almanyaya da dahil olmak üzere beş büyük devlet tarafından zıman altına alınması.

Radyo dinleyicileri yeni istasyondan ne istiyorlar?

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

meselâ bir Şopen, bir Bah, bir Bethoveni bir Rahmaninofu bir arada vermek doğru değildir. Her hafta muayyen bir günde bize bir tek bestekâr dinletilmeli ve acemi kulaklar cümle, cümle bir esere alışmalı. Ve bir kere dinletilmiş eserler sık, sık tekrarlanmak suretile dinleyiciler onları anlamalıdır. Musiki ile uzun seneler meşgul olmuş bir insan salâhiyetile şunu söylerim ki.. büyük icrakârlar geldiği zaman konser salonlarını dolduran halkın yüzde doksanı dinlediği havadan hiç bir şey anlamaz, oraya züppele diye gider... Musiki doğrudan, doğruya hisse hitab eden bir san'attır. Zekâyâ değil. anlaşılması için evvelâ munis olması lâzımdır. Herkes köyünün şarkısını bunun için en çok sever. Halkı garb musikisine alıştırmak istiyorsak radyo ile sistematik bir metolla bunu yapmak mümkün olur. Beynelmilel piyeslerden radyo için hazırlanmış kısa temsilleri sesli radyoya uyan kuvvetli artistlerle oynamak ta iyi olur. Radyonun sabah neşriyatı olması iyidir. Öğle neşriyatı da on ikide başlamalıdır. Akşam neşriyatı da beş buçukta. Beş buçukta dans musikisi pek uygundur. Radyoda işitmek istemediğim şeyler:

1 — Saz heyetinin mikrofon karşısında akord yapması.. akord yapılırken mikrofonu kapatmak külfeti pek ağır olmasa gerek... Akord edilen musiki âletlerini duyduğum zaman utanıyorum. Çünkü bu bir şark lâubaliliğidir. Hiç bir Avrupa istasyonunda böyle bir şey duyulamaz.

2 — Şarkı söyleyen muganni veya muganniyenin, yahud bir konferansçının şarkıya veya konferansa başlamadan evvel öksürmesi ne kadar çirkindir. Bu fena itiyattan vazgeçemezler mi?

3 — Spiker bayanların tiyatro oynar veya şiir okur gibi diş patı veya tirnak cilâsı ilânı yapmaları ve ajans havadislerini, bir neşidei aşk okur gibi okumalarına bir nihayet vermek mümkün değil midir?

Bunlar olmasın ve bir de Mes'ud Cemil spikerlik yapmasın. İşte radyoda duyulmadığı şeyler bunlardır.

★

Orhan Ural (Karikatürist):

— Yeni radyo istasyonunun bir cüm-

le ile İstanbul radyosuna benzememesini programlarını İstanbul radyosu nun programlarına benzetmemesini te menni ediyorum.

Meselâ ismi cismi meşgul tiyatro müelliflerinin yazdıkları ismi cismi meşgul amatör aktörler tarafından oynanan radyo foniik temsillere tahammülümüz yok. Hele o öksürük sesleri.. Radyo içinde öksürük sesleri, spikerin elindeki yazıyı sökmeyp geveler gibi konuşması da radyoda dinlenmek istenilmeyen şeylerdendir. Hele gazetelere girmeyecek kadar saçma ajans haberlerini işitmek, meselâ Meksikanın bilmem ne köyünde çıkan sarı bir hastalıktan beş Meksika vatandaşının öldüğü haberini almak için hiç bir kimse radyosunu açmaz. Ajans havadisleri iyi tasnif edilip okunmalıdır. Bunun için ufak bir külfet kifayyet eder... Ankara radyosu bunları yapmasın da nasil program yaparsa yapın!.. Ancak bunları yapmadığı zaman mizah muharrirlerine ve karikatüristlere mevzu olmaktan kurtulur. Neşriyat saatleri İstanbulun gibi olmalı. Bu saatler iyidir.

★

Bay Halil (Maçka İhlamur yolu 14):

Radyoda ancak alaturka ve köy şarkıları duymak istiyoruz. Şubert, Bethoven, Şuman, Şopen gibi ciddi bestekârların havalarını dinleyecek ve anlayacak dinleyicilerin sayısı pek azdır... Alafranga da ancak hafif musiki dinlemek mümkündür. Zaten İstanbul radyosunun stüdyo orkestrası başlayınca herkes radyoyu kapıyor. Radyoda lisan dersleri ve bilhassa beden terbiyesi dersleri dinleyicilerin kanına dokunan şeylerdir. Amatörlere temsil yaptırılmamalı, fakat iyi artistler hiç olmazsa haftada bir kere temsil vermeli, cumartesi, pazar günleri futbol, güreş maçlarının ve bilûmum spor hareketlerinin muntazam surette verilmesi muhakkak lâzımdır. Neşriyat dörtten itibaren başlamalı, öğle neşriyatı yapılmıyabilir.

H. H.

İngilterede kabine nasıl toplanır. bilir misiniz?

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

mının adile çağırır, Başvekil, reislik makamının verdiği bütün imtiyazları, salâhiyetleri istediği gibi kullanır. Başvekil nazırlarla dilerse, küçük ismi, hattâ lâkabı ile bile hitab edebilir.

Dışarıda nazırların girdiği kapıda bir uşak bekler. Bir kaç oda ötede kâtiblerin odası bulunur. İçtima esnasında, telgraf, müstacel bir telefon veya herhangi mühim bir evrak gelirse, şayanı itimad bir kâtib bunları kabine odasına götürür, ve kapılar ardından kapanınca kadar münakaşalar, müzakereler bir kaç dakika için tatil edilir.

Kabineye ajanlardan, muhtelif nezaret şubelerinden raporlar gelir.

Fevkâlâde ve istisnaî hallerde, kabine içtimalarına, nazırlardan başkaları da iştirak edebilir. İşte bu istisnalardan biri de son günlerde Londraya dönen İngilterenin Berlin sefiri Sir Neville Hendersondur. Sefir, başka birisinin getiremeyeceği mühim haberlerle Londraya gelmiş, ve kabine toplantısına iştirak ederek, malûmatını nazırlara bildirmiştir.

İçtimada bir çok nazırların sigara içtiklerini hatırlıyorum.

Kabine, resmen teşettütü efkâra düşmez. Zira fikir ayrılıkları olunca, kabinenin sukutu lâzım gelir. Bu düşüncede olan bir nazir, istifa etmekle iş biter. Fakat istifa eden nazirin, neden istifa ettiği asla belli olmaz. Zira evrakları mühürlenmiştir. Bu hususta ağzından tek bir kelime bile çıkmaz.

Mevzuu bahsedilen mesele hakkında nazırların hususî malûmatları varsa veya bu mesele mes'uliyetlerini âmir ise umumî fikirlerini söylerler, ondan sonra umumî münakaşa açılır. İçtimada hazır bulunanlar buhranı karşılamak için âcil bir karar verilerse, başvekil, rey toplamp toplanmaması hususunda düşünür.

Ve rey toplama pek nadir keyfiyettir. Kâğıda hiç bir sır tevdi edilmez. Hakta rey vermek mevzuu bahsolamaz. Ekseriya nazırların fikirleri alınır, veyahud da iş'arı rey, imparatorluğun mukadderatını tayin eder.

Downing Street 10 numaranın öyle bir havası vardır ki, Avam Kamarasında mücadelecilik ile şöhrat bulmuş olanlar bu kapıdan içeri girdiler mi, kendilerine çekti düzen verir, ve ülkelerinin selâmeti için verecekleri kararın ehemmiyetini idrak ederek, konuşurlar.

O günkü içtimada bir karara varıldıktan sonra toplantı alâyişsiz ve şatafatsız bir surette sona erer. Nazırlar ikişer, üçer, başvekilten ayrılırlar ve nazırlığın an'anesi de Downing Street 10 numaradan çıkar çıkmaz, içeride konuşmalar ne kadar heyecanlı geçerse geçsin, neşeyi, şatareti takınmaktadır. Ve hiç bir nazir o yakine, karısına, sevdiklerine, orada olup bitenlerden tek bir kelime bile şiflatmaz. Binaenaleyh, nazırların karıları, diğer İngilizler gibi, kocalarının nelerle uğraştıklarını anlamak için ertesi günü birer gazete satın almak mecburiyetindedirler.

Kabinenin kararlarını krala arz etmek başvekilin vazifesidir. İcabında majeste, yatağandan kaldırılır, tatlı uykusundan uyandırılır ve harb veya sulh tazammun edecek raporları imza eder.

1914 senesinde Asquith, gece yarısından sonra saraya giderek krala mülâki olmuş ve Almanların İngiliz ultimatomuna cevap vermediklerini bildirmiştir.

Başvekil de aldığı davetiyede majestekralın hizmetkârı diye adlanır. Normal zamanlarda, kabine umumiyetle çarşamba günleri toplanır. Zira, Avam kamarasında, müteakib haftanın programını salı günleri ilân etmek partilerin âdetidir.

Südet Almanları ikiye ayrıldılar

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)
lâh ve diğer mühimmat müsaderede edilmektedir.

Partinin feshi kararı, ancak parlamentonun daimi komisyonu tarafından tedkik ve tasvib edildikten sonra tatbik olunacaktır. Çünkü feshi kararı, bütün Südet mebuslarının meclisten uzaklaştırılmalarını icab ettirmektedir.

Bir Südet Almanının hitabesi

Diğer taraftan temayüllerinin mutedilâne olması dolayısıyla Çekoslovakya katolik Almanları birliğinden çıkarılan katolik Südet şefi Eisenberger dün akşam Çekoslovak radyosunda beyanatta bulunarak Südet Alman halkının sulhü istediğini, çünkü harb vukua gelecek olursa memleketin harap olacağını söylemiştir. Hatib ilhak fikrinin ecnebler tarafından icad edildiğini ve hükümet tarafından yapılan tekliflerin müsavati, hürriyeti ve sulhü temin ettiğini ilâve eylemiştir.

Kund'un beyannamesi

Bundan başka, halen Çekoslovakya'da bulunan münfesh Südet partisi parlamento lideri Kund da bir beyanname neşrederek, bütün parti azasını sakın olmağa davet etmiştir.

Kund ezcümle demiştir ki: «Hitler - Çemberlayn mülâkatının neticesini beklemeliyiz. İman ve ümidinizi kat'iyen kaybetmeyiniz. Partimizin feshi, hukukumuzun inkâr edilmesi manasını taşımamamız etmez. Allah bizimle beraberdir.»

Südet Almanları yeni parti kuruyorlar

Pragda bulunan Südet Almanları ise, Henlayn'in derpiş ettiği Almanyaya ilhak fikrini tamamen yersiz bularak, yeni bir parti kurmak niyetindedirler.

Henlayn'in davetine Südetler icabet etmiyorlar

Prag, 17 (Hususi) — Halen Alman topraklarında bulunan Henlayn, bugün bir beyanname neşrederek Alman topraklarına iltica etmiş olan Südetleri gönüllü teşkilâtı vücuda getirmeğe ve icabı halinde ırkdaşlarının hukukunu korumağa davet etmektedir.

Henlayn'in bu beyannamesi Südetler arasında hiçbir akis uyandırmamıştır.

Praga iltica eden Südetler

Südet muntakalarında meskün altı bin sosyal-demokrat Alman Praga iltica etmişlerdir. Bu muntakadaki Almanlardan çoğu ilhak fikrine muhaliftirler.

Almanyada 22 Çek tevkif edildi

Prag, 17 (Hususi) — Berlinden alınan haberlere göre Alman polisi, mukabele-bilmisil olmak üzere şimdiki kadar 22 Çek tebasasını tevkif etmiştir. Bunlardan 16 sı Berlinde, diğerleri de Kemnitz, Laypzig, Dresden ve Hamburgda tevkif edilmişlerdir.

Çek sefirinin protestosu

Berlindeki Çekoslovak sefiri, Alman polisinin bu keyfi hareketini şiddetle protesto etmiştir.

İktisadi tedbirler

Bundan başka Almanların, Çekoslovakya'ya karşı bazı iktisadi tedbirler aldığı da öğrenilmiştir.

Pragda temaslar

Prag, 17 (A.A.) — Başvekil Hodza İngiltere ve Romanya elçilerini kabul etmiştir. Beniş başvekil Hodza ile Fransa sefirini kabul etmiştir.

Almanya'ya iltica eden Südetler

Berlin, 17 (A.A.) — Alman istihbarat bürosunun Dresdden alıp neşrettiği bir habere göre Almanya'ya geçen Südetlerin mikdarı 27 bin kişidir.

Vaziyet vahim

Prag, 17 (Hususi) — Kabine bu akşam evvelâ başvekil Hodzanın, bilâhare Benişin riyaseti altında toplanarak vaziyeti tedkik etmiştir.

Nazırlar, vaziyetin çok nazik ve hattâ vahim olduğunu itiraf etmektedirler.

Almanlara gör: vaziyet

Berlin 17 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Alman gazetelerinde Alman istihbarat bürosu Çekoslovakya'daki vaziyet hakkında birçok haberler neşretmeğe devam etmekte ve Südet Almanlarının âkibetini pek karanlık olarak göstermektedirler.

Bu haberlere göre Südet şehirlerinde mevtaî bir sükût hüküm sürmekte ve bu sükût ancak Çek devriyelerinin ve zirhlî otomobillerinin gürültüleriyle ihlâl edilmektedir.

lerde Çek kit'alarının bilhassa silâhlî komünistlerden mürekkeb olduğu bildirilmektedir.

Aynı haberlere göre mağazalar kapalıdır ve halk evlerine kapanıp kalmıştır. Alman gazeteleri, hükümet polis kuvvetlerinin Südetlere yaptıkları fena muamelelerden uzun uzadıya bahsetmektedirler. Bu gazetelere göre, komünistler Alman hududunu geçen Südet kadın ve çocuklarına ziyet etmişlerdir.

Alman istihbarat bürosu şöyle yazıyor: «Hiçbir hâdise cereyan etmiyen yerlerde Çek gruplarının teşekkül etmesi, resmî makamların maksadları hakkında kâfi bir fikir vermektedir. Bu grupların azası kâmilen «Kızıl Muhafız» teşkilâtına mensub kimseler ve komünistlerdir.»

Eski Fransız Başvekilinin bir makalesi

Londra 17 (A.A.) — Eski Fransız başvekil Flandin, Evening Standard gazetesinde, Südetler meselesini tedkik ederek şöyle yazıyor:

Vasat Fransız halkı gayet kurnazca yapılan bir propagandanın tesiri altında kalarak Südetler meselesini iyi anlayamamıştır. Eğer daha bidayette müzakerelere esas olarak ele kanton sistemi ve Çeklerin kat'i bitarafılığı alınmış olsaydı, bugün Avrupa bu kadar vahim bir buhran geçirmezdi.

Flandin, makalesinin sonunda, Fransız milletinin, kendisine sulhü kurtarmak için olduğu masalı anlatılsa bile, harbe girmeğe muvafakat etmeyecektir, demektedir.

★

Londra 17 (A.A.) — Südet Alman partisinin feshi, salâhiyettar İngiliz mahafilinde pek iyi bir tesir bırakmamış olduğunu D. N. B. ajansı istihbar etmektedir.

Çekoslovakya'da Alman bayrağı yırtıldı

Prag 17 (A.A.) — Almanya elçiliği matbuat atâşesi ile diğer bir memuru bu sabah otomobile Eger'e giderken, Südet muntakalarında otomobilleri durdurulmuş ve otomobildeki bayrak yırtılmıştır. Fakat otomobildekilere hiçbir fena muamele yapılmamıştır.

Salâhiyettar mahafilde, bunun müessif bir hâdiseden ibaret olduğu beyan olunmaktadır.

Silâh taşımak memnuiyeti

Prag 17 (A.A.) — Silâh taşımak ve silâh ve mühimmat bulundurmamak yasağı - ki 16 Eylülde Südet muntakaları için ilân edilmişti - bugün Macar hudud muntakalarına da teşmil edilmiştir.

Çek - Polonya hududu

Varşova 17 (A.A.) — Çekler, Polonya-Çekoslovakya hududunu birçok noktalarda kapamışlardır. Çekoslovakya elçiliği, Çekoslovakya yolu ile seyahat etmek isteyen birçok kimselere vize vermemiştir.

Amerikada Südetlerin telgrafı

Nevyork 17 (A.A.) — Amerikadaki Südet Almanları federasyonu, yüz bin Südet Almanı namına Henlayne gönderdiği bir telgrafta, doğdukları memleketin a-navatana iltihakını istemiştir.

Macaristanın protestosu

Prag 17 (A.A.) — Bugün neşredilen bir tebliğde, Macar elçisi, saat 17 de hariciye nazırı Kroftayı ziyaret ederek Macar hududunda Çekoslovakyanın askerî tedbirler aldığı beyan ederek, bunu protesto ettiği bildirilmektedir.

Krofta, mezkûr tedbirlerin normal mahiyette olduğunu ve Macaristana karşı hasmane bir hareket olarak telâkki edilemeyeceğini söylemiştir.

Harb tehlikesi karşısında sigorta primleri artıyor mu?

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Şi kabul ettikleri harb tehlikesi sigortasını bugün yapmadılar.

Harb tehlikesi sigortası primlerinin artırılacağı zannedilmektedir.

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasssisi: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefon 22398 - 21044

İstanbulda Yağmurlar dün de Devam etti

Evvelki akşam saat 19 da başlayan yağmur muhtelif fasllarla dün akşama kadar devam etmiş ve şehrin muhtelif semtlerinde yeniden bir çok hasarata sebebiyet vermiştir.

Üsküdar'da Cambazlı sokağında Halid isiminde bir şahsa aid olan 1 numaralı ev çok tehlikeli bir vaziyet aldığı görüldükçe tahliye ettirilmiş, belediye tarafından yıktırılmıştır. Keza Karacaahmedde Mezarlık sokağında 21 numaralı Abdullaha aid evle, Muradreis hamamı ve Hamam sokağında Hüsnüye aid 25 numaralı ev de tehlikeli görüldüğünden buralar da tahliye edilmiştir.

Bevezid caminin arka tarafında eski mezarlıklar arasındaki büyük bir cevaz ağacı yıkılmıştır. Saat on yediye doğru Okçular - başı caddesinde kunduracı Remzinin otuz - üçü 62 numaralı ve üç katlı kârgir bina - nın duvarlarından birisi yıkılmış, tesadüfen evde kimse bulunmadığından nüfusca zayıf olmamıştır.

Yağmur Adalarda da bazı tahribat yapmış, bir çok evleri sular basmıştır. Ezcümle Büyükdada Oltacı sokağında dokuz evin zemin katına seller hücum etmiş, sular it - falye tarafından boşaltılmıştır.

İhtiyarlar ne diyorlar?

Müdhîş sıcak günleri pek yakından tatib eden yağmurlar bütün İstanbululları, âni baskın veren bir düşman gibi şaşırttı.

Maneviyatımız bozgun halinde, çünkü bir rivayete göre, bu sene pek merhametsiz olacak bir kışın pisliği bulunur bu sağ - nakları hepimiz hazırlıksız karşıladık. Ço - kumumuzun şemsiyesi, yağmurluğu, kışık po - tini, iskarpini bile yok...

Belki de, bu kadar âni geldiği için olacak bütün İstanbulullarda bir yığılılık hasıl oldu. İçimizde işi çok ilerleye vurdurarak İstanbul'da bu kadar uzun ve devamlı yağ - murların hiç bir zaman yağmadığını iddia edecek kadar mübalâgaya sürüklenenler bile var...

Bu yağmurlu günlerde çabucak bedbin - ye düşüp İstanbulu görüp göreceği en müdhîş bir yağmura tesadüf etmiş olduğuna id - dia eden ve genç İstanbululları yels - leri içinde bırakarak, ben kendi hesabıma eski İstanbulullara baş vurdum. Onların hatıralarını yoklamağa ve kendilerinden İs - tanbulun büyük yağmurları hakkında ma - lûmat toplamağa çıktım. Niyetim, onların vaktinde daha müdhîşlerini gördükleri yağ - murları öğrenip: «Eh beterin beteri var - mış» diye teselli bulmak ve ümitsizliğe dü - şüp şikâyet edenleri de teselli etmekti. Kon - nustuğum vatandaşların cevaplarını aşağı - ya kaydediyorum:

Bedestende Bay Abdülkerim b - na şunları anlattı:

«Hâhî kızım bu yağmurlar da o kadar müdhîş bir şey mi? Yalnız hem sıcakların hemen arkasından birdenbire başladığı, hem de biraz uzun sürdüğü için İstanbulullar bu - nu pek müdhîş zannediyorlar. Halbuki İs - tanbulda siz de bilirsiniz ki, ikide birde bö - yle yağmurlar, böyle seller olur. Kasımpaşa deresi taşar, Tophane tarafından tramvay yolu kapanır... İstanbul asıl müdhîş yağ - murlarından, müdhîş sellerinden birini bun - dan otuz beş, birini otuz, birini de yirmi se - ne kadar evvel geçirdi. Bunlardan bir tane - sine Kâğıdhane cihetini sel bastı, seller müdhîş oldu. Sarayburnundan dışarıya ka - dar deniz sellerden kırmızı, kahve rengi ol - du, asıl rengini kaybetti. Kâğıdhanedeki Çağlayan köşkünü üçüncü katına kadar su bastı.

Otuz sene kadar oluyordu galiba. Herhalde daha Abdülhamid zamanında idi. Günün birinde hortumla beraber şehre müdhîş bir yağmur yağdı. Fırtına geçtiği zaman Hırcal şerif caminin minaresinin yerinde yeller es - tiği görüldü. Hortum Beşiktaşda Abbasağa caminin de bütün kubbesini alıp götür - vermiş. Çırağan sarayının bahçesindeki bir çok ağaçları kökünden koparmış. Sonra Beylerbeyine geçiyor. Orada da evleri, ağaç - ları önüne katmış, kim bilir nerelere at - mıştı. Aynı zamanda kuvvetli bir yağmurla, kuvvetli seller oldu. Kısa sürdü ama İstan - bulu harap etti.

Bu da şöyle bir yirmi sene kadar olu - yor. Beş altı saat müdhîş bir fırtına ile bir yağmur yağdı. Şimşekler birbirini kovalı - yordu. Gök gürültüsü kıyamet gibi idi. Bize Antepten misafirler gelmişti. Onları alıp gezmek için Hünkârsuyu'na gitmiştik. Tam ikinci vakti idi. Birdenbire yağmur başladı. Halk deliye döndü... Nereye kaçacağımızı bilmiyorduk. Yanımızda çocuklar vardı. On - ları nasıl muhafaza edeceğimizi şaşırmış - tık. Ahall hep vapurlara kaçtık. Yağmur, başladığından bir çeyrek sonra Hünkâr de - resi taşmıştı. Artık halk iki tarafa ayrılmış - ti. Hünkârsuyu tarafında kalanlar saatlerce yağmuru yediler. Biz öteki tarafta oldu - muz için vapurla kaçabildik. O zaman gene Kabataşı su bastı. Ortaköyü su bastı. Yol - lar ancak bir günde temizlendi. Öyle müdhîş molozlar inmişti sirtlardan...

★

Kapalı çarşıda kırkçü Bay Bed - ros Karakaş.

— Bu birkaç günlük yağmurlar da pek hatırı sayılmaz yağmurlar değil ama... Asıl yağmur, yağmur, Saryere su bastıran o müdhîş yağmurdur. İstanbul ne daha evvel, ne de daha sonra onun gibisini görmemiş - tir... Ben o zaman Boyacıköyde manfatura - cı idim. Selden sonra Saryere gittiğim za - man Saryeri tanıyamadım. Orada bir bahçe vardı... Onu aradım! Suya bürünmüş bir meydanlık, taşlık, bataklık olmuş, su ken - rında aşbaş bir ev vardı. O da gözden nâ -

Çemberlayn ikinci mülâkata Mussoliniyi davet etti

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Çemberlayn'ın izahatı

Sabah saat 11 de yapılan ilk toplantı 13,30 a kadar devam etmiştir. Çekoslovakya'dan dönmüş olan Lord Ransimenin de bir müddet hazır bulunduğu bu toplantıda, başvekil Çemberlayn Hitler ile yaptığı mülâkat hakkında arkadaşlarına mufassal izahat vermiştir.

Lord Ransimen de Çekoslovakya'daki vaziyet ve Çek ricalinin düşüncelerini et - raflı bir surette kabine azalarına anlat - mıştır.

Nazırlar öğleden sonra tekrar toplan - rak saat 5,30 a kadar müzakerelerine de - vam etmiş ve iki tarafı verilen izahatın esaslarına istinaden, vaziyeti tedkik et - mişlerdir.

Saat 12 de ilk toplantıyı terkeden Lord Ransimen, doğru Buckingham sarayına gitmiş ve kral tarafından kabul edilmiş - tir. Lord Ransimen öğle yemeğini kral ile birlikte yemiştir.

Kabine pazartesi günü tekrar toplan - acaktır.

Fransız Başvekilini ve hariciye nazırı Londrada

Londra 17 (Hususi) — Fransız başve - kil Daladye ve hariciye nazırı Bone, yar - ın sabah saat 8 de hava yolu ile Londra - ya geleceklerdir.

Saat 11 de buraya vâsıl olacak olan Fransız nazırları, başvekil Çemberlayn, hariciye nazırı Lord Halifaks ve diğer kabine azaları derhal istişareye baş - lacaklardır.

İkinci mülâkatın esasları

Çemberlayn, Hitler ile yaptığı mülâ - kat hakkında Fransız nazırlarına izahat verecek ve ikinci görüşmenin esasları kararlaştırılacaktır.

Fransız nazırlarının, pazartesi günü Parise dönecekleri anlaşılmaktadır.

Paris 17 (A.A.) — Havas ajansı bildi - riyor: Yarın Londrada yapılacak müza - kerelerin esasları hakkında Pariste resmî pek az malûmat vardır.

İngiliz nazırları, dün akşam uzun müd - det ve bugün de bütün gün Berchtesga - den mülâkatının neticeleri hakkında u - zun müzakerelerde bulunmuşlardır. Öyle zannediliyor ki, İngiliz kabinesi, yarın, Fransız nazırlarına tevdi edilmek üzere bir takım teklifler hazırlamakla meşgul olmuştur.

Daladye ve Bone, Parise döner dön - mez, Fransız kabinesi Reiscumhurun ri - yaseti altında toplanacaktır.

Sefirlerle görüşmeler

Diğer taraftan İtalya büyük elçisi Grandi ve Amerika büyük elçisi Kenedi de bugün Lord Halifaksı ziyaret etmiş - lerdir.

İkinci kabine toplantısından sonra baş - vekil Çemberlayn de ayrıca Amerika bü - yük elçisini ve millî işçi partisi mümes - sillerini kabul etmiştir.

bedid olmuş. Hani ne derler, atalar sözü - dür: Tam mânâsile yel üfürmüş, su götür - müş. İşte ben buna yağmur derim... Yoksa... Bu şimdiki kadarı dört beş sene de bir olur...

★

Bayan Fetthiye (Sultanahmed):

— Bundan yirmi, yirmi beş sene evvel... O zaman Kadıköyde Yoğurtçudere boyun - da oturuyordum. Bir lodos fırtınası oldu. Bir hafta mı ne! Vapurlar işlemedi. Derken yağmur başladı, amma ne yağmur... Ne yağ - mur!... Dünyayı sel götürüyor zannediyor - duk... Yağmurun sesi uykumuzu kaçırıyor - du. Amma eh lodoslarda böyle haller olur. Akşam ezanile yatsı namazı arasında yat - mış uyumuşum... Rahmetli valide yatsı o - lunca namaz kılmak için odadan sofaya çıkmış; zavallı fakirin kapağı açmasıla ka - paması bir olmuş... Feryadla yanma geldi: — Uyan Fethiye, diye avaz, avaz bağı - rıyordu.

Bir uyandım: — Gel sofaya bak diyordu. Bizim alt ka -

Başvekil ile Amerika elçisi arasında yapılan mülâkat bir buçuk saat sürmüş - tür.

Mussolini bugün nutuk söyleyecek
Roma 17 (Hususi) — Başvekil Musso lini yarın bir harb gemisiyle Triyesteye gidecektir.

Mussolininin, Triyestede beynelmilel vaziyet hakkında bir nutuk söylemesi muhtemeldir.

Mussoliniyi mülâkata davet

İngiliz maslahatgüzarı Sir Çarız Noel bugün tekrar hariciye nazırı Kont Cia - noyu ziyaret etmiştir.

Siyasî mahfellerde söylendiğine göre İngiliz maslahatgüzarı, ikinci Çember - layn - Hitler mülâkatına Mussoliniyi de davet etmiştir.

Çek Nafia Nazırı Londraya gitti

Londra 17 (Hususi) — Eksçenj telgraf ajansının istihbaratına göre, Çekoslovak - ya nafia nazırı bu akşam Pragdan tayya - re ile Londraya hareket etmiştir.

Amerikada

Vaşington 17 (A.A.) — Amerika kabine - si bugün, Ruzveltin riyaseti altında toplanmış ve haricî vaziyetin songün - lerde gösterdiği inkişaf hakkında haric - iye nazırı Hull'un verdiği izahatı dinle - miştir.

Hariciye nazırı Hull, gazetecilerle ko - nuşurken, Berchtesgaden mülâkatları henüz bitmediğinden, enternasyonal va - ziyet hakkında bir şey söyleyemeyeceği - ni beyan etmiştir.

Japonyanın vaziyeti

Roma 17 (A.A.) — Japonya sefiri Kont Cianoyu ziyaret etmiştir. Zannedildiği - ne göre bu ziyaret esnasında sefir, Al - manya ile İtalya bir harbe sürüklendi - kleri takdirde Japonyanın ittihaz edeceği tarzı hareket hakkında faşist hükümeti - ne yeniden teminat vermiştir.

Fas Sultanı Fransaya teminat verdi
Rabat 17 (A.A.) — General Nogues ile geçende yaptığı bir mülâkat esnasında Fas sultanı demiştir ki:

«Ne olursa olsun hattâ en ziyade kor - kulan hâdise bile vukua gelsin Fas sul - tanı ile tebaasının Fransa ile birlikte ha - reket edeceğini size temin edebilirim.»
Londra 17 (Hususi) — Papa bu akşam bir beyanname neşrederek, sulhün korun - ması için bütün kiliselerde dua yapılma - sını emretmiştir.

Sulh için dua

Londra 17 (A.A.) — Westminster kil - sesi baş rahibi, mütekidlerin sulh için mütemadiyen dua etmelerini teminen ki - lisenin gayri muayyen bir zamana kadar gece ve gündüz açık bulundurulacağını bugün ilân etmiştir.

Yunanistanda

Atina 17 (A.A.) — Atina başpeskopo - su, yarın için sulh lehinde bütün Yunan kiliselerinde dualar yapılmasını emret - miştir.

tm salon eşyası da mutfak takımları da kendi kendilerine yürüye yürüye merdiven - lerden yukarı çıkıyorlar:

— Anne olur şey mi? dedim. Size öyle gel - miştir.

Aldım petrol lâmbasını elimde, çıktım so - faya.. bir de ne göreyim! Küpüle aşağı kat - taki salonun koltuğu (bizim merdiven çift - ti) biri bir taraftan, diğeri öteki taraftan bizim kata doğru gelmiyorlar mı? Gözüm - uğuşturdum, bir besleme çektim. Bir âyetül - kürsî okudum, merdivene doğru «Ya Allah - dedim, yürüdüm. Fakat o zaman da kor - kum dubala oldu. Merdiven ağzına kadar evli su basmamış mı? Biz ikinci katta idik... Bunu görür görmez açtım pencereyi: «Can - kurtaran yok mu diye bağırap imdad iste - meğe başladım. Nihayet güç belâ mahallellî gelip ihtiyar valideyi, beni ve iki çocuğu pencereden kurtardılar.. İşte ben ona yağ - mur derim... Bu da bir şey mi? Daha öyle bir şey olmadı ki...»

S. D.

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU
6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir.
Büyük ikramiye: 200.000 Liradır...
Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...
Dikkat: Bilet alan herkes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

Zavallı at hirsızı

Yazan: Erskin Kolduell-Çeviren: H. Alaz

- I -

Lad Mozli'nin alaca kısırağını ben almam.

Konu komşunun bir kısmı, güya benim hirsız olduğumu söylüyor. Halbuki biraz olsun beni bilen ve tanıyanlar bu iftiranın ne kadar saçma olduğunu derhal anlarlar. Mister Turner beni size pekâlâ tezkiye edebilir. Kaç sene olduğumu ben de iyice hatırlıyorum, ama, uzun yıllardır ben Mister Turner'in yanında çalışıyorum.. diyebilirim ki, çocukluğundan beri onun yanında çalışıyorum. Mister Con Turner benim bu kısırağı çalmadığını çok iyi bilir. Lad Mozli'nin bütün iddialarına rağmen bu kısırağı çalmadığını size kat'iyetle temin edebilirim. Ben at hirsızı olmak için dünyaya gelmedim.

Evvvelisi gün Mister Con Turner, kısırağı Betsiyi biraz gezdirmemi emretti. Ben ona, kısırakla bir yere uğramam icab ettiğini söyledim. Mister Turner:

— Peki, dedi, Betsiyi gezdir de nereye uğrarsan uğra..

İşte iki sene oluyor ki ben kısırakla her pazar böyle bir gezinti yaparım. Mister Turner hayvana Teksas eğerini vurma mı tavsiye etti. Bense, eğersiz de gidebileceğimi söyledim. Benim için dizgin ve gem kâfi idi. Bu şekilde ata binmek hep benim ididir. Gideceğim yere eğerle gitmek muvafık değildi. Çünkü eğer gıcırdıyordu. Böyle sessiz gitmek isteyişimden kuşkulandı. Benim hiç de fena bir niyetim yoktu.. fakat bu iş münhasıran şahsıma aid olduğu için kimseye cevap vermek mecburiyetinde değilim..

Pazar gezintilerimde ben her vakit eğerli kısırakla giderim. Fakat evvelisi gün perşembe idi. İşte bundan ötürü ben de Betsiyi eğer vurmam istemedim.

Mister Con Turner, benim fena bir iş yapacak kıratla bir adam olmadığını size pek iyi söyleyebilir. İsterseniz Mister Con Turner'e sorunuz! O beni çocukluğundan beri bilir. Benim şimdiye kadar ne Mister Turner'e, ne de bir başkasına hiçbir fenalığım dokunmamıştır.

O akşam, akşam yemeğinden sonra, Betsiyi ahırdan çıkardığım zaman Mister Turner avluya gelerek, hayvana Tek-

sas eğerini vurup vurmuyacağımı bana bir defa daha sordu.

Eğersiz gitmek istediğimi ona tekrarladım. O da bana, istediğim gibi hareket edebileceğimi, canı acıyacak olanın kendisi olmayacağını söyledi. Hayvanı dizginlediğim müddetce Betsinin ensesini okşayarak hep yanımda durdu.. açıktan açığa sual sormamakla beraber, dolambaçlı yollarla nereye gideceğimi öğrenmeğe çalıştı.. maamafih o benim nereye gideceğimi pekâlâ biliyordu.. çünkü bana ve hayatıma aid her şey onca malumdur.. fakat onun maksadı benimle biraz alay etmektir. Fakat nereye gideceğimi söylemediğim için işe nerden ve nasıl başlayacağımı bilmiyordu.. bunun için, bana mani olduğu takdirde eğersiz de gidebileceğimi, açıl bir şekilde söyledim.. avlunun kapısını açtım ve Bisop dört yol ağzına çıktım.

Bu, evvelisi gün, perşembe akşamı olmuştu.. ben avludan çıktığım zaman ortalık henüz karararmıştı. Buna rağmen ben Mister Con Turner'in, avlunun kapısına dayanarak durduğunu ve ardından baktığını farkedebiliyordum.

O gün ben akşama kadar çapa çapalamış ve bir köpek gibi yorulmuşum. İşte bunun için, pazar günlerinin aksine olarak dört nala gitmiyordum. Hayvanın dizginlerini gevşeterek, ağır ağır gidiyordum; esasen acele etmeğe de lüzum yoktu. İki saatlik vaktim vardı.. halbuki gideceğim yol topu topu üç mildi. İşte bunun için ağır ağır gidiyordum.

- II -

Lad Mozli'nin küçük kızı Neomi'ye gitmişim herkes bilir.. işte o akşam da onu görmeğe gidiyordum.. fakat oraya dokuz buçuktan evvel gitmek doğru değildi. Lad Mozli ancak haftada bir defa, o da pazar günleri, kızını görmeme müsaade ederdi. Halbuki evvelisi gün perşembe idi. Ben Neomi'yi bundan önce de birkaç defa daha, böyle kaçamak olarak, perşembe akşamları ziyaret etmişim.. tabii Lad Mozli benim bu perşembe ziyaretlerimi bilmiyordu.. pazardan maada perşembe geceleri de kendisini ziyaret etmemi bana tavsiye eden bizzat Neomi idi..

İşte Lad Mozli'nin, haftada bir defadan fazla oraya gidişimi menetmesine

rağmen bunun için ben oraya gidiyordum.

Noemi de babasının bu emirlerine alırmıyor, her perşembe gecesi, bahçeye, ağaçların altına beni beklemeye çıkıyordu..

Ben hayatımda, Lad Mozliye karşı hiçbir zaman kötü bir niyet beslemedim.. bu sözlerimi Con Turner de teyid edebilir.. maamafih Lad Mozliye hususî bir teveccüh veyahud sevgim de yoktu.. bunu bizat Lad Mozli de biliyordu.. benim Neomi'yi sevdiğim gibi çok sevilen bir kızla haftada bir defa görüşmek kâfi mi idi?

Ben Neomi'yi çok seviyordum. Fakat onun da beni aynı derece kuvvetle sevdiğini zannediyordum. Aksi takdirde, babasının emirlerine rağmen, benim perşembe günleri de oraya gelmemi arzulamazdı. Lad Mozli, kızile haftada birden fazla görüştüğümüz takdirde, kızını kaçıracağımdan korkuyordu. İşte bunun için haftada ancak bir defa, pazar günleri kızını ziyaret edebileceğimi söylemişti.

Şimdi ise Kurlangıç adlı alaca kısırağını çaldığım iddia etmek suretile beni yirmi sene kürek cezasına mahkûm etmeği düşünüyorum.. hakikatte o, kısırağını benim çalmadığımı gayet iyi biliyor. Fakat benden kurtulmak ve kızını bir başkasına vermek için bundan iyi bir fırsat olamayacağını da çok iyi biliyor. İşte, ben bu işi böyle anlıyorum.. benim at hirsızı olmama gelince, eminim ki bunu bütün bu havali de bilir.. Mister Con Turner de size bunu söyleyebilir.. benim böyle bir adam olduğumu Mister Con Turner çok iyi bilir.. onun yanında o kadar çok eskiden hizmet ediyordum ki, son zamanlarda bana karşı bir akrabası gibi davranmak istemişti; fakat ben buna razı olmamıştım.

İşte bu suretle ben, perşembe akşamı, eğersiz olarak Betsiyi bindim ve evden çıktım. Bir mil kadar yürüdüktan sonra, dereve gelince havvandan indim ve bir müddet orada oturdum. Saatimi çıkarıp baktım; tam dokuzdu. Tekrar Betsiyi atıyarak Lad Mozlinin çiftliğine yollandım. Çiftlik avlusunda kimsecikler yoktu.. bu saatte evin içinde herkes uyur. Perşembeleri her vakit yaptığım gibi, doğru avlu kapısından içeri girdim. Da-

ha avlu kapısından Neominin odasındaki ışığı gördüm.. Noemi, ablası Meri Li ile aynı odada yatardı.. Meri Li bu vakitlerde, ya her hangi bir delikanlı ile gezmede bulunur, veyahud tam dokuz buçukta uyumağa yatardı..

Ben biraz daha yaklaşarak Neominin penceresinden içeri baktım. Noemi karyolanın genişlemesine uzanmıştı; ablası Meri Li ise, onun başı ucunda duruyor, ve kız kardeşine bir şeyler anlatıyordu.. vaziyet kötü idi. Çünkü bazan Meri, Noemi'yi kendisinden önce yatmaya icbar ederdi. Bu vaziyetlerde, bir, hattâ bir buçuk saat beklemek icab ederdi.. çünkü bu şeraitte Noemi, benim yanıma gelebilmek için mutlaka ablasının yatıp uyumasını beklemek mecburiyetinde kalırdı.. ablası uyuyunca, Noemi yavaşça yatağından kalkar, giyinir, ve karanlıkta bahçeye çıkarak ağaçların altına, yanıma gelirdi.

- III -

On - on beş dakika kadar Betsiden aşağı inmedim. Neominin ablasını nasıl atlatacağını tedkike koyuldum.. bana öyle geliyordu ki biz meseleyi Meri Li'ye aşsaydık, o bunu kimseye söylemeyecekti. Fakat her nedense Noemi buna bir türlü cesaret edemiyordu.. kim bilir, belki de ablasının buna razı olmayacağını, ve gidip babasına işi açacağını tahmin ediyordu. İşte asıl ikimizin de korktuğumuz bu idi..

Biraz daha bekledikten sonra, Neominin muvakkaten yatmakta olduğu karyoladan kalktığını ve soyunmağa başladığını farkettim. Neominin bahçeye çıkışına kadar, muhakkak bir, belki de bir buçuk saat geçecekti..

Ay doğdu, avlu âdetâ gündüz gibi aydınlandı. Diğer defalar Neomi'yi ziyarete geldiğim zaman, Betsiyi, bağlamadan, başıboş avluda bırakırdım.. fakat evvelisi gün bunu yapmağa korktum. Lad Mozli'nin aklına su içmek, veyahud daha başka bir şey yapmak gelir de avluya çıkar ve atı görürse? O zaman Mozli bu atı, ya kendi atı zannederek, tavlaya kapar, veyahud benim atım olduğunu istidlâl ederdi.. bunların hiçbirisi de benim işime gelmiyordu.. bilhassa ikinci şıkta Mozli muhakkak benim orada bulunduğumu anlayacaktı.. İşte, bütün bunlara meydan kalmamak için, tavla kapısını açtım ve Bet-

— Yok, yok! Al, sende dursun. Benim başım dönüyor.. serserim gibiyim; düşürürüm belki.

Parayı da bu suretle sağlama bağlayınca, Zormanın ilk işi, üzerinde kalan bu kıymetsiz meta sepetlemenin çaresini düşünmek olmuştu.

Karşısındaki şahsı şöyle bir tartmıştı. Hem sarhoş, hem de pek toydu. Böyle fenlenmemiş insanların kafese girmeleri, mantara bastırılmaları kolay olur. Ona:

— Sen azıcık burada otur, güzelim! Ben, bizi istirahat ettirecek bir yer arayım. Şimdi dönerim, Bavullar senin yanında kalsın..

demiş ve biçare kadıncağızı bekleme yerinde oturarak, kendi ufak çantasını belli etmeden eline almış, savuşmuştu.

İfakat hanım orada saatlerce, usanmadan, şüphelenmeden, ümidini kesmeden beklemişti. Ve eğer, karanlık basıp da, istasyon memuru bekleme yerini kapamağa gelmemiş olsaydı, daha da bekliyecekti.

Memur:

— Haydi, madam! Burada ne oturuyorsunuz? diye sormuştu. Ve cevap alamayınca, karşısındaki dilsiz olduğuna hükmederek, onu, işaretlerle ve yardımla dışarıya çıkarmıştı.

Artık ayılmış olan İfakat hanım, bir müddet de, istasyonun kapısı önünde, kaldırımların üzerinde, ayakta dikilmiş, durmuştu. En sonunda, gönlüne bambaşka bir endişe âriz olmuştu:

— Acaba, delikanlı bir kazaya uğramış, bir otomobilin altında kalmış olmasın?

Gece olmağa başlamış, elektrik fenerleri yanmıştı. Devriye gezen bir polis memuru, oracıkta, bavulunu yere

birakıp, uzun müddettenberidir aynı noktada dimdik dikilen bu kadının kim olduğunu merak ederek yanına sokulmuş, sormuştu:

— Ne bekliyorsunuz?

— .....

— Sağır mısınız?

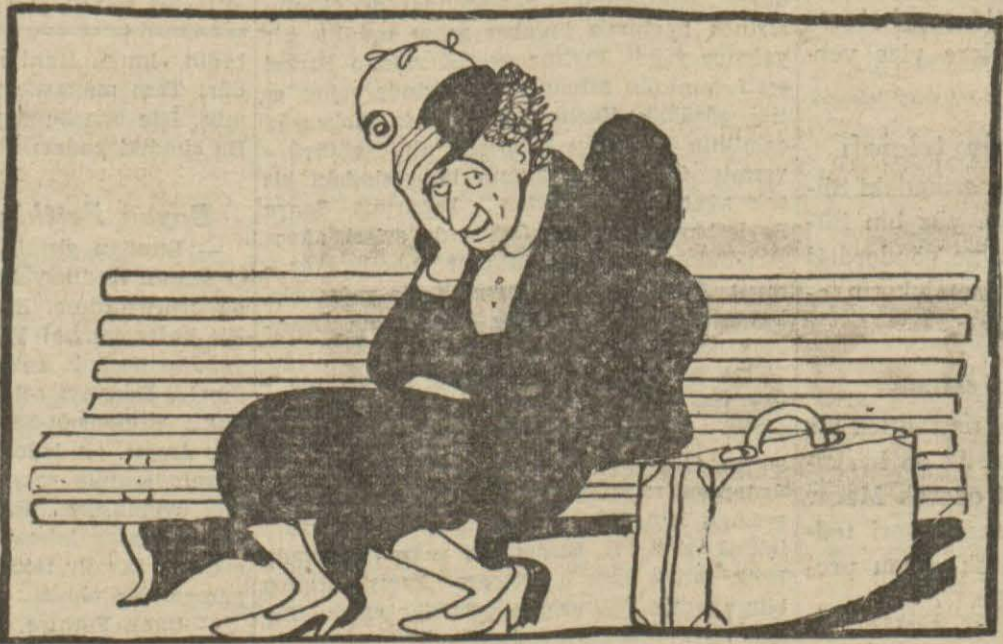
— .....

İfakat hanım Türkçe cevap verince, memur sağırlıkla dilsizliğin bir arada mevzuubahş olamayacağını ve sadece bir yabancı'nın karşısında bu beklemişti.

Fakat bu ufak kasabada bir lisan mütehasşısı bulmak hayli güç bir mesele idi. Hususile, kadının konuştuğu dil, çokluk işitilen ve kulakları az çok doldurmuş dillerden değildi. Polis, pasaportunu da sorup, işaretle, menfi cevap alınca, İfakat hanımı doğruca karakola götürmüştü.

Orada, bin müşkülât ile, pasaportunun Viyanaya giden trendeki kocasının yanında bulunduğunu anlatabilen koca karımın nasıl olup da buraya indiği bir muamma halinde kalmıştı.

İfakat hanım, Zormanın tuzağına düştüğünü ve paralarını kaptırdıktan sonra da ekildiğini anlamış bulunuyordu. İzzeti nefsi isyan ettiğinden bu

İfakat hanım orada saatlerce, usanmadan, şüphelenmeden, ümidini kesmeden beklemişti.

ciheti meskût geçiyor, başına gelen hakkında zabıtaya bir ima dahi yapmıyordu. Karakolda, kendisine gösterilen bir koltuğun üzerine oturmuş, mütevekkilâne beklemeye koyulmuştu. Bu müddet zarfında içini bir kurt kemirmedi idi: Kocasına ne cevap verecek, ötekilerin karşısına ne yüzle çıkacaktı?

Zabita onun mukadderatı meşgul ola dursun, o, düşünce düşünce, yukarıki suallerden bir tanesinin cevabını, şeytanın yardımı ile bulmuştu. Bu suretle Gurabi efendiye mat edecek sözleri zihninde tasarladıktan sonra, Torikle Takvora okuyacağı masalı kurmağa başladı. Ve nihayet, hududa kadar mahfuz gönderilmesine karar ve-

rildiğini kendisine tefhîm eyledikleri sırada, artık tamamiyle hazırlanmış bulunuyordu.

Hududa, defterlere bakılınca, hakikaten, sabahleyin geçen Viyana treninde yolculardan birinin ibraz eylediği pasaportta adı ve eşkâli yazılı bir kadının ispatı vücud eylemediği anlaşılımış, bu isim ve eşkâl de uygun gözüncüce, Viyana zabıtasına müracaat etmek ve vaziyetini düzeltmek şartile

İfakat hanım serbest bırakılmıştı.

Böylece, ertesi sabah, Viyana emniyet müdürlüğü, Türkiye konsolosuna nesine telefonla, yanında kocasına seyahat ederken yanlışlıkla yolda inmiş ve treni kaçırmış bir kadının mevcudiyetini haber verdi.

Tesadüfen, Torik Necmi de o sırada orada bulunuyordu. Konsolos, kemali nezaketle kendisine müjdeyi vermekle beraber, sordu:

— Telefona çağırtaım, görüşmek ister misiniz?

— İsterim.

Emniyet müdüründen müsaade dilediler; İfakat hanım telefonun öbür ucuna geldi, Torik, ahizeyi ele alır al-

maz, nerede, kimin yanında bulunduğunu unutarak, kalayı bastı:

— Seni, dinini, imanını, mezhebini, geçmişini, geleceğini, soyunu, silsilesini, kızını, kızanını, anasını, avradını.. bilmem ne ettiğimin gacosu! Seni kartaloz şıfıntı, seni!

Konsolos müdahale etmek üzere iken, telefon da kapandı. O zaman kendine gelen Torik:

— Affedersiniz, kusura bakma, bey ağabey! dedi. Karımın böylesi adamı dinden, imandan çıkarır. Ne haltettiğimi bilmiyorum.

— Fakat rica ederim, şimdi kavas gönderip bayanı buraya getirteceğim.. daha temkinli olun. Ve kendisine, nihayet bir kadın olduğunu hatırlayarak, hüsnü muamele edin. Söz mü?

— Söz!

— Haydi, isterseniz şimdi, gidin de, o gelinceye kadar, sizde arkadaşlarınızı keyfiyetten haberdar edin.

Torik temennayı bastı:

— Başüstüne ağabeyciğim!

Yarım saat sonra, konsoloshanede, hep beraber buluşmuşlardı. Önce Gurabi efendi söze başladı:

— Yah! Bu ne kepezelik! Ne rezale! Sen bunu da mı yapacaktın? Bu yaştan sonra eteğini de mi kirletecektin? İrzima, namusuma bu lekeyi süreceksin mi idin? Yazıklar olsun! Hele memlekete dönelim de bunun hesabını orada görürüz.. kahpe!

Bu son kelime, İfakat hanımı çileden çıkardı; huşunetle:

— Sus! dedi. İleri gitme, papas herif! Dam kedisi. Çöplük horozu! Senin bana çıkışmağa ne hakkın var? Hangi yüzle bana kahpe diyorsun? Tencere tencereye dibin kara demiş de, o da seninki benden kara cevabını vermiş. Bugüne bugün sen ne isen ben de o - yum. Sen yaptığın zaman ayıp, günah değil de, ben yaptığım zaman mı suç kabahat oluyor?

(Arkast var)

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 41

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Bir tezvir dolabı

Bu derin sükût, birkaç dakika devam etmişti. Emin ağa, yanındaki sedef işlemeli çekmeceyi açmıştı. İçinden bölüğü evrakını çıkarmıştı. Bir eline, o evrakı, öteki eline de, istidayı almıştı.

Zeki bey uzatırken:

— Ya, bunu.. ya, bunu...

Diye mırıldanmıştı.

Zeki bey dalgın dalgın evvela istidaya, sonra bölük evrakına bakmıştı. Gözleri, bir müddet bölük evrakının üzerinde takılıp kalmıştı.

Şeytanî bir ses, tıbbı onu büyüler gibi:

— Ne düşünüyorsun.. ne tereddüd ediyorsun... Üç mühür basmakla, hayatının en büyük saadetini kazanacaksın.

Diye fısıldamıştı.

Eli; yavaş yavaş bölük evrakına uzanmıştı. Kâğıdını eline almıştı... Emin ağanın yüzünde, neş'eli bir tebessüm parlamıştı.

Fakat o anda Zeki bey yerinden fırlamış.. o kâğıdını parça parça etmiş.. başındaki kalpağın ortasında, Osmanlı saltanatını temsil eden (arma) bulunan Emin ağanın yüzüne fırlatmıştı.

SON ÇARE...

O mağrur ve haşin aşiret reisi, o hakarete nasıl tahammül etti?.. Bu hakaret üzerine, onu nasıl sağ bıraktı?... Altı saatlik yolu.. bu yolun derelerini, tepelerini, uçurumlarını, o derin zulmette nasıl geçti?..

Her tarafta, Tatar ağasının ve Osep Racinin casusları bekleyen kasabaya nasıl girdi?..

Zeki bey, bunların hiçbirini bilmiyordu.

O, gece yarısından biraz sonra, kasabaya avdet etmiş.. doğruca bölük merkezine gelmiş.. kendisini hayretle karşılayan Ali çavuşa:

— Hakkı çavuş uyanır uyanmaz, bana getirin.

Demiş.. ve odasına girmişti.

Maddî ve manevî yorgunluktan bitkin bir halde idi. Artık, bütün ümid kapıları kapanmıştı. Başvurulacak hiçbir çare kalmamıştı.

Bu vaziyet karşısında, Faris çelebi de artık büsbütün korkup çekinecek.. Leylânın misafirliğine hitam verecekti. O zaman Leylâ ne yapacaktı?... Nerede yatıp kalkacaktı?..

Kendisini, elbisesile yatağının üstüne atmış olan Zeki bey, şimdi her şeyi ne hattâ nikâh yapılmasını bile unutmuştu. Yalnız onun vaziyetini düşünüyordu. Ve, çare bulunması mümkün olmayan bir ümitsizlik karşısında:

— Ah Allahım!.. Nasıl oluyor da, çıldırıyorum.

Diye, söyleniyordu.

Bu düşünme ve söylenme, ortalık ağarcaya kadar devam etmişti. O zaman kapı açılmış; içeriye Hakkı çavuş girmişti.

Zeki bey, Hakkı çavuşu karşısına o turtmuş; vaziyeti olduğu gibi nakletmişti.

Karadeniz sahillerinin bu merd Türk çocuğu, Zeki beyin sözlerini büyük bir teessürle dinledikten sonra:

— A beyim!.. Allahın dağları ne güne duruyor. Olmazsa, hanımı alır, bir tarafa çekiliriz... Dünyayı, yabanın bu tereslerine vermediler, ya!.. Deveden büyük fil var... Bir taraftan siz, meseleyi daha büyük kumandanlara yazar çizersiniz. Biz de, beş on günü dağlarda geçiririz... Neye üzülüp duruyorsunuz?..

Diye, bir hayli teselli vermiş, ve sözüne devam etmişti:

— Sizin Mardin'deki alay kumandanınız, pek babacan bir adam. Eğer ona müracaat edilse, bu hale.....

Hakkı çavuşun sözü yarıda kalmıştı. Çünkü Zeki bey yerinden fırlamış.. derh gibi onun üstüne atılmış; boynuna

Zeki bey Hakkı çavuşun boynuna sarıldı

sarılmış.. yüzünü gözünü, şapır şapır öpmeye başlamıştı.

Hakkı çavuş, şaşırılmıştı.

— Zavallı adam, nihayet, çıldırdı.

Diye mırıldanmış ve;

— Beyim.. yüzbâşı bey.. kendine gel..

Diye, bağırarak, onun kollarının arasından kurtulmak için çabalamaya başlamıştı.

Zeki bey, çıldırmamıştı. Fakat, Hakkı çavuşun söylediği son sözlerin ilham ettiği çarenin sevinci ile çıldırmak ihtimali vardı.

Nitekim, o bir an çılgınlık devri geçip de geri çekildiği zaman:

— Buldum.. buldum, Hakkı çavuş.. hay Allah senden razı olsun.

Diye bağırılmıştı.

Hakkı çavuş, büyük bir facia karşısında kalmış olmadığına sevinmişti.

— İlahî yüzbâşım!.. Çok yaşayasın?.. Beni, fena halde korkuttun. Söyle bakalım. Bulduğun çare nedir?..

— Ah, ne budalalık ettim. Bunu, nasıl düşünemedim?.. Gidiyoruz, Hakkı çavuş.. derhal gidiyoruz.

— Nereye?..

— Mardin'e...

— Hay, ceddine rahmet. A, efendim.. nasıl öldü da bunu vaktile düşünemedim?.. Lüzumsuz yere kendini üzüntüden harab ettin.

— A, Hakkı çavuş!.. Bende, düşünecek kadar akıl, fikir kaldı mı ya?..

(Arkası var)

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

Eşyanın cinsi	Tasinlanan tutarı		İlk teminat		Eksiltmenin tarihi	Eksiltmenin günü	Eksiltmenin saati
	Lira	Kuruş	Lira	Kuruş			
Filburnu mevkiindeki ahşab kulübenin yeniden yapılması.	248	96	19	00	19/9/938	Pazartesi	10
Filburnu mevkiindeki muhafaza kulübesine mutfak yaptırılması.	240	07	19	00			10.30
Galata Balıkpazarındaki eski muhafaza ahşab kulübenin satışı.	10	00	02	00			11 de

1 — Yukarıda yazılı kulübe inşaatı ve satışının gösterilen gün ve saatlerde pazarlıkları yapılacaktır.

2 — Fennî şartnameleri komisyondadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin gün ve saatlerinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarile birlikte Galata eski İthalât Gümrüğündeki komisyona gelmeleri. «6544»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı de-hal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Yüksek Mühendis mektebi satınalma komisyonundan:

1 — Yüksek Mühendis mektebi için resim ve şartnamesi mucibince 137 aded yemek masası ile 548 aded iskemle bir şartname ile kapalı zarf şekliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Beher aded masanın muhammen bedeli 18.67 lira olup beher aded iskemlenin muhammen bedeli ise 6.55 lira ve ilk teminatı 461,10 ve mecmuu bedeli 6147,19 liradır.

3 — Kapalı zarf usulile yapılacak işbu eksiltme için isteklilerin teklif mektupları 2490 sayılı kanunun emrettiği vesikalarla beraber 4 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel zarflarını komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

4 — Eksiltme 26/9/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 11 de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi binası içinde toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 4 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «6216»

HİKÂYE: Zavallı at hırsızı

(Başarafa 12 inci sayfada)

sinin gemini çıkararak tavlaya yerleştirdim. Saat gecenin ikisi idi.

Ertesi sabah kahvaltı ettikten sonra tavlaya yollandım. Toprağı sürmeğe gideceğim için katırları koşmam icab ediyordu. Avlu kapısı ardına kadar açıldı.. dışarıya baktığım zaman Lad Mozli ile üç dört kişinin, yanlarında Şerif olduğu halde, bizim eve doğru gelmekte olduklarını gördüm. Hepsisi de atl idiler.. avlu kapısına gelince atlarından indiler.. Mister Con Turner onları karşılamak üzere dışarı fırladı. Şerif'in omuzlarına vurarak gülünç bir şeyler anlatmaya başladı. Onlar, böylece yarım saat kadar gevezelik yaptıkdan sonra Şerif, Mister Con Turner'den benim nerde olduğumu sordu. Mister Turner, benim, yeni alınan ve geçen sene mısır ekilen araziyi sürmek için tarlaya gitmeğe hazırladığımı söyledi.. Şerif, Mister Turner'e, beni tevkiif etmek emrini almış olduğunu bildirdi.. Mister Turner, bunu lâife olsun diye mi yapacaklarını sordu. Şerif buna karşılık, benim, Lad Mozlinin alaca kısrığını çalmış olduğumu söyledi. Mister Turner, hâlâ, Şerifin lâife yaptığını kani bulunduğu için kakhaha ile gülmeğe başladı.. fakat bu sırada Şerif bir kâğıd çıkararak Mister Turner'e gösterdi. Turner, buna rağmen anlatılan şeylere inanmak istemiyor ve işin içinde bir yanlışlık olduğunu karışındakilere anlatmaya çalışıyordu. Mister Con Turner benim bir at hırsızı olmayacağımı çok iyi biliyordu. Hayatımda ben böyle bir şey hiç yapmamıştım..

Gelenler, beni hemen oracıkta tevkiif ettiler ve şehre götürerek tevkiifhaneye taktılar.. Lad Mozlinin kısrığını çalmadığım için zerre kadar telâşlanmıyordum. Beni şehre götürüp kapadıktan sonra Lad Mozli ve diğerleri tekrar geri dönerek, bizim tavlaya bakmışlar ve, orada, Betsinin bölmesinde, Lad Mozlinin alaca kısrığı Kırlangıç'ı bulmuşlar.. çünkü Mister Turner benim bu kısrığı çalmadığımı, ve böyle bir şey asla yapamayacağımı gayet iyi biliyordu..

Fakat ne olursa olsun, ortada bir hakikat vardı: Alaca kısrak bizim tavlada bulunuyordu; duvarda da buna aid gem asılı duruyordu. Kısrak bizim tavlada bulduktan sonra Şerif ve diğerleri, Lad Mozli'nin çiftliğine giderek, tavladaki benim ayak izlerimi ölçmüşler ayrıca orada Betsiye aid gemi de bulmuşlar.. Lad Mozli, benim Mister Turner'in beygirle buraya geldiğimi, sonra onu salıvererek Kırlangıç'ı gemliyerek götürdüğümü söylemiş.. Mister Turnerin beygirine aid gemlerin nasıl olup da orada bulunduğu na dair kimse bir mütalea yürütmemiş.. bir kişilik yemliğin kapısı, sağlam olarak duruyormuş ve kilidli değilmiş.. demek ki ben Betsiyi oraya yerleştirdiğim zaman kapıyı iyice kapamağı unutmuşum.. beygir kapıyı açık görünce kendi kendine dışarı çıkmış ve eve dönmüş..

Lad Mozli, küçük kızı Neomiye alamam için beni yirmi sene kürek cezasıyla korkutmaktadır. Onun niyeti kızını Bileşop dört yolundaki ihtiyar dula vermektir. Çünkü bu adamın on beş odalı kocaman bir evi ve bir hayli arazisi vardır. Mister Con Turner, beni müdafaa etmek için şehrin en iyi avukatlarından birini tutacağını vâdetti.. fakat bundan da her hangi bir fayda hasil olacağını hiç ummuyorum.. çünkü Lad Mozlinin ahırının her tarafında benim ayak izlerim var; bundan maada onun alaca kısrığı Kırlangıç da bizim tavlada bulundu..

Ben arzu etsem bu meseleden yakayı kurtarmak işden bile değil.. fakat ben bunu yapamam.. bunu yaparsam Neominin namusunu lekelerim.. şayed ben Neomiye görmek için oraya gittiğimi göze batması için de Betsiyi tavlaya koyduğumu, giderken de karanlıktan ötürü Kırlangıç'ı yanlışlıkla aldığımı itiraf edecek olursam bir sürü dedikodulara yol açmış olurum.. sonra, ayrıca Neominin de, persembeye gecerleri benimle buluştuğunu itiraf etmesi icab eder ki, bu da ayrı bir dedikodu mevzuu teşkil eder. Belki kızcağız günün birinde bir başkasile evlenmeği arzu eder. Halbuki gecelerini benimle bahçelerde geçirdiğini duyacak olurlarsa onu kimse almaz!

Neomi benim at hırsızı olmadığımı çok iyi bilir.. o, bütün bu işlerin nasıl cereyan ettiğini, benim yanlışlıkla Lad Mozlinin alaca kısrığına bindiğimi, tevlanın kapısını iyi kapamadığımı için Betsinin tavladan çıkarak kendi kendine eve döndüğünü çok iyi bilir..

Lad Mozli, artık, beni yirmi sene mahkûm edeceğini, kızını da şu on beş odalı ev sahibine vereceğini önüne gelene söyleyip duracak.. Lad Mozli benim böyle kapana kısılmımdan çok memnundur. Kızı Neominin hakikati söylemesine fırsat bırakmadan bir an evvel mahkûm olmama gayret edecektir.

Maamafih böyle bir fırsat çıksa bile Neomi hakikati anlatacak mı bakalım?.. Benim, Mister Con Turnerin hizmetinde alelade bir ırgad olduğumu herkes bilir.. belki de Neomi hakikati bildiği halde, gelip bir şey söylemek istemiyectir.

Ben, bütün bu olan biten şeyleri pekâlâ Şerife anlatabilirdim. Fakat Neominin adını böyle bir işe sokmak istemiyorum. Bu iş, evvelisi gün, yani persembeye günü olmasaydı da pazar günü olsaydı, ben bunu herkese anlatmakta hiçbir mahzur görmezdim. Fakat şimdi söylesem bir sürü dedikodulara yol açmış olurum.

Şayed Neomi şehre gelerek bu işin hakikatini söylerse, tabii ben ona mani olmağa teşebbüs etmem. Çünkü, demek o her şeyi düşünmüş ve her şeye önceden razı olmuştur. Hattâ bu vaziyette benimle evlenmeğe karar verdiğini bile kabul etmek lâzım..

Yok Neomi şehre gelmez de Lad Mozli şu on beş odalı adamla beraber beni yirmi sene mahkûm ettirirse, hapishaneyi boylamaktan ve cezayı çekip bitirmekten başka çare yok. Ben Neomiye, onun için her şeyi yapmağa hazır olduğumu söylemişim.. işte bu sözümün doğruluğunu göstermek için iyi bir fırsat çıktı demektedir.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Bir korsanlık hikayesi

Çeviren: Faik Berçmen

Paranızı faiz getir
meder saklarsanız
kendi kendinizi
zarara mahkûm
etmiş olursunuz
Su halde onu
Bankaya
yatırsanız!
HOLANTSE BANK
UNION

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Marmaradaki Hayırsızda civarında yelken sefinelerinde barut ve memnu şeyler satılmakta olduğundan derdestleri hususunda dikkat edilmesi emrolunuyordu

Cevaben, kâfi izahat vermekle beraber bizzat benim yazdığım istintak evrakının meseleyi lüzumundan fazla aydınlatacağını arzettim. Hiç kinseye gene bir şey verilmedi!

Bu top, çalışması ve nakli kolay bir cebel topu idi. Lâkin keyfiyet bilinmediği için mesele büyütülerek Avrupa gazetelerine de intikal etti.

O sıralarda şiddetle aleyhimizde bulunan Temps gazetesi:

«Türklerin Tesalyada kan dökerek aldıkları toplardan birini kendi memleketleri içinde, demiryolu vagonundan çaldırmaları onların kayıtsızlıklarının ve Yunanlıların vatanperverliklerinin derecesine bir mikyas-tır.»

Demişti.

Top bulduktan sonra da mahsus bir esefle:

«Demiryolu vagonundan çalınmış olduğunu geçende yazdığımız top, Türkiye'de nâdir bir muvaffakiyet olmak üzere, Dedeağaç mutasarrıfı tarafından bulunmuştur.»

Diye yazmıştı!

— 58 —

Bahriye nezaretinin birbirine uymayan iki gülmüş cevabı

Esatire, asarı atıkaya, eski dinlere ve deniz muharebelerine dair hangi bir kitab okunsa «Semadirek» yahud Semendere» dediğimiz Fransızcası «Samothece», Yunancası «Somotraki» olan adanın adı geçer.

Bu sebeble, Semadirek adasını görmeği çok arzu ederdim. Edirne'de vali muavini iken, mabeyn başkitaibetinden bir şifre telgraf gelmişti. Bunda:

«Amerika zenginlerinden «.....»nın kendi vapuru ve ailesile Semadirek adasını ziyaret edeceği sefaretten ifade ve hükümetce muhtac oldukları yardımlarda bulunulması iltimas olunduğundan, polis komiserlerinden ve saireden İngilizce veya Fransızca bilir bir iki zatın sivil kıyafette Semadireğe gönderilerek hem seyahatlerinin kolaylaştırılması ve hem de hal ve hareketlerine dikkat edilmesi» emrolunuyordu.

Bu ada vaktile, merkezi Rodos olan (Cezair Bahrişefid) vilâyetine bağlı idi. Edirne'de, Dedeağaç livasına ilhak edildiğinden haberim yoktu.

Polis komiserinin yerine, yahud onunla beraber beni de göndermesini vali Abdurrahman paşadan rica ettim. Paşa:

— Amerikalılar bilmeseler, anlamsalar bile bir vali muavini böyle bir vazife ile gönderilemez, dedi.

Mutasarrıflıkla Dedeağaç vardığım günden itibaren, Semadireği ziyaret etmek benim için sabit bir fikir halini aldı.

Fakat, ne yazık ki, Dedeağaç gelip giden Osmanlı ve ecnebi vapurlarından hiç birisi oraya uğramıyordu.

Tahminen on beş mil mesafedeki Semadirek ile Dedeağaç arasında deniz nadiren sakin idi. Ekseri zamanlar coşan, kabanar dalgalarla ufuk örtülürdü. Kayıkların günlerce gidip geldiklerini bilirdik.

Bu yüzden, Semadireğe mutlaka bir vapurla gitmek lâzımdı.

Nahiye halinde idare olunan Semadirek, gözümüzün önünde görüldüğü halde, bizim için, Amerikadan daha uzak gibi idi.

Hele kış mevsiminde, oradaki müdür ile aylarca muhabere edilemiyor du.

Semadireğe vapurların uğramaması yalnız hükümet işlerinde müşkülâta sebebiyet vermekle de kalmıyordu.

Mahallî ahalinin bol ve muhtelif meyvalarla sair mahsulleri de nakle dememeleri, kendileri için, büyük zararları mucip oluyordu.

Bazı kitaplarda tesadüfen bu adaya

dair okuduğum şeylerin pek az olduğunu anlamıştım. Semadireği, Dedeağaçtan oraya gidip gelenlerden işittiğim tafsilât ile, bizzat görmek iştiyakım günden güne artıyordu.

Netekim «Victoire de Samothece» adile meşhur olan ve Parisin Luvr müzesinde bulunan nefis eserlerin en kıymetlilerinden sayılan istatünün buradan çalınıp götürüldüğünü anladım.

Semadireğin, yalnız çalınmış eski eserlerle değil, gözleri büyüleyen lâtif manzaraları ile, muhtelif hararet derecesinde bulunan maden sularının çokluğu ile de görülmeğe lâyık olduğunu öğrendim.

Selânik ve Dedeağaç gelip giden Osmanlı vapurlarından birinin olsun, hiç değilse on beş günde bir defa Semadireğe uğratılmasının hükümet ve mahallî ahali için çok iyi ve faydalı neticeler vereceğini vilâyete yazdım.

Talebim, vilâyette de muvafık görülmüş ve yazdığım tahrirat tasvip-kâr bir lisanla bahriye nezaretine gönderilmiş.

Nezaretten vilâyete gelip, bize tebliğ olunan cevabda:

«Dedeağaç mutasarrıfının işbu tahriratı ledelmütalea Semadirek adasına vapur uğratmakta dairei bahriyeye bir gûna lüzum ve ehemmiyet görülmemiştir.» deniyordu.

Aradan az bir müddet geçti. dahiliye nezaretinden vilâyete bir tahrirat tebliğ edildi.

Bunda:

« Marmaradaki Hayırsız ada civarında bir yelken sefinesinden barut ve

sair memnu şeyler satılmakta olduğu haber alınarak derdest edildiğinden sahillerde bulunan mahallî idarelerin bu hususta fevkalâde dikkat etmeleri» emrolunuyordu.

İstanbulun yanbaşındaki Hayırsız ada civarında barut ve saire satmağa cür'et eden gemilerin, kayıkların her türlü teftiş ve tarassuddan mahrum olan Semadirek adasına neler getirip götüreceği düşünülmeğe lâyıktır.

Bu ada, bütün muzır ve memnu maddeler için bir depo halinde olup fırsat buldukça oradan civar sahillere her şey çıkarılabilecekti.

Bunlardan bahsederek Selâniğe kadar bu havalı sahillerini ya denizden tarassud etmek üzere mahsus bir vapur tayin olunmasını veyahud hiç olmazsa arasıra iktiza eden memurların gönderilerek Semadireğin teftiş edilmesini temin için oraya muntaman bir vapur uğratılmasını yazdım.

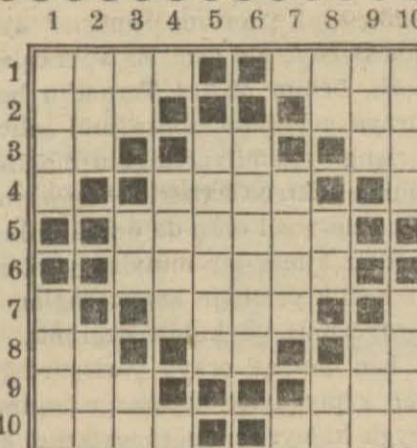
O zamanlarda dikkati celbeden üslûp ile kaleme aldığım bu cevabî tahrirat gene bahriye nezaretine gitmiş.

Gene o (dairi bahriye)den yazılan ve bize tebliğ olunan karar harfiyen şöyle idi:

«Dedeağaç mutasarrıfının işbu tahriratı ledelmütalea Semadirek adasına vapur uğratılmakta lüzum ve ehemmiyet dairei bahriyeye zaten müsellem olduğundan seriüseyir bir vapur ızamı Kal'ai Sultaniye komodorluğuna tebliğ olunmuştur.»

Lâkin, dairei bahriyeye böyle denildiği halde, bir defacık değil «seriyüse-yir» pek ağır yürüyüşlü bir vapur bile gelmemiştir. (Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Şatranca benzeyen bir oyun - Yıl.
- 2 — Yüksek - Arının yaptığı.
- 3 — Bir nota - Bir nota.
- 4 — Tırnaklara konulan.
- 5 — İğreti yapılmış bina.
- 6 — Uyumsuz.
- 7 — Saha.
- 8 — Beyaz - En kısa zaman - Şart lâhikası.
- 9 — İnsanın sahip olduğu eşya - Mutfaklarda üzerine tabak konulan duvara çivili tahtalar.
- 10 — Serbest - Terzilerin yakayı dik tutması için yaka içine koydukları sert bez.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Dalamak masdarından emrihazır - İki tarafı kesen bıçak.
- 2 — Çok iyi - Ördüğün arkadaş.
- 3 — Bir nota - Bir nota.
- 4 — İri taş.
- 5 — Sıraya koy.
- 6 — İnanmak masdarından ismi fall.
- 7 — Hücum.
- 8 — Baba - Beyaz - Bir nota.
- 9 — Bir meyva - Ağaçları yanyana bağlamak suretiyle yapılan deniz nakil vasıtası.
- 10 — Eleme âleti - Eza.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvelki bulmacanın kalledilmiş şekli

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Abdülkadir). Beyazıda: (Cemil). Samatyada: (Rıdvan). Eminönünde: (Bensason). Eyübe: (Hikmet Atılmaz). Fenerde: (Emilyadi). Şehremininde: (Hamdi). Şehzadebaşında: (İ. Halil). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Necati Ahmed). Bakırköyünde: (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk). Dairede: (Güneş). Topçularda: (Sporidis). Taksimde: (Nizameddin). Tarlabaşında: (Nihad). Şişlide: (Halk). Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar: (İskelebaşı). Sarıyerde: (Nuri). Kadıköyünde: (Moda - Merkez). Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

Tokad Asliye Mahkemesinden:

Tokadın Devogörmez mahallesinden Çıkrıçık oğullarından Osman oğlu İli Süleyman karısı Muazzez tarafından Karsın İğdir kazasında mukim Tokadın Devogörmez mahallesinden Çıkrıçık oğlu Hacı Osman mahdumu Osman aleyhine açılan tescil davasından dolayı icra kılınan muhakemede müddealeyh Osman namına yapılan dave-tiyenin bu namda kimse olmadığından bahisle lade edilmesi üzerine Son Posta gazetesinin 18 Mayıs 938 tarihli nüshasıyla yapılan tebliğat ve gene Son Posta gazetesinin 10 Ağustos 937 tarihli nüshalarıyla yapılan gıyap kararı üzerinde müddealeyh Osman bir suretle mahkemede isbatı vücud etmediğinden gıyabında icra kılınan muhakemede müddeabih hanenin müddel Muazzez ve Süleymanın diğer karısı Hatice ve Cihad ve Yavuz Melih ve Semiha namlarına tes-ciline kabli temizlik olmak üzere 31/3/938 tarihinde müddeinin vicahında müddealeyhin gıyabında karar verilerek anlatıldı.

Kayıp arıyor

Bulana yirmi lira mükâfat verilecek
Aslen Manisalı terzi Boğos oğlu Diran Vanlıyan arıyorum. Kendisi 922 senesinde İzmirde olup şimdi tahminen 39 yaşındadır. Bundan üç, dört sene evvelisi Kastamonu taraflarında görüldüğü ve bir gözünün kör olduğu haber alınmıştır. Bilenlerin insanıyet namına: Gedikpaşa Nev'ise sokak No. 47 de Serop Devletiğuna bildirmeleri rica olunur. Bulana 20 lira mükâfat verilecektir. (1145)

İSTANBUL

18 Eylül 1938 Pazar

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Türk musikisi (Plâk). 19.30: Dans musikisi (Plâk). 20: Saat ayarı: Grenvîç rasadhanesinden naklen. Muzaffer Güler ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Suad Gün ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Liko Amar: Keman konseri, Piyanoda: Sabo. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

★

19 Eylül 1938 Pazartesi

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: İnci ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19.30: Dans musikisi (Plâk). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenvîç rasadhanesinden naklen. Hamiyet Yüceseyir ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Fasil saz hey'eti: O kuyanlar: İbrahim Uygun, Ali Bülbül, Belma. 22.10: Hava raporu. 22.13: Sivas saati: Ömer ve aşık Osman, H. şarkıları. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

★

20 Eylül 1938 Salı

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Konferans: Eminönü Halkevi namına, Naki Tezel (Türk halk edebiyatı). 19.30: Keman konseri: Âli Sezin, konservatuar profesörlerinden. Piyanoda Rana Seven. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenvîç rasadhanesinden naklen. Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı: Orkestra. 21.30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Darüttalim musiki heyeti: Fahrî ve arkadaşları tarafından. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

★

21 Eylül 1938 Çarşamba

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Türk musikisi (Plâk). 19.30: Keman konseri: Orhan Borar, piyano refakatle. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenvîç rasadhanesinden naklen. Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Bedriye Tüzün: Şan, stüdyo orkestrası refakatle. 21.30: Necdet ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Viyolonsel konseri, Muhittin Sadık, piyano refakatle. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

★

22 Eylül 1938 Perşembe

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Spor müsabebeleri, Esref Şefik tarafından. 19.30: Dans musikisi (Plâk). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenvîç rasadhanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Şan: Macar artistlerinden Kato - Lezay. Stüdyo orkestrası refakatle. 22.30: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Darüttalim musiki heyeti Fahrî ve arkadaşları. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

★

23 Eylül 1938 Cuma

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Konferans: Selim Sırrı Tarcan (Gençlerde karakter terbiyesi). 19.30: Dans musikisi (Plâk). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenvîç rasadhanesinden naklen. Veda Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Settar Körmükçü ve saz eserleri: Tanburî Refik Şemseddin ve arkadaşları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Kadıköy Halkevi namına: Mandolin kuvartet konseri, Ziya Aydın Kan idaresinde. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

ANKARA

18 Eylül 1938 Pazar

ÖĞLE NEŞRİYATI:
12.30: Karışık plâk neşriyatı, 12.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Mustafa Çağlar ve Radife Neydik). 21: Edebi konuşma (Behçet Kemal Çağlar). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

★

19 Eylül 1938 Pazartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Halûk Recat). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Sadî Hoşses ve

Müzeyyen Senar). 21: Plâk neşriyatı. 22: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

★

20 Eylül 1938 Salı

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Muzaffer Güler ve Semahat Özdenes). 21: Keman solo: Profesör Necdet Atak. Piyanoda: Profesör Markovitz. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

★

21 Eylül 1938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Stüdyo salon orkestrası (Doktor Vefik Vassaf). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

★

22 Eylül 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Radyofonik temsil: (Gençler grubu tarafından). 21: Şan plâkları. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

★

23 Eylül 1938 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Radyofonik temsil: (Gençler grubu tarafından). 21: Şan plâkları. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

★

24 Eylül 1938 Cumartesi

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin Safiye Tokay). Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saz faslı (Tahsin Karakuş). 21: Doktor Zaffer Sezer tarafından bir konuşma: (Mazhar Ali hayatında ideal kadın). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

ÖĞLE NEŞRİYATI:
13.30: Karışık plâk neşriyatı. 13.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15: Ajans haberleri.

GAYRİMÜBADİLLERE

Istanbul Defterdarlığından :

- 1 - 3523 No. 1 kanunun birinci maddesi mucibince istihkak bakiyesine mukabil hazine tahvili alacak olanlar mahallin en büyük malmemurlarına.
- 2 - Ellerindeki bono mukabilinde tahvil alacak olanların mahalleri en büyük malmemurlarına müracaat etmeleri lazımdır.
- 3 - Hak sahipleri tarafından doldurulmak üzere Vekâletçe malmemurlarına beyannameler gönderilmiştir. Bu beyannameler hak sahipleri ile bono hâmilleri tarafından doldurularak müracaat vesikası mukabilinde malmemurluğuna veya Tasfiye Bürosuna verilecektir.
- 4 - Kanun, 15/7/938 tarihinde neşredilmiştir. Bu tarihten itibaren bir sene zarfında müracaat etmeyenlerin hakları sakıt olacaktır. (Bono hâmilleri beyannamelerini Defterdarlığa, istihkak mazbatası sahipleri Bahtiyar hanında Tasfiye Bürosuna vereceklerdir.)
İlân olunur. (6423)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedel		Muvakkat teminatı	Eksiltmenin şekli	saati
		Beheri	Tutarı			
		L. K. S.	L. K.			
Yazık jelâtin	200 kilo	—78,54	314.16	23.57	Açık eksiltme	11
Kışık jelâtin	200 "					
40 lk çivi	2000 "	—15,05	301.—	22.57	Pazarlık	11,30

I - Şartnameleri ve nümunesi mucibince satın alınacak 400 kilo jelâtin açık eksiltmeye ve 2000 kilo çivi 2/IX/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II - Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III - Eksiltme 26/IX/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi jelâtin nümunesi de görülebilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6247)

Edirne Nafia Müdürlüğünden :

Kapalı zarf usulüne Eksiltme ilânı

- 1 - Uzunköprü hükümet konağının 13706 lira 17 kuruşluk bir kısım inşaatı kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 - Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, hususî fennî şartname, bayındır-lık işleri genel şartnamesi ve keşif evrakı Edirne Nafia Müdürlüğünde görülebilir.
- 3 - Bu işin ihalesi 30 Eylül Cuma günü saat 15 de Edirne Nafia Müdürlüğü odasındaki komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Eksiltmeye girebilmek için 1028 liralık teminat vermek ve aşağıdaki vesaike haiz bulunmak lazımdır.
A - 938 senesine aid Ticaret Odası kâğıdı.
B - İhalede en az sekiz gün evvel bu işe girebilmek için Nafia Vekâletinden veya Edirne Nafia Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası 2490 sayılı kanuna göre hazırlanmış teklif mektupları mezkûr günde saat 14 de kadar komisyon başkanı nafia müdürüne verilmiş olması lazımdır. Postada gecikmiş mektuplar kabul edilmez. (6445)

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden :

Bir Topografa ihtiyaç vardır. Ehliyetine göre 200 liraya kadar aylık verilecektir. Taliblerin bir hafta içinde Sümer Bank U. M. İnşaat Şubesine müracaatları ilân olunur. (6442)

Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninden :

- 1 - Balıkesir - Bandırma yolunun 86 + 500 - 93 + 600 üçüncü kilometreleri arasında ve kapalı zarf usulüne ihalesi yapılacak tamirata talip çıkmadığından bir ay zarfında ihale edilmek üzere pazarlığa bırakılmıştır.
- 2 - Bu işin keşif bedeli 13277 lira 89 kuruş muvakkat teminatı 996 liradır.
- 3 - Buna aid keşifname, keşif hülâsası, fiat bordrosu, metraj cetvelleri ve mal-zeme grafikleri, hususî ve fennî şartnameler, eksiltme şartnamesi ve mukavele örneğinden ibarettir. İsteyenler bu evrakı Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninde veya nafia müdürlüğünde görebilirler.
- 4 - İhale encümenin mutad toplantı günleri olan pazartesi, perşembe ve cumartesi günleri saat 10 da yapılacağından isteklilerin on bin liralık iş yaptığına martesi günleri saat 10 da yapılacağından alınmış ehliyet vesikasile birlikte mutad toplantı gündair nafia müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikasile birlikte mutad toplantı günlerinde vilâyet makamında müteşekkil encümen daimiye müracaatları ilân olunur. (6060)

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden :

Lise derecesinde tahsil görmüş iyi fransızca bilen 5 memur alınacaktır. Taliblerin şartları öğrenmek üzere Bankamıza müracaatları. (6426)

Lüleburgaz İcra Tedkik Mercinden :

Lüleburgazda mukim bezzaz Yusuf ve biraderzadeleri ticarethanesinin konkordato talebi muvafık olduğuna karar verilerek icra, iflâs kanununun 287 in-kordato maddesine tevfiğin 18/temmuz/938 tarihinden itibaren verilen iki aylık mühlet evvelce ilân edilmişti. Bu kere konkordato komisyonluğu tarafından gösterilen esbab üzerine mühletin uzatılma teklifi muvafık görülerek icra, iflâs kanununun 287 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına tevfiğin mehlin hitam müddetininun 18 Eylül 938 tarihinden itibaren bir ay on beş gün müddetle uzatılması ve keyfiyetin tapu icra daireleriyle ticaret odasına tebliğ ve gazete ile ilânına karar verildiği ilân olunur. (6583)

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden :

Kadıköy Yeldeğirmeni tepesi S. 38 No. da Bay İbiş 1.2.938 tarihinde Sandığına bıraktığı para için verilen 30698 numaralı bonoyu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü ol-

EGE TIYATROSU

Nuri Genç ve arkadaşlar.

Bu akşam

Yenişehir alk

bahçesinde

Cinayet gecesi
Sabriye Tokses

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1883

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenica mi)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Ölçü üzerine

Fennî Kasık bağları

Mide, barsak, böbrek
düşkünlüğüne

Fennî Korsalar

İsteyenlere ölçü
tarifesi gönderilir.

Eminönü

İzmir sokağı

Tel. 20219

ZAHARYA

Oreopulos

Taklitçilerden

sakiniz.

Özüm Meraklılarına :

Edirnekapı Rami kıyısı arkasında
114 numaralı meşhur Misket bağımız
yeniden açılmıştır.

Geçen sene Ziraat Odası tarafın-
dan tayin edilen bir komisyon marifetile
takdirname ve para mükâfâtı
kazanarak bağımızda hariçte nadir bul-
lunan her nevi üzüm çeşidlerini bul-
lacaktırlar.

İstirahat zamanlarını ucuz ve rahat
geçirmek üzere gelecek müşterilerimizden
masa, sandalye ve su parası alınmayacaktır.

Misket bağı: Bekir Sıdki

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkeci: Viyana oteli sırası.
No. 26, Kat 1 de hergün öğleden
sonra saat 14 den 20 ye kadar
hastaları kabul eder.

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve
resimlerin bütün hakları
mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres
değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlânlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk

Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf : Son Posta

Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Emniyet Sandığı İlânları

Taksitli Emlâk Satışı

Muhammen kıymeti

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Kadıköyünde Zühtüpaşa mahallesinde	Üç buçuk katta yirmi dört odalı, elektrik, terkos tesisatını havi kârgir zemin üzerinde üç bölüklü ve bahçeli ahşap bir köşkün tamamı (ayrıca üstü odalı ahır ve arabahığı vardır).	18000
Bağdad caddesinde eski No 2	18 yeni 128	

- 1 - Arttırma 4 Teşrinievvel 938 tarihine düşen Salı günü saat 16 da yapılacak ve gayrimenkul en çok bedel verenin üstünde kalacaktır.
- 2 - Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır.
- 3 - Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz mûsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.
- 4 - Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci dereceden ipotekli kalır. (6311)

Güzel Sanatlar Akademisi talebe kayıd ve kabulü

Güzel Sanatlar Akademisi Direktörlüğünden :

- 1 - Akademi şubeleri için talebe kayıd ve kabulüne 15 Eylül 938 tarihinde başlanacak ve Eylül gagesinde nihayet verilecektir.
- 2 - Akademinin bütün şubelerinde tedrisata 15 İkteşrin 938 de başlanacaktır.
- 3 - Akademi: Mimari, Resim, Heykel, Tezyini santalar ve Türk Tezyini sanatları şubelerinden mürekkebdir:

A - **Mimari Şubesi:** Tahsil müddeti beş yıldır. Bu şubeye lise olgunluk mezunları kabul olunur. Talib sayısı alınacak talebe miktarını geçerse desen ve Türkçe kompozisyonundan bir müsabaka imtihanı yapılır. Bu şubeye talebe olarak girebilenler arasında imtihanla burslu talebe seçilir.

Bu sene yeniden 10 burslu talebe alınacaktır. Burslu talebelere tatilde de devam etmek üzere maktuan «25» lira aylık verilir. Burs imtihanı Türkçe kompozisyonla «Lise müfredatına göre» Riyaziye, Umumî tarih ve yabancı dilden yapılır. Burslu talebelere aid talimatname Akademiden alınabilir.

B - **Resim ve Heykel Şubeleri:** Tahsil müddeti muayyen değildir. İstidada bağlıdır. Bu şubeye devam edenler 30 yaşına kadar talebelik hukukundan istifade edebilirler. Resim ve Heykel şubelerine girebilmek için en az orta mektep mezunu olmak lazımdır. Bu şubelere girmek isteyenler bir istidat yoklaması geçirirler.

C - **Tezyini Sanatları Şubesi:** Tahsil müddeti dört senedir. Umumî Tezyinat afiş ve grafik, çimicilik dahil tezyinat, mobilya kısımlarını havidir. Bu şubeye orta mektep mezunlarıyla bütün muntaka san'at mektepleri mezunları alınır. Orta mektep mezunları desen ve Türkçeden imtihana tâbi tutulurlar.

D - **Türk Tezyini Sanatları Şubesi:** Tahsil müddeti muayyen değildir. San'at istidadı gösterenler alınır. Tezhib, tezyini arap yazısı, Türk ciltçiliği, Türk cilt kâğıtları imali, ebru ve ahar, Türk minyatürü, Türk Tezyinatı ve çini nakışları, kıymetli taşlar üzerine hâk, altın varak imali, halı nakışları, sedef kâkmacılığı kısımlarını havidir. Bu şubeye girmek için yaş haddi vazedilmiştir. Taliblerin istidat sahibi bulunmaları ve Türkçe kompozisyona muktedir olmaları lazımdır. Bu şubeye girmek isteyenler Direktörlüğe istida vermek mecburiyetinde değildirlir.

4 - Taliblerin Akademide Direktörlüğüne hitaben bir istida ile müracaatları ve bu istidada girecekleri şubeyi tasrih etmeleri lazımdır. İstidaya bağlanmasınca icab eden vesikalar şunlardır:

- a - Nüfus hüviyet cüzdanı.
- b - Sıhhat ve aşı raporu «Resmî doktorlardan alınmalıdır».
- c - Resmî tahsil vesikası. (Askerlik ehliyetnamesiyle beraber).
- d - Hüsnühâl kâğıdı «Mekteplerden bu sene mezun olanlardan istenmez».
- e - 6 tane kartonsuz vesikalık fotoğraf. «Alaminüt olmamalıdır».

5 - Ecnebi olanlar yukarıdaki vesikaları mensub oldukları konsolosluklardan tevsik ettirmiş bulunmalıdırlar.

6 - Kabul yoklamalarının ve burs imtihanlarının yapılacağı tarihler 15 Eylülde mektep dahilinde ilân edilir.

7 - Akademi niharidir. Devam mecburidir. Yalnız Türk Tezyinat talebesine devamda kolaylıklar gösterilebilir.

8 - Taşradan gelecekler lüzumlu vesikalarını taahhüdü olarak posta ile gönderebilirler. Bu gibilere Akademide hangi tarihte bulunmaları lazım geldiği tahriren tebliğ olunur. (6027)

İnşaat İlânı

Sümerbank Umum Müdürlüğünden :

1 - Karabükte yapılacak mühendis ve memur apartmanları ile bunlara aid müteferri işler toptan götürü olarak ve kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 483,147 lira 76 kuruştur.

2 - Eksiltme evrakı 25 lira mukabilinde Sümerbank inşaat şubesinden alınabilir.

3 - Eksiltme 28 Eylül 938 Çarşamba günü saat 11 de Ankarada Sümerbank Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 - Muvakkat teminat miktarı 25,075 lira 91 kuruştur.

5 - İstekliler teklif evrakı meyana şimdye kadar yapmış oldukları bu kabul işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulduklarına dair vesikalar koyacaklardır.

6 - Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 10 a kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumî muhaberât şubesi müdürlüğüne teslim olunacaktır.

7 - Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lazımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmayacaktır.

8 - Bu inşaatı banka dilediği müteahhide vermek hakkını muhafaza eder. (6441)

Deniz Harb Okulu ve Lisesi Komutanlığından :

Fabrikamız için 75 lira ücretle bir tesviyeci ustası alınacaktır. Motör ve elektrikten anhyanlar tercih edilecektir. Taliblerin Heybeliada'daki okul komutanlığına müracaatları. (6487)

RADYOLİN

Güzelliği hem yaratan, hem tamamlıyan bir iksirdir.

Şu güzel çehreyi aydınlatan güneş, şüphesiz, inci dişlerdir. Lâkin o dişlere can veren de şüphesiz, "RADYOLİN" dir. Siz de aynı güzelliği elde edebilirsiniz.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

NURKALEM

Kurşun Kalem Fabrikasında her nevi kalem imal edilmektedir.

Mümasillî conebl kalemlerine çok falktır.

Fiâtleri conebl kalemlerinden % 50 ucuzdur.

Kurşun kalemler:

Süperyör
Timsahlı
301 - 2 Mektebli
1205 Altı derece sertlikte
Not
1011 Marangoz kalemli
99 Taşçı kalemli
En iyi cins
Dağdelen 15 derece sertlikte

Kopya kalemleri:

299 Ulus
701 - A Yumuşak
701 - B Orta Sert
701 - C Sert
71 - A.B.C. En iyi cins
Uç dereceli
702 - A.B.C.D.E. Beş renkli
702 - A. B. Mavi - Kırmızı
72 - A.B.C.D.E. Beş renkli iyi cins

Pasteller

1315 6 renkli
1325 12 Renkli
1301 12 Renkli İyi cins
24 Renkli İyi cins
901 Kırmızı - Mavi
Stabil 12 Renkli iyi cins
24 Renkli iyi cins
Dermetograf Üç renkli kalem
311 Grafit ve renkli Minlen
231 - 232 Kırmızı ve Mavi tebeşir
Çeşitlerimizi her kırtasiyeciden isteyiniz.

Nurkalem Ltd. Şirketi

İstanbul, Sirkeci
Mühürdar zade Han No. 1 - 2

RADIO

EDISSON

Müessesesi

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

Paris ve Londranın en büyük moda müesseselerinden çıkmış patronlar üzerinde biçilmiş bayaalara mahsus **MUŞAMBALARIN** zengin çeşitleri her yerden müsaid şeraitle ve ucuz fiatlarla **BAKER** mağazalarında satılmaktadır.
Hususi çeşitlerimizi yalnız mağazamızın dahilinde teşhir edimistir.
Desenlerin hakkı mahfuzdur.

Sonbahar geliyor

Ufak bir üşütme başınıza büyük bir hastalık çıkarabilir.
Bunun için derhal bir

SEFALİN

ALINIZ

Nezle - Grip - Baş - Diş ve Romatizma
icabında günde 3 kaşe alınabilir

Taklidlerinden sakınınız ve ısrarla SEFALİN
isteyiniz. 1 lik ve 12 lik ambalajı vardır.

Fikir biraz cür'etkârane görülebilir...

Fakat neticeleri şayanı hayrettir.

FEMİL, ve **BAĞI** kadın olmanın yegâne mahzurunu unutturur.
FEMİL, ve **BAĞI** icad edilince, kadın inanılmıyacak derecede büyük bir serbestiye ve emsalsiz bir rahata kavuştu.
FEMİL, ve **BAĞI** her ay tekrerrür eden müşkül ve ızdırcu günlerde kadını bütün düşünce ve eziyetlerden kurtardı. Hayatını ve aile saadetini sigorta etti.
FEMİL, ve **BAĞI** en ince elbise ve en dar banyo mayoları altında sezilmez, kullanılan kadın bile mevcudiyetini kat'iyyen farketmez.
FEMİL, ve **BAĞI** mikroblu bezlerin ve pamuk tarponların kadınların bütün hayatlarına mal olan rahim ve tenasül ıstırahalarını ortadan kaldırır.
FEMİL, ve **BAĞI** kanı emici ve muhafaza edici beyaz ve kırmızı hususî iki cins pamuktan kimya barkaları ile mikropsuz bir şekide yapılmıştır.
FEMİL, ve **BAĞI** bayanların (aylık temizliklerinde) en birinci yardımcısıdır. Sihatini seven her kadın,

Femil ve **BAĞI**

Kullanmalıdır. FEMİL küçük ve yumuşak olduğundan el çantanızda bile taşır.
Her eczane ve ticaret hanelerde bulunur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Çift çizme	Beher çiftin muhammen bedeli
385	Amir ve Efrad için 10,50 lira
34	Fotin 5,50

İtfaiye Amir ve efradına lüzumu olan ve yukarıda mikdarları yazılı bulunan çizme ve fotin açık eksiltmeye konulmuştur. Nümunelerile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 317 lira 21 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 4/10/938 Sah günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6599)

Hasta Odasının Hıfzıssıhhası

Sarı hastalıklar halinde evinin zemin tahta kaplama ve döşemelerini, halılarını, mobilyalarını, halılarını, yatak takımlarını dezenfekte için Belediye memurlarına gelmesini beklemeyiniz. Siz bunları mikropoları öldüren mayiler arasında en müessiri bulunan ve 45 senedenberi her yerde ve bilhassa hastahanelerde kullanılan "LYSOL" ile dezenfekte ediniz. Taklitlerine dikkat ve kutularının Sarı-Kırmızı orijinal ambalajında ısrar ediniz.

"Lysol"
Schülke & Mayr A. G., Hemburg
Mümasillî S. JAKOEL Mehdumu - İstanbul

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santiml
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca mikdarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilât tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

SÜMER BANK

Umumî Müdürlüğünden:

Bankamızca tayin edilecek muhtelif ihtisas şubelerinde yetiştirilmek üzere imtihan ile 15 lise mezunu seçilerek

ECNEBİ MEMLEKETLERDE TAHSİL ETTİRİLECEKTİR.

Namzedlerin aşağıda yazılı şartları haiz olmaları lâzımdır.

- 1 - Türk olmak,
- 2 - Tamüsihha olmak,
- 3 - 18 yaşından aşağı 25 yaşından yukarı olmamak,
- 4 - Liselerin fen kısmından mezun olmuş bulunmak,
- 5 - 1934 - 1938 seneleri arasında liselerin fen kısmından mezun olmuş bulunmak, Riyaziye, Fizik, Kimya dersleriyle yabancı dilden iyi derecede not almış olmak,
- 6 - Tahsile gitmeye ve avdette banka hizmetinde çalışmaya mâni resmî veya hususî bir taahhüdü olmamak.

Taliblerin nihayet 25 Eylül 1938 tarihine kadar aşağıdaki vesai (M. E.) rûmuziyle Ankarada Sümer Bank Umumî ve İstanbulda Sümer Bank İstanbul Şubesine göndermeleri lâzımdır.

- 1 - Hal tercümesi.
- 2 - Mekteb şehadetnamesi ve imtihan notları cedveli.
- 3 - Resmî bir hastaneden alınmış ve yukarıda yazılı sıhhat ve bünye şartlarını muhtevi bulunmuş bir sıhhat raporu.
- 4 - Tasdikli hüsnühal varakası.
- 5 - 4 fotoğraf.

Bu vesikalar makine ile yazılmış üçer nüsha olarak gönderilecektir. İmtihan tarihi ayrıca ilân edilecektir.

KANZUK

MEYVA TUZU

En hoş ve taze meyvaların usarelerinden istihsal edilmiş tabii bir meyva tuzudur.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilemez
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Telefon. 42517

Nişantaşında Tramvay ve Şekayık caddelerinde

YATILI Şişli Terakki Lisesi **GÜNDÜZLÜ**

ANA - İLK - ORTA - LİSE KISIMLARI

Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilâtı vardır. Fransızca, İngilizce, Almanca-kurlarına dokuz yaşından başlayarak bütün öğrenciler iştirak edebilirler. Okul hergün saat 10 - 16 arasında açıktır. Kayıt işlerine Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri bakılır.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatusız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası: Telefon: 22534